

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem c
narocilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Celoletni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.344
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Konec nadvlade Evrope

Londonska konferenca je v jasni luči pokazala, da se v družbi narodov Evrope izmika vodilna vloga. Evropa je danes ohlajen vulkan. Evropski narodi so se utrudili in postarali. Spor med Nemci in Francozi, boj za francosko-italijansko pariteto, ali ni vse to kakor igranje spričo velikih vprašanj, ki trkajo na vrata vse Evrope.

Iz vseh zemlja Evrope se je že poizkušalo in deloma tudi izvedlo nadvladje sveta: Avstrija, Španija, Anglija, Francija, Nemčija, Rusija so stremele po hegemoniji. Toda, kateri evropski državnik bi si danes še upal zasanjati tako smele sanje. Tempi passati! Danes ne moremo več Evropejci med sabo določevati usodo sveta. Evropa mora spraševati za svet druge in politična tehtnica se nagiba na izvenevropsko stran. Gremo h koncu dobe, ki je trajala skoraj dva tisoč let. 550 milijonov belih ljudi ne bo moglo več gospodovati nad 1300 milijoni drugih in belokožki ne morejo več od 137 milijonov kvadratnih kilometrov celine gospodovati na 123 milijonih kvadratnih kilometrih.

Evropa je lahko obvladala svet, dokler je bila močna in bogata. Pred vojno je imela Evropa, tako bi mogli reči, vse armade, ves kapital in vso industrijo sveta. Njeno nadvladje nad ostalim svetom se je moglo na kaj opirati.

Toda vojna, ta strašna rušilka, je Evropo gospodarsko in moralno oslabilila. Evropa ni več v stanju, da bi se uveljavila s silo. Njene denarne rezerve so bile ali uničene ali pa prenešene v Ameriko. V dobi štirih let, ko je bila Evropa blokirana in v medsebojnem klanju, ni mogla s svojo industrijo zalagati prekomorskih dežel. V tem času so si zato te dežele ustvarile lastno industrijo.

To pa ni vse. Slabše je to, da je moralna veličina Evrope padla v oči vseh neevropejcev. S kakšno idejo je Evropa vojevala in končno dobojevala vojno? Z idejo samoodločbe narodov. V tej ideji je misticizem, ki si ga ne more prisvajati tisti, ki gospoduje nad drugimi. Pravica narodov, da odločajo sami o sebi, je rušilka vsakega nadvladja in jemlje tudi Evropi pravo, da si pokorava druga, neevropska ljudstva. Narodi se civilizirajo. Čim več civilizacije ima narod, tem več demokratizma rabi in zahteva. Z demokracijo pa raste nacionalizem in narodna zavest. Tuji narodi so se od Evrope učili civilizacije, sedaj zahtevajo še drugi del: demokracijo in narodne svobodine. Tako je zrasla Japonska, južna Afrika in Amerika. Po istem potu gre Kitaj in Indija.

Z eno besedo: Evropa je danes napram ostalemu svetu v enakem položaju, kakor je bil svoje dni rimski imperij nasproti mladim barbarskim rodovom. Rimsko cesarstvo je bilo izmognano in se je postaralo, barbari pa so bili sveži in močni. Saj vemo, da se tudi mlada krščanska vera ni mogla več vcepiti na trhljo in gnijoče rimsko deblo; treba je bilo, da se njen sok prelije v mlade, sveže barbarske sadike. Rim je šel predal barbarom svojo kulturo, nekaj svojih idej, svojo vero, potem pa se je nemočen zrušil in limes (meje) so padle tudi vojaško, ko so bile že dosti preje porušene tudi idejno.

Zgodovina kaže, da so tiste evropske države najbolj prizadete ob velikem presnavljanju sil, ki so izvajale največje gospodstvo nad drugimi narodi. Danes je največja kolonialna sila sveta Anglija, zato so v njenem gospodstvu najhujši pretresljaji.

Angleška sila XIX. stoletja je slonela na njeni prvovrstni razviti industriji, katero ji je omogočil premog. Danes premog ni več izključno sredstvo in pogoj napredka. Električna in nafta si osvaja prvenstvo. Zato so nekatere druge dežele dosegle in celo prekosile angleško industrijo. Anglija je izgubila prvenstvo na finančnem polju. Mi smo priče, kako izgublja prvenstvo tudi na morju.

Ni slučajen prizor, ki ga v teh tednih opazujemo v Londonu. Prišla je egiptovska delegacija, da izvaja neodvisnost za svojo deželo. Prišli so Arabci, da dosežejo pomilostitev obsojencev radi lanskim židovskim pobojev. Zastopniki Iraka so v Londonu, da se osvobodijo varuštva Evrope. Istočasno pa je celotno britansko cesarstvo vzemirjeno radi nacionalističnega gibanja v Indiji. Prerokovati konec britanskemu imperiju bi bilo smelo in danes tudi smešno. A kaj bo jutri, ko je v likvidaciji še vse večja sila, to je Evropa?

V preteklih stoletjih se je težišče Evrope iz Sredozemlja premaknilo na obale Atlantika. Naš rod je priča, kako se od Atlantika pomika polagoma na zapad in dalje na bregove Pacifika. V Rusiji se bijeta za prvenstvo Evropa in Azija. A zaenkrat je Azija močnejša. Tako bo polagoma Evropa prenehala biti središče sveta.

Atentatorji na uredništvo „Popolo di Trieste“ in na „Svetilnik zmage“ izsledeni?

Rim, 26. aprila. Fašistični tisk na prvem mestu poroča o aretaciji sedem Slovencev in sicer 1. Franca Marušiča, 2. Zvonimira Miloša, (jugoslovanskega podanika), 3. Ferdinanda Bidovca, 4. Alojzija Valenčiča, 5. Alojzija Špangerja, 6. Vladimira Stoka, 7. Karla Rupla in 8. Ivana Obada, ki so obtoženi, da so 10. februarja l. l. izvršili atentat na uredništvo lista »Popolo di Trieste«, nadalje da so položili peklenjski stroj pod »Svetilnik zmage« v Trstu pa izvršili še celo vrsto drugih atentatov v Juljski krajini.

Vsi aretiranci, trdijo italijanski listi, so priznali, samo Valenčič ne. Anton Ukmar, ki se obtožuje obenem z aretiranimi osmimi, je avgusta 1929 pobegnil v Jugoslavijo. Doma je iz Proseka, kjer je bil rojen l. 1900.

Obtožnica trdi, da sta Zvonimir Miloš, ki je rojen na Sušaku, je jugoslovanski državljani in je stalno bival v Trstu, in Ferdinand Bidovec izvršila bombni atentat na redakcijo lista »Popolo di Trieste«, dočim sta sredstva dobavila Franca Marušič in Alojzija Valenčič. Na »Svetilnik zmage« sta glasom obtožnice izvršila atentat ista dva s kompliciteto Franca Marušiča, ki je delo nadziral. Miloš, Bidovec in Marušič so, kakor trdi obtožnica, poizkusili tudi atentat na šolo na Katinari pri Trstu.

Vladimir Stoka, Anton Ukmar, Alojzija Španger in Karlo Rupel so obtoženi, da so zažgali šolo na Proseku, dočim sta šolo v Zgoniku skušala zažgati Ivan Obad s pomočjo Stoka, Špangerja in Rupla.

Vsi obtoženci so iz Trsta, oziroma bližnje okolice.

Listi pravijo, da so sledovi bili jako redki

in prikriti, dokler ni policija po atentatu na »Popolo di Trieste« februarja meseca začela z energično raziskavo, ki se je te dni zaključila. Vodil jo je tržaški kvestor Laino. Razun Valenčiča je ostalih sedem, kakor trdijo italijanski listi, končno vse v podrobnosti priznalo. Kakor znano je vsled atentata na »P. d. T.« umrl stenograf Guido Neri.

O tem atentatu pravi obtožnica, da je peklenjski stroj bil dne 8. februarja, to je dva dni pred atentatom, prinesen iz Fontana de Conte(?) v ilirskobistriškem okraju in shranjen v rumenousnjatem kovčku v lokalnih neke tržaške banke. Dne 10. februarja je bomba nesel pod sukno na prsih, nakar se mu je na ulici še pridružil Bidovec. Hodila sta dolgo okoli, ker sta čakala, da bi se odstranila patrola karabinjerov. Že sta hotela svojo nakano popolnoma opustiti in sta se že obrnila nazaj proti Staremu mestu. Kar se je patrola odstranila. Nato sta vstopila v stopnišče redakcije. Tu sta srečala starko Marijo Lončar. Odvrnila sta obraze, da bi ju ne videla. Vendar si jih je ženska zapomnila. Potem sta bomba položila na notranji okrajek okna. Videli jih je korektor Missori. Ko se je odstranil, sta naravnala zažigalnik in se urno odstranila. Na begu ju ni nihče zapazil. Atentat se je zgodil ob pol 11 ponoči takoj nato, ko sta bila odstranila.

Atentat proti »Svetilniku zmage« sta, kakor trdi obtožnica, izvršila Miloš in Bidovec s tovaršili 5. in 6. januarja. Bomba ni eksplodirala. Ko se je začel pok, je stražar svetilnika prišel z revolverjem, pa je le daleč videl več

senc, ki so se hitro oddaljile. Glasom obtožence so obtoženci tako v redakciji »P. d. T.« kakor pri svetilniku na licu mesta razstresli komunistične manifeste zoper režim, da zabrišejo svoje sledove.

Glede šole na Proseku, trdi državni tožilec, da je bencin prinesel iz Trsta Ukmar. Bilo je to 29. avgusta l. 1928. Požar je napravil 100.000 lir škode. Šola, pravzaprav rikreatorij »Lege«, je popolnoma zgorela. Gasilci iz Trsta ognja niso mogli pogasiti. Preiskava ni mogla dognati takrat ničesar.

Užigalka položena v šolo na Katinari, se ni užgala. Šola je ostala cela. Kar se tiče šole na Zgoniku na Krasu, je bila zažgana istočasno, ko se je zažgala tudi šola v Cerknem, glede katere se še ničesar ne ve, kdo je oženj podtaknil. V Zgoniku je, kakor pravi obtožnica, Stoka, ki se najbolj obremenjuje pri vseh imenovanih požarih, bencin zlit v poslopje čez streho, na katero je zlezal na lestvici in odstranil opeko. Šola je začela goreti, vendar so ogenj pogasili.

Državni tožilec pravi, da se je ta družba imenovala enostavno »Organizacija«.

Vsi fašistični listi so seveda polni komentarjev, podobnih onim, ob priki procesa proti Vladimiru Gortanu. Najbolj se odlikuje po ostrosti »Roma fascista«, ki med drugim piše: »Obtoženci so priznali. Ni izgubiti časa. Ni treba dolgega procesa. Takoj jih nesti na mejo, privezati ob mejne kamne, ki zaznamujejo sveto mejo, preko katere pač lahko gremo naprej, nazaj pa nikoli več, in ustreliti v hrbet, kakor se streljalo izdajalce.«

Pogodba o vzhodnih reparacijah podpisana

Sporazum obsega štiri pogodbe — Odpravljena je zadnja ovira za sprejem Youngovega načrta in haaskih dogovorov

Pariz, 26. aprila. n. Loucheur je kot predsednik vzhodne reparacijske konference pri sprejemu izjavil pariškim listom, da je madjarska vlada telefonično sporočila svoj načelni sporazum glede štirih načrtov. Na plenarni seji danes dopoldne se bodo popravile še nekatere tehnične podrobnosti, pogodbe pa se bodo podpisale popoldne ali v ponedeljek zjutraj.

V prvi pogodbi se obvezuje Madjarska, da bo plačevala reparacije od 1930 do 1934 po 10,5 milij. zlatih kron letno, potem pa do leta 1966 po 13,5 milij. Zato pa se ukine generalna hipoteka za ta plačila na madjarskih posestvih. Če pa bo hotela Madjarska najeti novo državno posojilo, bo morala dati za reparacije naknadno jamstvo v višini 160%.

S to pogodbo se urejujejo tudi sporna vprašanja glede agrarne reforme v Romuniji, Češkoslovaški in Jugoslaviji. To vprašanje je pa silno težko, ker je agrarna reforma na Romunskem že končana, na Češkoslovaškem se vrši, v Jugoslaviji se pa šele namerava začeti.

Druge pogodbe urejuje odškodnine, ki so jih zahtevali razlašeni madjarski veleposestniki.

S tretjo pogodbo se ustanovljata za kritje teh zahtev fond A v znesku 220—240 milij. zlatih kron, katerega bodo plačale Francija, Italija in Anglija skupaj 100 milij. zlatih kron, Češkoslovaška 40 milij., Jugoslavija 25 milij., Romunija 13 do 15 milij., in v katerega se bodo plačevali tudi dohodki iz likvidacije zaplenjenih veleposestev. Eventuelni primanjkljaj sta se obvezali poravnati Francija in Italija, vsaka v višini 40%, Anglija pa 10%, preseček pa bi se po enakih delih razdelil na Francijo, Anglijo in Italijo.

Amerika — severna in južna — si osvajaata denar in industrijo. Azija grozi z neskončnimi človeškimi množicami.

Evropa je napravilo nekoč veliko — krščanstvo. Odkar pa je vedno manj krščanska, izgublja vedno bolj na svoji veličini. Krščanstvo z Evropo ne bo propadlo, a morejo biti uničene mnoge duhovne dobrine, kakor je bila svoje dni brez sledu uničena kultura severne Afrike in prednje Azije. Tisti, ki bdi in čuva in meri bodočnost s treznim očesom, je samo rimski papež. Marsikje to danes uvidevajo in hote ali ne hote priznavajo, vendar nimajo poguma, da bi praktično podprli njegove koristne ideje. Tembolj je treba, da mi katoličani sledimo njegovim smernicam, da nas veliki dogodki ne bodo našli brez orientacije.

jo in Italijo. Ta pogodba obenem še določa, da se odškodninski zahtevki habsburških nadvojvod ne priznavajo, temveč da se njihova posestva razlastijo brez odškodnine.

Četrta pogodba predvideva ustanovitev poravnalnega fonda B v znesku 100 milij. zlatih kron, iz katerega se bodo plačevali ostali odškodninski zahtevki, ki so do sedaj še nereseni, pred mešanimi razsodišči. V ta fond bodo po enakih delih prispevale Francija, Italija in Anglija.

Loucheur je na koncu pripomnil, da so velesile v interesu sporazuma prevzele velike žrtve ter so se v korist fondov A in B odrekle tudi plačevanju letnih 1,5 milij. zlatih kron iz madjarskih reparacij do leta 1966.

Pariz, 26. aprila. n. Vzhodna reparacijska komisija je danes dopoldne na plenarni seji zadnjič preračevala štiri pogodbene načrte. Glede prve, druge in četrte pogodbe se je dosegel popoln sporazum, samo v tretji pogodbi so še nekatere tehnične težkoče glede konstituiranja agrarnega fonda za odškodnino razlaščenih madjarskih optantov, pa tudi v tej pogodbi je od 22 členov sprejetih že 20 členov. Upanje je, da bo popoldne prišlo do sporazuma tudi glede teh zadnjih dveh točk, tako da se bo še danes zvečer lahko podpisala cela pogodba.

Ta sporazum odpravlja zadnje ovire za ratifikacijo Youngovega načrta in haaskih dogovorov. V diplomatskih krogih se računa s tem, da bosta Italija in Anglija izvršili ratifikacijo začetkom meseca maja, tako bo Youngov načrt najpozneje do 5. maja lahko stopil v veljavo.

Praga, 26. aprila. n. Predsednik državnega agrarnega urada dr. Voženilek, ki se je kot izvedenec udeleževal vzhodne reparacijske konference, poroča v »Venkovu« o uspehu konference, da je pogodba sklenjena med Madjarsko in Češkoslovaško, častna in popolnoma sprejemljiva za obe državi. V Češkoslovaški ostane pri izvedbi agrarne reforme tudi glede posestev madjarskih državljanov tako za preteklost kakor za prihodnost mero dajen edinole češkoslovaški agrarni zakon. Za prevzem madjarskih veleposestev na Češkoslovaškem se bo plačala samo ona odškodnina, ki jo določa češkoslovaški agrarni zakon, vendar se te odškodnine ne bodo plačevale več madjarskim tožiteljem, temveč v mednarodni agrarni fond. Od teh odškodnin se bodo odtegnili vsi neplačani davki in javne dajatve, vknjiženi dolgovi, zahtevki iz naslova patro-

natskih bremen ali pokojnin, odškodnine za izvršene investicije in slično, in samo čisti ostanek se bo izplačal agrarnemu fondu. Tudi za bodoče razlastitve madjarskih posestev in za višino odškodnine bo veljalo izključno samo češkoslovaško agrarno pravo. S podpisom teh pogodb se odstranijo vse nejasnosti haškega dogovora in madjarski državljani bodo smeli vlagati tožbe samo proti agrarnemu fondu. Pariški dogovor vsebuje tudi določbe o posestvih nadvojvod, o ustanovnem premoženju občin, javnih korporacij itd.

Slikar Fran Sterlé se je hudo ponesrečil

Ljubljana, 26. aprila. AA. Kraljevska banska uprava v Ljubljani je prejela brzojavno obvestilo našega poslanstva v Londonu o tem, da se je akademski slikar Franjo Sterlé težko ponesrečil. Nesreča se je pripetila pri vožnji z motociklom. Stanje ponesrečenega slikarja Sterléta je zelo težko. Ponesrečenec je bil prepeljan v londonsko bolnico.

Atenska konferenca balkanskih držav

Pariz, 26. aprila. n. »Figaro« poroča iz Aten, da se bodo koncem meseca aprila udeležile balkanske konference v Atenah Jugoslavija, Albanija, Grčija, Romunija, Bolgarija in Turčija. Delegate pa ne bodo imenovala vlade, temveč jih bodo izvolile razne gospodarske, politične in znanstvene korporacije. Atenska konferenca ima svrhu, da ustvari juridično podlago za sklenitev balkanske zveze.

Francija zniža davke

Pariz, 26. aprila. n. Francoska poslanska zbornica je danes dopoldne po deveturni nočni seji soglasno s 460 glasovi sprejela predloge o znižanju davkov.

Za občni zbor Zadružne zveze polovična vožnja

G. minister za promet je dovolil za udeležence glavne skupščine Zadružne zveze v Ljubljani 30. aprila 1930 polovično vožnjo. Velja za vso državo v dneh od 29. aprila do 1. maja. — Vsak udeleženec kupi na vstopni postaji celo karto, ki je ne odda na postaji v Ljubljani, ampak jo obdrži za povratek. L. skupščini dobi vsak udeleženec potrdilo, da se je obnega zbora res udeležil. — Prosimo, da naši čitatelji na to opozore one, ki jih pošljejo zadruge na glavno skupščino Zadružne zveze!

Zagrebska vremenska napoved. Toplo. Deloma oblačno. Tu pa tam kratka lokalna poslabšanja vremena niso izključena.

Tretji dan belgrajskega procesa

Zasliševanje Bernardića se bo še nadaljevalo

Belgrad, 26. aprila. Tudi tretji dan razprave je bil še vedno izpolnjen z zasliševanjem obtoženega Bernardića. Poleg tega se je na današnji razpravi vršilo čitanje zelo obširnih zapisnikov o njegovih izjavah pri zagrebski policiji, pred preiskovalnim sodnikom v Zagrebu in pred preiskovalnim sodnikom v Beogradu. V glavnem je razprava potekala precej monotonno, vendar so bili včasih tudi zelo živahni momenti, posebno, ko so pričeli zagovorniki razpravljati o vprašanju, koliko se lahko obtožba naslanja na policijske zapise. V tem oziru sta zagovornika dr. Trumbić in dr. Bertić stavila konkretna predloga ter jih utemeljevala, češ da policijski zapisniki nikakor ne morejo služiti za podkrepitev obtožbe.

Bernardić vse zanika.

Obtoženi Bernardić tudi danes v glavnem vse zanika, tudi potem, ko so mu prečitali zapisnik o njegovi konfrontaciji s soobtoženici. Zasliševanje Bernardića še ni končano in se bo nadaljevalo še v ponedeljek.

Razprava je, kakor včeraj, pričela točno ob osmih zjutraj. Takoj ob pričetku zahteva obtožene Bernardić od predsednika sodišča pojasnilo, zakaj in na temelju katerega zakonskega predpisa je obtoženec prepovedano čitanje časopisov. Predsednik ga opozori, da to ni nikakoli protizakonitost. Obtoženec je od včeraj prepovedano čitanje časopisov radi tega, da bi ostali obtoženi ne mogli iz njih razvideti poteka razprave ter z ozirom na to uravnati svoje postopanje in izjave pred sodiščem.

Obtoženi Bernardić se nato pritožuje, da je zaprt sam zase, za kar ni nobenega razloga. Predsednik mu odgovori, da se bo o tem še sklepalo.

Sodni prisodnik Košćec stavlja več vprašanj radi obtoženčevega včerajšnjega priznanja o nabavljenju revolverjev ter ga vpraša, ali se je ob priliki, ko je od Kuntića dobil revolverje, z njima kaj razgovarjal.

Obtoženi Bernardić: »Nisem mu ničesar dejal, on je samo rekel, da paketa še nima.«
Sodnik Košćec: »Ali niste pri tej priliki bili mišljenja, da bi on moral imeti paket? Kje ste ga vprašali za zaboj? Ali v gostilni ali na kakem drugem mestu.«

Obtoženi Bernardić: »V gostilni.«
Sodnik Košćec: »Ali se je on začudil, ko ste prišli vi, ki ste mu bili neznani, vprašati za zaboj?«

Obtoženi Bernardić: »Nisem opazil nikakega začudenja.«

Sodnik Košćec: »Ko ste prišli drugič k Kuntiću, ali ste tedaj dobili zaboj in kje ste govorili z njim?«

Obtoženi Bernardić: »Na njegovem stanovanju sem dobil zaboj.«

Sodnik Košćec: »Kaj vam je on odgovoril, ko ste ga vprašali za zaboj?«

Obtoženi Bernardić: »Ničesar ni odgovoril, samo izročil mi je zaboj z revolverji.«

Odvetnik dr. Bole: »Mene kot zastopnika Kuntića zanima vprašanje, kakšen je bil zaboj.«

Obtoženi nato izjavi, da je bil zaboj zavrt v staro srajco, da je bil postavljen v Kuntićevo trgovino na vidnem mestu na predalu.

Po teh vprašanjih, ki so se precej zavlekla, in odgovorih obtoženca se je prešlo na čitanje četrtega dela obtožnice proti Bernardiću. Pri tem gre za porušitev mostu pri Zagrebu, ki je svojčas vzbudila veliko prahu v našem časopisu.

Obtožnica pravi, da se je Bernardić v družbi s soobtoženimi Hadžijo Prpićem, Stefanom, Franetićem in Mocnjajem dogovoril na sestanku v Jaski, da naj se 16. decembra postavi

peklenski stroj pod mostom

na Martinovki pri Zagrebu, ki naj se razruši v trenutku, ko bi preko njega vozil vlak s posebno deputacijo običajnih svetnikov iz Zagreba, ki so se šli pokloniti Nj. Vel. kralju. Obtožnica pravi, da so 13. decembra 1929 obtoženi Bernardić, Stefanac in Hadžija prepeljali peklenski stroj iz Karlovca v Zagreb. Še istega večera pa jih je aretirala policija, prva dva zaprla ter tako preprečila, da bi se namera izvršila.

Na predsedniško vprašanje, koliko je to točno, odgovarja obtoženi, da ni bilo nobenega dogovora. Kar se tiče peklenjskega stroja, izjavlja, da ve on samo to, da sta ga prepeljala iz Karlovca v Zagreb Hadžija in Stefanac. Res je sicer, pravi obtoženi, da se je pri tem potovanju tudi on nahajal skupaj z njimi v vlaku, da pa ni vedel, kaj inšta pri sebi.

Na to izjavo je stavljal državni tožilec dr. Ućović obtoženo več vprašanj. Predsednik ga vpraša, kako je bilo na sestanku v Jaski, kjer so sklepali o tem atentatu. Obtoženi pravi, da je pred preiskovalnim sodnikom priznal, da je bil 8. decembra na tem sestanku, in sicer z Mocnjajem, vendar pa trdi, da na tem sestanku ni hotel govoriti o nobenih stvarih takega značaja, marveč samo o privatnih zadevah. Ker pa so prišli na ta sestanek še Hadžija, Stefanac in Prpić, ni mogel govoriti o svojih osebnih stvareh.

Na vprašanje, ali je videl potno košaro, v kateri je bil peklenjski stroj, je izjavil, da jo je videl, da pa ni vedel, kaj se nahaja v njej, dokler niso prišli v Zagreb in bili aretirani.

Predsednik dr. Subotić pozove obtoženca, da pove, ako mu ni nerodno, katere privatne zadeve je nameraval razpravljati s tovarišem na sestanku v Jaski. Obtoženi nato odgovori, da je hotel Mocnjaja prositi, da naj mu prinese nekatere stvari iz Zagreba, češ, da mu je bila vrnila v Zagreb prepovedana.

Državni tožilec dr. Ućović pravi, da je obtoženi Bernardić tako pri sodišču v Zagrebu kakor tudi v Beogradu trdil, da je obtoženi Bernardić njemu ponovno govoril o delovanju hrvatskih emigrantov, in da ga je ob tej priliki opominjal na osvoboditev Hrvatske. Vprašuje obtoženca ali je to res.

Obtoženi Bernardić: »Ne, ni točno.«

Državni tožilec: »Torej sploh ni nič točnega? Margetić je istotako pri sodišču trdil, da ste njemu

dejali, da ste član tajne mladinske organizacije, ki se bori za osvoboditev Hrvatske in da boste dobili iz inozemstva denar in orožje in da celo akcijo vodijo visoke glave Margetić je torej trdil pred sodiščem, da ste vi njemu govorili, da obstoja taka tajna teroristična organizacija, katere član ste vi. Vi pa tajite, da ste mu dejali, da bi se ta organizacija borila za osvoboditev Hrvatske, in isto tako, da bi vi to serbo dobili denar in orožje iz inozemstva.«

Nato prične obtoženi Bernardić pojasnjevati kako je stvar šla. Pravi, da je ob konfrontaciji z Margetićem slednji ves čas jokal. Ko so šli ven, so mu še vedno tekle solze iz oči. Obtoženi da ga je pri tej priliki vprašal kaj govori neresnico, nakar je Margetić dejal: »Kaj hočem, moram. Če ne priznam, mi grozi robitja.«

Predsednik dr. Subotić: »Sedaj proidemo k čitanju vaših aktov.«

Obtoženi Bernardić: »Prosim g. predsednika naj se moje izjave pri sodišču ali one pred policijo ne čitajo.« Predsednik mu pojasni, da se ti akti morajo čitati. V slučaju, če obtoženi zanika, kar je izjavil, se mu te izjave ponovno prečitajo.

Predno so se pričeli čitati akti, je zagovornik dr. Trumbić vprašal obtoženca, ali je res, da so ga imeli soobtoženci za konfidenta, in da zato v njegovih navzočnosti oni niso hoteli govoriti o važnejših stvareh. »Kako je to na vas vplivalo?« Obtoženi pravi, da je tako mišljenje na njega vplivalo zelo neugodno. Sploh pa, nato vprašuje dokter Trumbić, kako je bilo takrat, ko je bil obtoženi na zagrebski katedrali izobesil črno zastavo. Obtoženi pravi, da je bil ves čas parlamentarnega režima zelo aktiven član Radničke stranke in da je vse to tudi svojetčasno pred policijo priznal.

Kaj je Bernardić policiji priznal?

Po nekaterih vprašanjih se preide na čitanje izjav obtoženca, ki jih je dal 18. decembra 1929 pred zagrebsko policijo. Ta zapisnik so podpisali Bernardić, policijski direktor dr. Bedeković in uradnik Horval. V teh zapisnikih, v katerih se nahajajo izjave obtoženčeve pred zagrebsko policijo, obtoženi priznava, da je bil član teroristične organizacije, da se je dalje sestajal z nekim Sifonijem, ki ga je v imenu Perčeca, Pavelića in Krnjevića pozval, da se organizirajo atentati, da je on nato v gostilni Vokos sklical sestanek svojih prijateljev, na katerem jim je razdelil denar, ki ga je dobil od Sifonija, in revolverje. Ko jih je pri tej priliki v gostilni poučeval, kako se strelja, ga je obtoženi Kremsir ranil z revolverjem. Priznava sestanek z Hadžijo v Karlovcu, na katerem so se dogovorili o atentatu. Pravi, da je imel namen, da bi takoj po tem atentatu pobegnil na Madžarsko in da je imel za ta slučaj tudi preskrbljen potrebni denar.

V drugem zapisniku, ki je bil sestavljen isti dan, potrjuje te svoje izjave ter posebno govori o dr. Krnjeviću, ki je poslal k njemu omenjenega Sifonija z večjo vsoto denarja.

V tretjem zapisniku, ki je bil istotako podpisan pri policiji, izjavi obtoženi še nekatere podrobnosti. Obtem je odkril, da mu je dal 6000 Din prof. Jakob Jelasić.

Kaj Bernardić priznava?

Predsednik dr. Subotić vpraša obtoženca, ko so bili ti zapisniki prečitani, ali je dobil kak denar. Obtoženi priznava, da je dobil denar od Jelasića, toda ta denar ni bil za teroristično organizacijo.

Predsednik: »Mi torej sedaj vemo, da ste prejeli 6000 dinarjev. Postranskega pomena je, ali ste denar prejeli za podpisanje omladinov ali za teroristične akcije. Vi ste dejali, da vam je ta denar dal Sifoni, nato pa ste svojo izjavo spremenili.«

Obtoženi: »Ta Sifonij sploh ne obstoja, denar mi je dal Jelasić.«

Pred anglo-egiptskim sporazumom

London, 26. aprila. AA. Kakor poročajo, so egiptski delegati opustili zahtevo, naj se prizna Egiptu Sudan in sprejeli angleške predloge.

Kakor znano, je egiptovska delegacija prvotno zahtevala, da naj se Sudan, v katerem je danes edini upravnik Anglija, Egiptu, ki ga je bil v sredi 19. stoletja osvojil, vrne. Anglija je to zahtevo kratko odbila z izjavo, da o tem sploh ne diskutira. Pripravljena je kvečjemu, da se Egiptu prizna nekaj kondominij, ki naj bi

Zeppelin odletel v Anglijo

Friedrichshafen, 26. aprila. n. Pod vodstvom ing. Lehmana je zrakoplov »Zeppelin« davi ob 6.02 startal s 13 potniki v Anglijo, kjer bo prišel v Cardingtonu. Pot gre preko Basla, Bezancona, Pariza in Londona. V Cardingtonu se bodo potniki menjali ter se bo na povratku udeležil poleta tudi dr. Eckener. Vrnitev zrakoplova v Friedrichshafen se pričakuje v nedeljo zjutraj ob 7.

London, 26. aprila. n. Zrakoplov »Zeppelin« je popoldne ob 5.14 gladko pristal v Cardingtonu.

Nemiri v Indiji

London, 26. aprila. n. V mnogih pokrajinah Indije so izbruhnili nemiri. V Pešavarju je nastal mir, ker so se angleške čete umaknile iz mesta in stražijo samo izhode. V Neeli v Bengali je policija streljala v množico, ki jo je obmetavala s kamenji. 1 demonstrant je bil ubit, 3 pa ranjeni. V Karahju je dobil policijski častnik, ki je dal povelje za streljanje v množico, grozilna pisma, če ne odstopi takoj. Predsednik zakonodajnega zbora Patel je izjavil v svojem demisijskem pismu, poslanem podkralju, da je njegovo mesto pri narodu, ne pa na predsedniškem stolu. Indija se nahaja v boju na življenje in smrt.

Predsednik: »Zakaj ste potem dejali, da ste ga dobili od nekega Sifonija.«

Obtoženi: »Moral sem lagati, gospod predsednik.«

Predsednik: »Torej ste vi vsekakor omenili Sifonija.«

Obtoženi: »Da, toda ne za to zadevo.«

Predsednik: »Torej ste se vi izmislili ime Sifonija, ne pa policija.«

Obtoženi: »To priznam!«

To njegovo priznanje se takoj ugotovi v zapisniku.

Odvetnik dr. Bertić je v daljšem govoru predlagal, da se zapisniki, sestavljeni pred policijo, sploh ne čitajo, ker nimajo po zakonu nobene dokazilne moči. Državni tožilec dr. Ućović je mnenja, da naj se te izjave pred policijo vseeno čitajo. Vprašanje, ali bodo ti zapisniki služili kot dokazilni material ali ne, je zadeva sodnikov. Tudi on se na te zapisnike ne opira. Pač pa na zapisnik pred sodiščem, ki obstoja. Predloga dr. Bertića se pridružujejo dr. Trumbić, dr. Gvozdić in dr. Bole.

Bernardićeve izjave pred preiskovalnim sodnikom.

Nato se preide na čitanje izjav, ki jih je dal obtoženi pred zagrebskim preiskovalnim sodnikom 12. decembra 1929. V teh svojih izjavah obtoženi v glavnem priznava vse, kar je izjavil pred policijo, predvsem kar se tiče prof. Jelasića. Zapisnik pred preiskovalnim sodnikom v Zagrebu sta podpisala sodnika Arneri in Milković. Tudi v teh zapisnikih se govori o že omenjenem sestanku, o denarju, a nemeravanih atentatih itd.

Obtoženi izjavlja na vprašanje, da te izjave, ki jih je dal, niso točne in da so neresnične. On pravi, da je sodnik Arneri pričel med zasliševanjem kričati ter mu pretiti, da se bodo v Beogradu drugače razgovarjali.

Predsednik: »Ali je to mogoče? Arneri je zelo dostojen, ki ničdar ne kriči in ne dela nemira.«

Obtoženi vztraja pri svojih trditvah.

Nato so se čitali zapisniki o izjavah obtoženega Bernardića pred preiskovalnim sodnikom v Beogradu 20. januarja 1930. V teh izjavah Bernardić pripoveduje, da ga je policija pričela preganjati 1. decembra 1928, leta radi demonstracij s črno zastavo na katedrali v Zagrebu. Bil je zaprt skoro mesec dni. Drugič je bil zaprt marca meseca leta 1929, osumljen, da je sodeloval pri umoru Toni Sleglja. Tretjič so ga zaprli pod sumom umora policijskih uslužbencev. Pri tej priliki je bil tudi za vedno izgnan iz Zagreba. Proti temu sklepu policije, da se obtoženemu Bernardiću prepove bivanje v Zagrebu za vedno, sta intervenirala zagrebska odvetnika dr. Rastović in dr. Krnjević. Nadalje pripoveduje o svojem delovanju v bivši HSS, ne priznava pa, za kar ga obtožuje danes obtožnica.

Po prečitaniu teh zapisnikov, ki je trajalo nad dve uri, se je pričelo čitanje protokolov o konfrontaciji obtoženega Bernardića z ostalimi današnjimi soobtoženci. Tudi to čitanje je bilo zelo dolgo trajno.

Ker je bilo očividno, da je obtoženi zelo utrujen, je predsednik dr. Subotić po pristanku obtoženca in njegovega zagovornika prekinil razpravo ter obenem obvestil zagovornike, da so jim vsi akti na razpolago danes popoldne ob pol petih do šestih ter jutri v nedeljo od devetih do dvanajstih.

Kar se tiče časopisov, za katere je obtoženi prošil, izjavi predsednik dr. Subotić, da mu jih ne more dovoliti, kakor tudi ne ostalim obtoženem. Vsekakor pa jih bo dobil vsak obtoženi, ko bo njegovo zaslišanje pred sodiščem končano.

Nato je bila razprava zaključena ter se bo nadaljevala v ponedeljek ob osmih zjutraj.

Razrešitev občinske uprave v Kočevju

Ljubljana, 26. aprila. AA. Uradno se ugotavlja, da vest, ki so jo prinesli nekateri slovenski dnevniki, da je bil naured občinski odbor v Kočevju razpuščen in postavljen za vladnega komisarja g. Maks Kostanjevec, finančni svetnik v pokouju, s svetom: ni točna.

Občinski odbor v Kočevju ni bil razpuščen, marveč je bila dosedanja občinska uprava na podstavi čl. 3 zakona z dne 6. januarja 1929 v celoti razrešena in mesto nje postavljena nova občinska uprava z županom Maksom Kostanjevcem na čelu.

Število članov občinske uprave je bilo določeno na 10 odbornikov v znižu § 2, zakona z dne 22. novembra 1929 (»Uradni list št. 16-4«).

Ti člani so: 1. Lončar Ivan, starešina finančne kontrole v pokouju; 2. Erker Ferdinand, dekan v Kočevju; 3. Peterlin Alojzij, šolski nadzornik v Kočevju; 4. Beltrijani Božidar, šolski upravitelj; 5. dr. Sajovic Ivan, odvetnik v Kočevju; 6. Gemslmayer Robert, trgovec v Kočevju; 7. Rom Matija, trgovec v Kočevju; 8. dr. Lavič Janko, odvetnik v Kočevju; 9. Verderber Gustav, gostilničar v Kočevju; 10. Erker Rajmund, gostilničar v Kočevju.

Od navedenih sta bila imenovana za občinska svetovalca Lončar Ivan in Ganslmayer Robert.

„Seljački glas“ o posetu v Beogradu

Zagreb, 24. aprila. r. »Seljački glas« vso število posveča deputaciji, ki je tretji velikačeni dan bila sprejeta od Njeg. Vel. kralja. List prinaša njegovo sliko in sliko generalu Živkoviću, predsednika vlade, dalje tudi glavnega vodje te deputacije.

V pozdravu naglašajo, kako globoki so utisi, ki jih je ta avdiencia napravila na vse kmete. Posebno globoko se je dojmilo razumevanje kmečkega življenja in kmečkih potreb, ki ga je Njeg. Vel. kralj ob tej priliki pokazal. S svojim enostavnim nastopom in načinom razgovora je Njeg. Vel. kralj naravnost očaral člane deputacije. Ta dan bo ostal v zgodovini vpisan z rlatimi črkami. Vsak kmet, ki se je razgovarjal z Nj. Vel. kraljem ali slišal njegov govor, je odnesel neizbrisno spomin na svojega kralja v svojo vas. Kralj je osvojil srca naših kmetov, ki so ga hoteli pozdraviti in mu obrazložiti vse kar jih teži.

»Seljački glas« dalje poroča o avdienci pri generalu Živkoviću. Tam je bilo 32 kmetov, članov deputacije. Končno poroča o obisku na grobu kralja Petra prvega, Osvoboditelja in državnega junaka.

Neuspešna vojska proti pivu

Zagreb, 26. apr. r. Včeraj popoldne se je v Zagrebu pričela velika pivska vojska. Do tega pokreta proti pivu je prišlo radi tega, ker so pivovarne povišale cene piva. Toda del zagrebskih gostilničarjev in restavraterev se nikakor neče pridružiti tej vojski in točijo pivo dalje. Vojski se tudi niso priključili mali prodajalci. Gostilničarji nameravajo poslati ministru za trgovino zahtevo, da se skliče anketa, ki bi razpravljala o tej stvari in na kateri bi se končno javno sklenilo glede cen in glede državnih in občinskih davčnin.

Imenovanja

Belgrad, 26. aprila. AA. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo in v skladu s predsednikom ministrskega sveta je postavljen na državni trgovski akademiji v Bakru za suplenta v 9/I g. Milan Keselj, diplomirani strojni inženjer tehnične fakultete vseučilišča v Beogradu, na državnem zavodu za pospeševanje industrije in obrti v Beogradu pa je imenovan pristav kemičar-analitičar v 8/I g. Radoslav Hajduković, pripravnik na istem zavodu.

Belgrad, 26. aprila. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je imenovan za tajnika v ministrstvu trgovine in industrije v 1/6. Jovan Milosavljević, dosej pri kr. banski upravi moraveke banovine, po potrebi službe.

Vesti iz države

Zagreb, 26. aprila. k. Apostolski nuncij msgr. Hermenegildo Pellegrinetti, ki se je včeraj vrnil s Sušaka v Zagreb, je danes ob pol 1 z brzovlakom odpotoval v Zagreb.

Zagreb, 26. aprila. k. Danes je prispel v Zagreb provincial heregovinske frančiškanske provincije o. dr. Dominik Mandić.

Belgrad, 26. aprila. AA. Zbornica za TOJ v Zagrebu je poslala ministrstvu finane spomenico, v kateri prosi, naj se v Varaždinu ustanovi finančni inspektorat. Zbornica utemeljuje svojo prošnjo z gospodarskimi, občinskimi in administrativnimi potrebami tega kraja. Pristojnost tega finančnega inspektorata naj bi se razlegla na področja davč, nih uprav v Čakovcu, Prelogu, Krapini in Zlataru.

Belgrad, 26. aprila. AA. Davi ob 4 je povozil med postajama Otok in Vrbane vlak št. 7731 človeka, ki je stopal po progi proti Otoku. Ponesrečenec je bil hipotoma mrtev. Njegove identitete še ni mogli ugotoviti.

Sarajevo, 26. aprila. AA. Osební tajnik angleškega kralja Dawson of Penn je posetil včeraj delavsko okrevališče v Kasindolu ter tovarno za preproge in tobakno tovarno. Angleški gost se je na pram novinarjem zelo pohvalno izrazil o teh ustanovah. Iz Sarajeva je odpotoval preko Jajca v Banjaluko, odkoder odpotuje na Plitvička jezera in v Zagreb. Novinarjem je dejal, da bo prihodnje leto ponovno posetil Jugoslavijo.

Dubrovnik, 26. aprila. k. Diecezanski škol dr. Carević je šel te dni na svoje prvo kanonično potovanje po župnijah. Potuje z avtomobilom. Povsod je bil slovesno sprejet. Deli birmo in blagoslovila nove zvonove. Doslej je obiskal že troje mest.

Dubrovnik, 26. aprila. k. Slovenski geografi in etnografi, ki bodo imeli svoj kongres v Jugoslaviji, bodo potovali skozi Beograd, Skoplje, Sarajevo, Dubrovnik, Split, Ljubljano in Zagreb. V Dubrovnik pridejo 11. maja.

Dunajska vremenska napoved. Toplo vreme. Podnevi bolj oblačno. Krajevne nevihte.

Otroku solnca in zraka!

Ljubljana, 26. aprila.

»Otroku solnca in zraka« to je geslo vseh Mladinske misleči ljudi današnjega časa. Naša mladina mora biti zdrava, zato ne sme pogrešati teh dveh dobrot, ki jih je Stvarnik v takem izobilju razlil nad svetom. Žal pa je mnogo mladine, ki ne pogreša samo dovoljno hrane, ampak tudi solnca in zraka. Posebno po mestih hira mladina socialno šibkejših slojev po kletah, barakah in vlažnih stanovanjih v največji zapučenosti. In te mladine ni malo, ampak velika večina. Velik greh današnje družbe je, da jemlje tej mladini priliko uživanja življenja in rasti na solnce in na zrak.

Več kot usmiljenje socialno čuvstvanje, — dolžnost odločilnih čimalev je, da skrbje za to mladino. To je v interesu naroda, denar naložen za zdravje prihodnjih rodov je najboljši naložen denar.

Ljubljanska mestna občina je v tej smeri socialnega dela že dosedaj dosti storila. Vsej revni mladini v Ljubljani seveda ni mogla nuditi prijetnih počitnic, za to, kar je storila, pa je žela veliko hvaležnost. Letos namerava mestna občina svojo počitniško akcijo začeti povečati in poslati na počitnice veliko večje število otrok, kakor pa prejšnja leta. Predvsem misli mestna občina poslati revno ljubljansko mladino na dva kraja: v Križah pri Trzinu in v Kraljevcu ob morju. V obeh krajih bo imela mladina dovolj prilike igrati se na solncu in v zraku. V Križah bi mladina prenočevala v šolskem poslopju. Ta kraj ima krasno lego, saj je tam v bližini tudi zdravilišče Golnik. V Kraljevcu pa bosta na razpolago dve hiši. Kot čas letovanja prideta v poštev najbolj solnčna meseca v letu: julij in avgust.

Mestna občina ne more vse nameravane akcije izvršiti sama iz svojih skromnih sredstev. Na pomoč ji mora priskočiti tudi zasebna dobrodelnost ljubljanskega prebivalstva. — V ponedeljek, dne 5. maja se vrši na inicijativo mestnega mladinskega urada v unionski dvorani dobrodelni koncert za počitniško kolonijo mestne mladine. Program tega koncerta bo prvovrsten in umetniški, saj bodo na njem sodelovali naši najboljši solisti in zbori — in sicer vsi brezplačno — tako gospe Lovšeta in Medvedova, g. Betteto, »Ljubljana« in »Ljubljanski Zvon«. Prodajal bo vstopnice mladinski urad z lastnim aparatom in sicer bodo prodajali nekaj dni pred koncertom vstopnice okrajni ubožni načelniki. Čisti dobiček tega koncerta je namenjen naši revni mladini. Ljubljansko meščanstvo, ki je pokazalo svoje toplo srce za mladino o Božiču, ne bo odreklo niti sedaj svoje pomoči. Vsa hvala velja tudi upravi hotela »Uniona«, ki je v plemenitem umevanju vse akcije odstopilo dvorano za koncert popolnoma brezplačno, enako, kakor dosedaj za mestne božičnice.

Da je ljubljanska mladina resnično potrebna počitnic v zdravem kraju, dokazuje že dejstvo, da že sedaj hodijo starši izpraševati, kaj bo s počitniško akcijo. Pa tudi mestna občina bo širokogrudna in bo poslala na počitnice toliko revne ljubljanske mladine, kolikor bo mogla in se pri tem ne bo ozirala niti na ozkostrni princip pristojnosti v Ljubljano.

Ljubljansko prebivalstvo! Podpiraj to akcijo mestne občine, da bo čim več revne mladine deležno letošnje počitnice solnca in zraka!

Odkrita Mencingerjeva slika

Iz l. 1757.

Poljane pri Toplicah, 25. aprila.

V Poljanah pri Toplicah je ondotni župnik upravitelj našel med zavrženimi cerkvenimi predmeti dragoceno Mencingerjevo sliko iz l. 1757. Slika je visoka 2 m in široka 1,25 m in je pri vrhu baročno izrezana. Zakrivala je nekdanji tron v velikem oltarju farne cerkve. Ta oltar se danes stoji kot silno bogat primer naše oltarne plastike iz srede 18. stoletja. Oltar je sicer posvečen sv. Andreju, katerega kip stoji v oltarju. Pred kip sv. Andreja pa so nekdanj porivali omenjeno sliko sv. Treh Kraljev, ki so poleg sv. Andreja drugi patron poljanske fare. Slika je docela nepokvarjena, le prevlečena je bila skozi in skozi s tenko sivo plesnobo, ki je do malega docela zakrivala vsebino slike. Po primernem očiščenju je slika zažarela v svoji nekdanji krasoti in veličini. Brez dvoma smemo to sliko šteti med najboljše Mencingerjeve slike, saj izvira iz zadnjih let njegovega življenja. Slika ni signirana, a ni težko uganiti avtorja, pa tudi ne letnice postanka. Vel oltar je namreč datiran z letnico 1757., takrat so postale Poljane lokalija in prav takrat je napravil veliki umetnik ta umotvor. — Kako izgleda slika? Dovršena je tehnično in idejno. Barve so sila živahne in ohranjene. Ves prizor je živahen in poetičen, osebe markantne in veličastne. Na desni stoji božja Mati z izredno lepim, portretu podobnim obrazom. Z rokami drži božje Dete, ki stoji v jaslicah. Toda Devica se ne ozira na Dete, tudi ne pred se, kjer se nahajata dva kralja, temveč ozrla se je nazaj ter se smehljaje pogovarja z zamorskim kraljem, stoječim za njenim hrbtom. Pogovarja se samo s tem kraljem, čeprav ima po naših evropskih pojmih vse prej kot lep in prijazen obraz. Božje Dete je stopilo z eno nožico na roko pobožnega evropejskega kralja s častljivo sivo brado, ki kleči pred Detetom in se ljubeznivo ozira nanj. Na levi tega kralja se naslanja bolj v ozadju sv. Jožef na posebne vrste palice s kljuko na dve strani. Dragocen kraljev plašč drži dva kot levita napravljena dečka, ki se za kraljevim hrbtom šepetaje skrivaj pogovarjata. Za tem kraljem stoji samozvestno močeno tretji kralj, sličen nekdanjim turškim sultanom, s čigar turbanom si je odličil glavo. Zanimiva je tudi druga njegova orientalska noša. — Gori v oblakih pa se dva angelčka zabavata s čudovito zvezdo, ob kralju gleda nanj še tretji angelček. Ozadje slike tvorijo na vrhu oblaki in sij iz neba, spodaj pa palme in tradicijonelna osliček in vol v sredi, ob kralju pa nekaj vojaških spremljevalcev kraljev s kamelo.

Dočim so sprednje figure slikane s precizno natančnostjo in z veliko realistično, so predmeti v ozadju samo nakazani.

Cerkveno predstojništvo bo dragoceno sliko spet postavilo na nekdanje mesto v tron velikega oltarja v poljanski farni cerkvi.

Vlomi v Goričanah

Medvode 25. aprila.

V noči od četrta na petek med 11 in 12 je bilo izvršenih več vlomov v Goričanah pri Medvodah. Vlomljeno je bilo v trgovino Mrak, trgovino Kokalj, gostilno Možina ter v tovarniško pisarno Združenih papirnic v Goričanah. Po trgovinah je bilo pokradenih različnih stvari, večinoma jedil, v skupni vrednosti do 5000 Din; v gostilni Možina je bilo ukradenega več svinjskega mesa, klobas in cigaret. Pri tem pa so bili vlomilci preplašeni po ing. Novaku, ki se je okoli dvanajstih pripeljal z avtomobilom domov in streljal za njimi z revolverjem. Mogel je ugotoviti, da so bili štirje možje, ki so bežali proti bližnjemu gozdu. — Lani je bilo prav tako vlomljeno v omenjeni dve trgovini Mrak in Kokalj, odnešenega je bilo blaga do 42.000 Din vrednosti. Krivci še do danes niso izsledeni.

Vlom v tovarniško pisarno Združenih papirnic se jim pa ni popolnoma posrečilo, ker se jim je polomil ključ in orodje, kar so pustili na licu mesta. Orožništvo jih pridno zasleduje.

Najboljše in najcenejše **BARVE, FIRNEZ, LAKI, STEKLARSKI KLEJ** in vse potrebščine za slikarje in pleskarje se dobe pri **IVAN JANČAR** - Miklošičeva c. 4
Resproti frančiškanske cerkve — Skladništvo Vidovdanske c. 14

Belokranjske slovesnosti

Metlika, 25. aprila.

Naše slovesnosti in jubileji. Skof dr. Rožman med Belokranjci. V nedeljo dne 4. maja se bo vršila na Vinici slovesna posvetitev viniške cerkve, ki je že dolga leta klicala na pomoč in je bila sedaj res temeljito predelana in povečana. Redka slovesnost bo privabila skupaj ljudstvo iz cele Bele krajine, morda se bo dobil tudi gori za Gorjanci kdo, ki bo koraknil doli k nam, da nas ob tej priliki obišče in pogleda kako se nam godi. V nedeljo 4. maja bo zbran narod iz cele Bele Krajine na Vinici, ki bo prihital na lepo slovesnost in pa da pozdravi prvič v svoji sredi našega presvetlega pomožnega škofa g. dr. Gregorja Rožmana, ki bo prihitei iz Ljubljane med naše Belokranjce.

V Vidošičih pri Metliki bo letos 100 let odkar je bila na mestu prejšnje lesene cerkvice pozidana sedanja cerkev sv. Ane. V sredi samih vinogradov kraljuje sv. Ana in ni je v celi Beli Krajini bolj prijetne točke kot tam gori pri vidošički cerkvi. Pa naj bo to spomladi, ko odmeva vsa gora v petju in vrisku kopačev in vezačev, ali v ranem poletju, ko je vsa gora odeta v trtno zelenje, ko grozljje stavi bogate obete, češnje pa zavejo k žareče rudeče okrašeni mizi, ali o sv. Ani, ko se naberejo množice romarjev, da tu počaste mater Marije božje, ko zore v trtju že prvi grozdi, okrog cerkve pa se med glasnim kričanjem ponuja sveže pečena jagnjetina; »kao žumberaško pile«. To vam je pisana množica, glasna beseda in bajen pogled v lepo poletno okolico tja v Drašiče, na Božakovo, doli do Žezlja na onem koncu Bele Krajine, in gori čez žumberška sela do gorjanskega bukvoja in tja čez Vivodino doli v sosedno Hrvatio. In kamor pogledaš, povsod se natezajo vezi bogato obložene trte, ki rodi baš tukaj najboljšo božjo kapljico. Pa kaj bi še pravil o tem. Lepo je, lepo, da komaj v nebesih tako!

Tu v Vidošičih se bo letos v nedeljo 1. junija slovesno obhajala stoletnica sedanje cerkve, ki je prav tako lična in okusna, kot je ljubka njena čudovita okolica.

Pa priti ta dan še Ti, ki to bereš, na obisk v Vidošiče, toda pazi, da ne bo Tvoja maša ta dan zunaj cerkve ali v kaki zidnici.

Dolenjski črednik trobi

Št. Jernej na Dol., 24. aprila.

Tu-tuu, tu-tuuu! Kaj pa zopet to? Ali je kje nastal požar? Tako smo prvotno mislili, ko smo danes jutraj zaslišali po dolgih mesecih ta glas. Pa smo se hvala Bogu zmotili. Danes je namreč god sv. Jurja in vaški pastir Tonca — ta je namreč izvoljen za črednika v Št. Jerneju, protikandidat Železnik je letos izvoljen za vas Roje — je gnil prvič letos na avško gmajno živino na pašo. Pa ni to kar tako. On se hoče postaviti! Zakaj pa tudi ne, saj ni vsak deležen te časti in tudi sposoben ne. Na rog trobiti že ne zna vsak, Tonca pa zna in še kako! Tu-tuu! Tu-tuuu! Tako se je danes jutraj razlegel glas roga od hiše do hiše, do gmajne, in živina, tega glasu že dobro navajena, se je združila v čredo okrog 40 glav in veselo hitela v prosto naravo na pašo. Tu-tuu, tu-tuuu! Ta glas bo vabil živino na pašo vsak dan do sv. Mihele. —

Kopališče na Felberjevem otoku

Maribor, 26. aprila.

Kopališče na Felberjevem otoku je brez dvojbe eno največjih gradbenih zasnov te vrste v naši državi. V zatijšu botanično izredno zanimivega otoka, oddaljenega dobre pol ure in morda še malo več od središča mesta, se že od pričetka lanskoletne gradbene sezone gradi in dela s polno paro. Gradbena dela so se znatno zavlekla radi tega, ker se je moral od levega obrežja proti otoku šele postaviti most. Kopališče je zamišljeno tako, da bo obsegalo tri bazene in sicer enega za deco, drugega za neplavače, tretjega pa za plavače. Ob letem bo tudi 10 metrov visoki skalalni stolp. V obližju se bodo uredili tudi razni skalalni prostori. Kopališče, katerega maksimalna kapaciteta se računa na 2500 do 3000 oseb, bo opremljeno s 120 kabinami ter bo nudilo posebevalcem razne ugodnosti (hiter in cenen dovoz, električna razsvetljava, javna telefonska govornica, restavracija, solnčična itd.). Sedaj se dograjuje ter se bo vršilo otvoritveno slavlje dne 15. junija na zelo svečan način. Ob tej priliki prispe v Maribor tudi slovita curiška »Harmonia«, ki bo obdarovala mariborsko deco. Mednarodnega značaja pa bodo športne otvoritvene svečanosti začelkom avgusta meseca t. l., h katerim so povabljeni med drugim tudi najznamenitejši plavalci-rekorderji iz Francije, Nemčije, Avstrije in drugod. Gradnja omenjenega kopališča, ki je v rokah odlične stavbene trdnice inžen. Jelenec in Slajmer in ki predstavlja gotovo najznamenitejšo točko mariborskega povojnega gradbenega programa, ki mu daje smer načelnik mestnega gradbenega urada gradbeni nadsvetnik inž. Černe, osvetljuje v polni meri prizadevanja mariborske mestne občine, in grede za modernizacijo posameznih mestnih ustanov in oblikovanjem novega Maribora, ki bodi eno najmočnejših središč tujkega prometa v državi.

Kopališče na Felberjevem otoku (v ozadju trije bazeni).

„Bolje je

bolezen preprečiti kot pa zdraviti“. Resnica, ki je tudi Tebi znana. Spoznaš skoraj vedno prave znake prehlada.

Pazi na to:

vzemi takoj **ASPIRIN**-tablete, ki pomagajo Tvojemu telesu v obrambnem boju proti povzročiteljem bolezni. Misli vedno na to:

Pravočasno je treba vzeti

Aspirin-tablete.

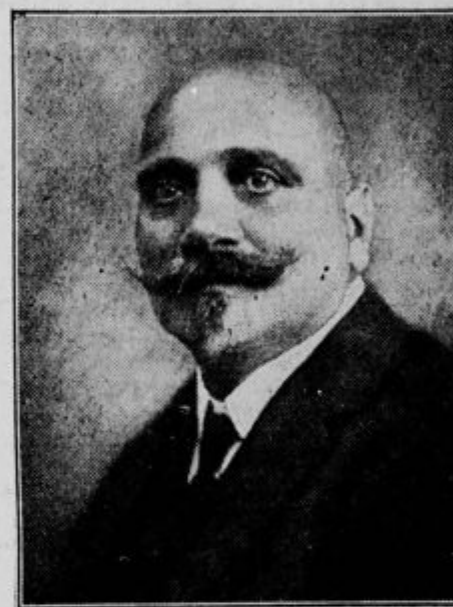

Pazi pa na to: vsak zavoj in vsaka tableta nosi Bayer-jev križ.

60letnica delavnega moža

Ljubljana, aprila.

Danes praznuje šesdesetletnico svojega rojstva ugleden ljubljanski trgovec g. Jurij Verovšek, lastnik znane železnice, trdnice Schneider-Verovšek. G. Jurij Verovšek se je rodil dne 27. aprila 1870 v Ljubljani kot sin čare in ugledne ljubljanske družine. Njegov oče je bil vrtnar, čigar velik vrt je bil v bližini nekdanje splošne bolnišnice na Dunaj-

ski cesti, prav tam, kjer je hiša s sedanjo Verovškovo trgovino. L. 1884 je vstopil v trgovino kot vajenec in je bil l. 1887 prost. Po več letih pomočniškega dela je dne 1. januarja 1899 prevzel od lastnika Kavška isto trgovino, v katero je petnajst let poprej vstopil kot vajenec in ki jo od tedaj vodi pod naslovom Schneider-Verovšek. Brat Jurija je bil slavn in nepozabni slovenski igralec Anton Verovšek. Današnji jubilej je bil vse življenje neutrudljivo delaven in žilav in le tako si je možno razlagati njegove velike uspehe v trgovskem življenju. Pa tudi v družabnem življenju in za vzgojo trgovskega naraščaja si je pridobil jubilar dosti zaslug; je namreč soustanovitelj Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Kot vnet, znan lovec, pa je odbornik Slovenskega lovskega društva.

Uglednemu in priljubljenemu jubilaru kličemo: Se na mnoga leta!

Kup nesreč

Murska Sobota, 25. aprila.

Ko so 16 letnega Strtaka Franca iz Gor. Lendave v tukajšnji bolnišnici vprašali ali bo še kdaj streljal z možnarjem, je z neko trto grozo zatrdil, da nikdar več. Postal je namreč žrtve precej hude nesreče. Kakor mnogi drugi, je tudi on hotel pokazati velikonočno veselje s streljanjem. Možnar je lepo nabil, ga postavil, kakor je bilo treba in vzel v roko užigalno vrvice. Da bi se raje užigala in hitreje gorela, jo je namočil s petrolejem. To mu je bilo v pogubo. Naenkrat se je užigala cela vrvice in se preden je mogel odskočiti, se je užgal tudi smodnik. Počilo je, v naslednjem trenutku pa je fant zakričal in se zvrnil na tla. Možnar se je namreč med eksplozijo obrnil proti nje-mu; ves naboj mu je udaril v nogo in mu jo je razmesaril.

Huda nesreča je zadela po nepredvidnosti 6 letnega Frančka Vučina iz Murske Sobotice. Ko sta bila z mlajšim bratcem sama v sobi, sta zlezla na mizo in sta se začela igrati. Igra je morala biti zelo živa. Franček se je nenadoma znašel na robu mize in se preden se je prav zavedel, je že ležal na tleh. Ko se je hotel upreti na roko, da bi vstal, je žalostno zastokal. Začutil je silne bolečine; padel je namreč tako nesrečno, da se ni le potolkel, marveč si je tudi roko strl.

Voznja s kolesom bi kmalu stala življenje nekega L. V Krogu je imel neke opravke. Ko je zavijal na nekem ostrem ovinku, hitrosti ni zmanjšal, marveč je vozil z veliko brzino. Pri tem je imel smolo. Kolo je v hipu zdrknilo in kolesarja z vso silo treščilo ob tla. Obledel je kakor mrtev. Ljudje se za nesrečo niso zmenili, ker so mislili, da stvar ni nevarna. Ko pa so videli, da se kolesar ne zgane, so šli na kraj nesreče. Kolesar je ležal pred njimi nepremično. Bil je smrtno blede, na sencih mu je zijala krvava rana. Može so ga dvignili in ga zanesli k najbližjemu vodnjaku. Po dolgem prizadevanju se je ponesrečenec zganil, toda preteklo je mnogo časa, preden se je popolnoma zavedel.

Križem po Jutrovem

knjiga 4 zvezkov Karl May-jevih spisov — se nadaljuje v knjigi: »Po divjem Kurdistanu«, ki bo obsegala tudi 4 zvezke. Prvi o tih je že izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane Din 13.—

Ali je nemščina na naših srednjih šolah potrebna?

VIII.

Gospod glavni urednik! Stutim, kaj Vas je capotilo, da ste naši javnosti zastavili gorje vprašanje. Za srednje šole pripravljajo nov »nastavni plan«, po katerem bodo prizadeti tudi humanistične gimnazije. Na teh se poučuje doslej kot moderni jezik nemščina že od I. razreda dalje, dočim se pričenja na realnih gimnazijah in realkah ta pouk šele v V. razredu, to se pravi, petošolci, fantje in dekleta v starosti 15—16 let, se šele pričnajo učiti nemški čitati, pisati in govoriti. Po novem načrtu pa naj bi se tudi na humanistični gimnaziji skrbel ta pouk na isto minimalno izmero. In z razpisano anketo hočete izvedeti mnenje naše javnosti v tej zadevi ter obenem opozoriti odločilne činitelje na usodne posledice nameravane reforme.

V našem fizičnem in duševnem ustroju utemeljeno je dejstvo, da se tujemu jeziku najlažje priučijo ljudje v zgodnji mladosti, v dobi od 14. ali 15. leta starosti. Takrat mu je duh najbolj dovzeten za jezikovne oblike, spomin je čudovito sprejemljiv in govorniki organi so najprožnejši. Zato naj skrbno smotro urejena šola, da se mladina prav v tej dobi nauči čim več tujezičnega besedja in se seznani vsaj z osnovnimi slovničnimi in pravopisnimi pravili. Uče pa naj se tistega tujega jezika, ki jim bo v nadaljnjem življenju, zlasti v izbranem poklicu, mogel prinašati največ koristi. In ta jezik je spričo našega zemljepisnega položaja in naših gospodarskih in kulturnih razmer — nemški.

V naslednjem hočem navesti zgolj praktične razloge, temelječe na naših dejanskih življenjskih okoliščinah, ki zahtevajo, da poskrbimo naši mladini za pot v realno življenje primerno izobrazbo v tistem tujem jeziku, ki ji ulegne v kateremkoli poklicu največ koristiti. V »Jutru« z dne 17. jan. 1928 je v članku »Vajen nasvet« trezno misleč pisec to izgovoril: »Naš naraščaj, ki prihaja zadnja leta iz šol, zna slabo ali pa sploh ne razume nemški. Še slabše je, seveda, z drugimi svetovnimi jeziki. Sprid tega dejstva obstoja nevarnost, da bo celo naša inteligenčni naraščaj vedno bolj zaostajal v svoji splošni izobrazbi, ker je v slovenski literaturi premalo knjig, iz katerih bi mladi ljudje žepali potrebno, kar mora vedeti izobraženec.« — Istotako tehtno izjavo je zapisal v »Mladiki« (1930, str. 150) mož, ki dobro pozna naše kulturne in gospodarske prilike F. S. F. (inžar): »Brez dvoma se premalo učimo nemščine... Usoda malega naroda je ta, da nujno mora znati več jezikov. Vendarle pa se bo oprijel tega, kar najbolj potrebuje. Kdor pa trdi, da mi, ki smo le nekaj korakov od naroda, ki ima 70 milijonov ljudi in svetovno tehniko in industrijo in smo še »sto in sto proizvodov odvisni kupčjsko od njega, tega jezika ne potrebujemo, se kruto moti.«

Zahteve praktičnega življenja so neizprosne; le tisti, ki je zanje slep ali jih noče videti in upoštevati, jih skuša tajiti. V vsakdanji življenjski tekmi in borbi ne morejo obveljati sentimentalni momenti, izvirajoči iz simpatije ali antipatije do te ali one narodnosti. Pustimo ob strani doktrinarne argumente togih ideologov, ki učenje in znanje nemškega jezika mrže in obojajo. Hvala Bogu, da jih je vedno manj med nami. Da, v tisti vročici prekratne dobe je bil odpor proti vsemu, kar je bilo v stiku z nemščino, psihološko umeven. Sedaj pa, ko smo se dodobra iztrezili, smo si otirli oči, da se nam odpirajo jasnejši pogledi na življenje. Le čitajte oglase za proste službe v naših dnevnikih! Za pisarne, trgovske kontore, za podjetja s tujskim prometom iščejo uslužbence, ki znajo tudi nemški, ali vsaj prednost dajejo tistim, ki so nemškega jezika zmožni. Išče se pisarsko osebje, ki zna nemški stenografirati, ki zna tipkati na stroj po nemškem besedilu. Prednost se priznava tistim, ki znajo nemški dopisovati, kaj se, če so zmožni samostojnega nemškega koncepta. Koliko se poudarja važnost in dobičkonosnost tujeskega prometa — in to povsem upravičeno! Naravno, da se počuti tujec v naših letoviščih, zdraviliščih, v mestnem hotelu kakor v planinski koči, vse prijetneje, če ima priliko, da se z našim človekom lahko sporazume v nemškem jeziku! Naše primorske pokrajine od Sušaka doli do Kotora poseja vsako leto več tujcev, večina njih prihaja iz Avstrije in Nemčije. Naravno, da hoteli naše kvarnerske in dalmatinske obale svoja podjetja v inozemskih listih priporočajo zlasti s tem, da poudarjajo »nemško postrežbo«. In končno — da ne omenjamo zgolj trgovskih koristi — pomislimo na naš akademski naraščaj, ki študira na univerzah bodisi v Ljubljani, Zagrebu ali Belgradu, bodisi na nemških visokih šolah v Avstriji in v Rajhu. Naša znanstvena in strokovna literatura, predvsem v tehnični in medicinski stroki, je še tako maloštevilna, da si mora študent, ki hoče v svoji znanstveni stroki napredovati in se izpopolniti, ali ki se hoče sam znanstveno udejstvovati, koristiti z obsežno nemško znanstveno literaturo. In če jezika gladko ne obvladuje, si resno stremeč dijak pomaga, kolikor more in zna, z besednjakom v roki. Vse naše strokovne in javne knjižnice, katerih osnovni zadatek je po večini nemški, se nadalje popolnjujejo z nemškimi knjigami iz preprostega razloga, da jih občinstvo zahteva. Kot »signum temporis« naj še omenim, da izkazujejo nemške predstave v gledališču, nemška strokovna predavanja (n. pr. o planinstvu) vselej obilen poset občinstva, ki še nemški razume, in da so v največji dobi nemški zvočni filmi, ki jih uprizarja »Zveza kulturnih društev«.

prava pravcata vaba za radogledne in zabave željne ljudi, najsi so bogve kako nacionalno zavedni.

Kratko malo: ne da se utajiti, da med vsemi tujimi jeziki prevladuje pri nas nemški. A to ne velja samo za slovenske kraje, temveč za vse prečanske pokrajine od Zagreba tja do Subotice in Sarajeva in vzdolž vse primorske obale. Tega dejstva se zavedajo naša trgovina, industrijski promet, naši inteligenčni »ljudi«. Starši, ki hočejo svojim otrokom nuditi široko jezikovno izobrazbo, kakor jo daje sedanja srednja šola, pošiljajo svojo mladino vsaj za velikih počitnic v nemške konvikte in nemške rodbine preko meje, da si tam v nemškem okolju pridobijo potrebne jezikovne okretnosti in boljše izraznosti. Seveda morejo svoj deci to ugodnost privoščiti le taki roditelji, ki živijo v dobrih gmočnih razmerah, dočim se mora otrok siromašnih strošev zadovoljiti s krompirnimi drobtinami z domače šolske mize. Tako razlikovanje gotovo ne podpira vere v socialno pravičnost...

Kdo more te nedostatke v jezikovni izobrazbi naše mladine kolikor toliko odpraviti? Čim izdatnejši in pametno urejen jezikovni pouk na srednjih šolah. To menda drži, da naša sedanja srednja šola z »izenačenim« nastavnim planom in programom glede nemškega jezika zdaleka ne ustreza konkretnim potrebam. Zda naj bi se še na humanistični gimnaziji, kjer se vrši pouk v nemščini od I. razreda dalje, skrbel ta pouk edino na višjeje razrede? Neskladnost v uredbi jezikovnega pouka na naših šolah povzroča že itak dovolj neprilike učencem in učiteljem. Na meščanskih in srednjih strokovnih šolah se poučuje nemščina v vseh razredih, istotako na učiteljskih. Tako je prav. Toda kakše neprilike se pojavljajo o pouku nemščine že v prvem letniku učiteljske ali v prvem razredu trgovskih šol, v katerem vstopajo učenci (učenke) meščanskih šol, kjer so se skozí štiri leta učili nemščine, obenem z učenci, ki prihajajo z nižje realne gimnazije, katerim je nemščina še povsem tuj, neznan jezik! Učitelj nemščine se mora pri pouku predvsem ozirati na učence, katerim nedostaja elementarnega jezikovnega znanja, dočim se pri takem abecedarskem pouku drugi dolgočasijo ali pa po svoje kratkočastijo. Traja leto dni, da se znanje vseh izenači, seveda na škodo tistih, ki so ga bili nekaj več s seboj prinesli. Zato slej kakor prej vzdržujemo zahtevo, da naj bi se na vseh naših srednjih šolah pričel pouk nemščine že v prvem razredu (Prim. knjižico »Križa naše srednje šole«, str. 20 sl.) Velikega pomena in življenjske koristi utegne biti to znanje zlasti tistim učencem, ki svojih študij ne nadaljujejo na srednji šoli, temveč po končanem četrtem razredu prestopijo v kako strokovno šolo ali pa se posvetijo praktičnemu poklicu.

Se en moment, ki govori za nujnost jezikovnega pouka, prihaja v poštev. Čim dalje se bo zamenjal pouk nemščine, čim bolj se bo krčilo številno tistih, ki so sposobni, nemški poučevati, tem težje bo izobraževali in pridobivati učitelje za ta pouk. Če pojde v sedanji smeri dalje, bo kmalu in doba, ko ne bomo več imeli jezikovno usposobljenih učiteljev. Takrat pa bo treba na šolah nastavljeni za učitelje rojene Nemce, domačine in tujce, ali pa se bo nemški pouk sploh opustil. Komur bodo gmočne prilike dopuščale, bo za svoje otroke najemal nemške domače učitelje in »hofmajstre« ali pa jih bo pošiljal v tujino, da se bodo tam priučili svetovnemu jeziku, ki ga bodo v praktičnem življenju najbolj potrebovali.

Ni še vse zamujeno. Prav sedaj, ko prosvetna uprava pripravlja nove učne načrte, se dajo uveljaviti utemeljene želje in dejanske potrebe prebivalstva. Pri tem ne gre toliko za to, koliko ur nemškega pouka se odmeri vsakemu razredu, temveč še potrebnejša in nujnejša je smotrna in metodična ureditev jezikovnega pouka, tako da bodo učni uspehi dosegali praktični smoter: gladko znanje nemščine v besdi in pismu. Našim fantom se ni treba ukvarjati z Nibelungi in Minnesängeri, ni jim treba poznati podrobnosti iz nemške jezikovne in slovstvene zgodovine, pač pa si morajo v lastno korist pridobiti toliko praktičnega in slovniškega znanja, da bodo nemški jezik lahko uporabljali v vseh panogah realnega življenja. V tem smislu je treba prekriti metodo jezikovnega pouka, treba prirediti primerne učne knjige, in, kar ni zadnje, treba je strumnih, strokovno in metodično dobro usposobljenih učiteljev. Če je to doseženo, potem se nam ni bati, da bi nas sedanja in bodoča generacija klete, češ, da nismo skrbeli za tako jezikovno izobrazbo, kakršno dejanske življenjske potrebe od njih zahtevajo.

Gospod glavni urednik! S tem, mislim, sem v glavnem odgovoril na Vaše kaj lapidarno zastavljeno vprašanje.

Jos. Westler.

Koledar

Nedelja, 27. aprila (I. povelikonočna nedelja, Bela nedelja): Anastazij, papež; Peregrin; Zila.
Ponedeljek, 28. aprila: Pavel od Križa, spoznavavec; Vitalij, mučenec. Mlaj ob 20.08. Herschel napoveduje dež in mrzlo.

Osebnosti

Častno povabilo slovenskemu učenjaku. Profesor dr. Albert Ogrizek iz gospodarsko-gozdarske fakultete zagrebskega vseučilišča, doma iz Rogaske Slatine, je prejel povabilo na visoko poljedelsko šolo v Berlinu, da tam sodeluje nekaj semestrov v svojstvu profesorja in sodruka znanega zootehniika prof. dr. in dr. h. c. C. Kronacherja. Prof. dr. Ogrizek se je odzval temu vabilu in odide te dni v Berlin, kjer bo imel nastopno predavanje v začetku maja meseca t. l.

Upokojena sta bila topniški polkovnik Josip Haupt in poslovodja pri pomorskem arzenalu Franjo Rak.

Iz vojaške službe. V našo vojsko so bili sprejeti iz bivše avstro-ogrske armade in sicer v činu rez. peh. poročnika rez. por. Nikola Arnold; v činu rez. pehot. podporočnika rez. podpor. dr. Ivan Emler in v našo mornarico v činu rez. poročnika fregate Jakob Faul.

Izpit so napravili za čin aktivnega in rezervnega kapetana korvete poročniki bojnega broda I. razr. Baltazar Kovaček, Vladimir Andoljšek, Metod Pirc, Ivan Levec in Mirko Plajvajs.

KLICITE

2992

★
Oglasi
Naročnina
SLOVENE
Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6

Novi grobovi

† V Poljanah pri Toplicah je dne 24. aprila umrla ga. Marija Schauer, mati koprivniškega g. župnika Avgusta Schauerja, kočevskega pisatelja in izdajatelja znanega »Gotscheer Kalendara«. Bila je blaga gospa, ki je izredno udano prenašala dolgo in hudo bolezen. Pogreb bo v soboto dopoldne, N. v m. p.

† Umrli so v Ljubljani v času od 18. do 26. t. m.: Anton Salvador, kapetan v p., 47 let, Zaloška cesta 11 (Toplice pri Zagorju); Marija Šega, šivilja, 68 let, Križevniška ul. 21; Avgust Zabkar, veleindustrijalec, 75 let, Dunajska c. 35; Terezija Stupa, branjevka, 81 let, Gradišče 11; Ana Lukman, mestna uboga, 86 let, Japljeva ul. 12; S. Marija Gonzaga Kilar, usmiljenka, 55 let, Slomškova ul. 20; Karol Zohar, posestnik, 33 let, Vidovdanska c. 9; Franc Lavtižar, šolski nadzorNIK v p., 56 let, Jegličeva c. 9; Julijana Bernard, mestna uboga, 76 let, Japljeva ul. 2. — V bolnišnici so v istem času umrli: Alojzij Pečar, sin služkinje, 1 leto, Vnajarjeva; Helena Drenik, dinarica, 22 let, Mirna peč; Ivan Tavčar, delavec, 59 let, Gospodarska cesta 13; Tatjana Kurent, hči delavke, tri mesece, Aleševčeva c. 22; Jože Suhadolnik, 53 let, Rožna dolina II-47; Kristina Mrak, zasebnica, 35 let, Poljanski n. 52; Franc Skok, posestnik in gostilničar, 53 let, Vir; Franc Ogorevc, krojaški mojster, 56 let, Poljanska c. 69; Marija Šuštar, služkinja, 23 let, Zg. Šiška 73; Avgust Končar, skladiščnik, 28 let, D. M. v Polje; Jožeta Jereb, 1 leto, hči delavke, Tržaška c. 27; Marija Govekar, hči delavke, 7 mesecev, Hraše 8; Janez Persin, užitkar, 68 let, Prevalje 3; Miroslav Škerbič, učitelj meščanske šole, 27 let, Kette-Murnova c. 26; Emil Schiffer, šolski upravitelj, 49 let, Vrhnik, šola; Stojan Rebec, sin žel. zvančnika, 11 let, Vilharjeva c. 1; Franja Kolar, natakarka, 48 let, Kisovec pri Zagorju, Franc Pojk, rudar, 23 let, Kaplja vas.

N. p. v m!

**NAJVEČJA IZBIRA BLAGA
ZA ŠPORT IN TURISTIKO PRI
A. & E. SKABERNÉ, LJUBLJANA**

Mala kronika

★ Evharistični kongres v Zagrebu. — Osrednji odbor za evharistični kongres v Zagrebu je izdal krasen oklic na katoličane vse države, v katerem pravi: »Škofje naši, vsi škofje vse naše države pozivajo nas katolike na veliki svečani evharistični kongres v Zagrebu. Pozivljajo nas, da Jezusu Kristusu, Bogu in Odrašeniku našemu izkažemo javno Božansko čast, da se mu poklonimo v svetli Evharistiji. — Pridite zato, bratje Hrvatje, kjerkoli živite. Pridite v naš beli Zagreb tudi vi bratje Slovenci in Srbi katoliki. Pridite tudi vi ostali bratje katoličani. Zagreb vas čaka kot svoje brate, mile goste, odbor za evharistični kongres pa bo storil vse, da vam olajša prihod v Zagreb in da bo vaše bivanje v Zagrebu kar najugodnejše in tudi najlepše!«

★ Uropane cerkvene posode — zopet najdene. V četrtek je našel štrukelj Peregrin v gozdu ob državni cesti v Trnavi pri Krašnji pod neko skalo naslednje cerkvene posode, deloma razdrite, deloma razbite: dve nepoškodovani srebrni kupi s pokrovom od dveh kelihov-ciborijev, en kelih, kojega srebrna kupa je vsa razbita, srebrni venec razbite monstrance in podstav. Ker je bila lanske leto oropana neka župna cerkev na bivšem Stajerskem, je tat najbrže te predmete pustil v gozdu, ker si jih ni upal prodati. Omenjene cerkvene posode so shranjene v župnišču v Krašnji, p. Lukovica.

★ V kozolecu zakuril kres. Iz Murske Sobotice: Za las je manjalo, da v Concih niso imeli usodne požarne katastrofe. Nekaj 5 letni fantek je bil ob praznikih pri kresu. Ker se mu je zelo dopadel, ga je hotel doma tudi on zakuriti. Skrivaj je vzel vžgalice, nabral je nekaj suhljadi in se je skril za kozolec. Poleg kozolca se je vsedel. Suhljad je poleg slame zložil na kup, potem pa je vtaknil v slamo gorečo vžgalico. Na dobro srečo so v tem hipu fantka opazili, drugače bi postale vse sosedne hiše žrtev požara; vse so namreč s slamo krite, razen tega pa je bil močan veter.

★ Zborovanje bizelskih vinogradnikov. Vinarska podružnica na Bizelskem, priredi v nedeljo

4. maja ob pol 9 v šoli na Bizelskem zborovanje vinogradnikov s sledečim sporedom: 1. Strokovno predavanje iz vinarstva in kletarstva; predava A. Zmave, direktor vin. šole v p. 2. Volitev delegatov za občni zbor Vinarskega društva. 3. Predlogi in nasveti. 4. Služajnosti. Vabite se vsi vinogradniki in prijatelji vinarstva iz bizelsko-brežiškega vinskega okrožja k obilni udeležbi. Odbor.

★ Obešenka v Dravljah. V Dravljah so večeraj zjutraj odkrili tragičen slučaj samoumora. V nekem kozolecu v Dravljah so našli obešeno 63letno mizarjevo ženo M. T. Obešenko so odkrili otroci, ki so se zjutraj tam okrog igrali ter so hitro obvestili o grozni najdbi vaščane. Mož obešenke je povedal, da se je njegovi ženi pred 14 dnevi znatno omračil um in da je samoumor izvršila prav gotovo v zmedenosti. V družini ni bilo nikakih nesoglasij in samomorilka ni imela nobenega povoda za samoumor. V petek zvečer je še v miru legla spat, v soboto zjutraj pa je vstala zelo zgodaj in izginila iz hiše. Imela je tudi poprej to navado, zato se to ni zdelo nobenemu nič čudnega. Šele, ko so jo našli obešeno, je družina spoznala, zakaj je mati odšla z doma. Dravljice spadajo pod ljubljansko policijo. Zato je dopoldne prišla policijska komisija uradnika g. Florjana in zdravnika dr. Avramoviča. Ta je dovolila, da so truplo prepeljali domov na mrtvaški oder in ker ni nobene ovire, bo imela žena tudi cerkven pogreb.

★ Sin zabodel očeta. Iz Brežice: Žalosten je slučaj, ki je zopet pričla nesrečnega alkoholizma naših vinskih krajev. Zgodilo se je dne 24. t. m. nekje na Bizelskem. Usodnega dne po kosilu je oče rekel svojemu sinu Janezu, ki je na domu, naj že gre na delo, katero ga čaka posebno sedaj, ko je lepo vreme. Tudi njegova sestra ga je prigajala in celo sunila iz izbe v vežo. To je sicer ubogljivega fanta, ki pa je bil k nesreči nekoliko vinjen, tako razkačilo, da je pograbil nož in sunil z njim z vso silo očeta v desna rebra in desno roko. Težko ranjenega očeta so prepeljali v bolnišnico v Brežice.

★ Tiralica za šostanjskim morilcem. Pred tednom dni so našli hude v gozdu pri Gaberkah pri Šostanju truplo 22 letne Marije Gavnikove, tovarniške delavke v Woschnagovi tovarni usnja. Gavnikova je bila zabodena v levo stran prs z ostrim predmetom. Tega umora je nujno sumljiv 28 letni delavec Janez Cehner, doma iz Poln pri Podgori. Ta je po umoru neznanomak izginil iz Šostanja, je pa nujno sumljiv umora. Celjsko okrožno sodišče je izdalo za njim tiralico.

★ Drugi zvezek letošnjih »Zborov« je v tisku. V glasbenem delu prinese skladbe O. Deva, A. Mihelčiča, V. Mirka, B. Arniča in Z. Prelovca, v književnem delu pa zanimive članke in razna poročila. Odslej bodo »Zbori« priobčevali tudi solospese s spremljevanjem klavirja, zato jih toplo priporočamo v naročbo vsem ljubiteljem glasbe, saj je letna naročnina le 50 Din. Prosimo lanske naročnike, da naročnino začetkom maja obnove, da bodo list v redu prejeli. — Uprava »Zborov«, pevsko društvo ljubljanski Zvon v Ljubljani.

★ Nove šmarnice za leto 1930. Rožnicenske šmarnice ali Marija in Jezusovo presv. Srce. Spisal župnik Valentin Bernik. Cena 28 Din. 31 beril za mesec majnik ima namen predvsem častiti našo majniško kraljico v zvezi s presv. Srcem Jezusovim v skrivnosti sv. Rožnega venca. Berila so primerno kratka (za kakih 20 minut), pojasnjujejo jih zgledi, vzeti iz domačih in drugih virov. Šmarnice se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

★ Zoper molje je najboljšo sredstvo Tarmol, ki se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Izdeluje ga »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne).

★ Opozarjamo na oglaš Spodnjištajerske ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega »Slovenc«.

★ Priporočam ogled pomednih novosti za oblačila pri znani solidni tvrdki Novak na Kongresnem trgu 15 (blizu munske cerkve).

★ Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenju h krvavenju v možganih ter vseh drugih mrtvouda zagotavlja naravna »Franz-Josef«-grenčica lahno odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žil so dognala, da »Franz-Josef«-voda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Primerjajte

naše pomladanske plašče, oblečke in moške obleke lastnega izdelka z drugimi; kupili boste pri

DRAGO GORUP & CO. - LJUBLJANA

Miklošičeva 14

**Najstarejša
IBBS
na svetu
Ustanovljena
l. 1712**

za zobe za lica za brtije

OBLEKE

in predpasnike, damske in otroške, dobite v veliki izbiri — v trgovini

I. Tomšič, Ljubljana, Sv. Petra 38

Cene skrajno nizke, ker moje geslo je: »Mali zaslužek — je velik zaslužek!«
Oglejte cene in izložbe!

★ V mnogih krajih se še vedno rado uporablja doma narejeno milo. Gospodinja mislijo, da je to milo sigurno čisto in neškodljivo, ker se pri kuhanju istega ne rabi nič drugega nego mast in pepel. Pa tudi če je stvarno tako, obstoji še vedno bojazen, da je v milu, ki se izdeluje brez strokovnega znanja v preveliki meri pepel, ki tkanine razjede. Druga napaka mila, ki se kuha doma, je ta, da vsebuje mnogo nesnage. Material, ki vsebuje klev, pokvarjene ostanke mesa, pokvari to milo in daje perilu, ki se z njim pere, neprijeten vonj. Tem neugodnostim se lahko izogne, ako se za pranje uporablja milo, ki je skrbno in strokovno izdelano. Albus milo je brez pepela in iz čistega materiala. Perilo, ki se z njim pere, ima svež in prijeten vonj.

★ Šmarješke Toplice pri Novem mestu s šestimi bazeni močno radioaktivne terme 26 in 27 stopinj R z ogljikovo kislino direktno nad izvirk prično poslovati s 1. majem 1930. Predsezija od 1. maja do 30. junija in posezija od 1. septembra do 30. oktobra. Penzija: 14dnevna oskrba, dobra hrana, stan (ena soba) in kopeli, vožnja iz Novega mesta tja in nazaj ob določenem času 560 Din. Odhod iz Novega mesta št. 2 ob 13. V glavni seziji od 1. julija do 31. avgusta stane penzija dnevno za osebo 45 Din. Kopeli po 5 Din. Priporočljivo so te staro znane Toplice, posebno pri bolehanju za reumatizmom s srčno hibo, razdraženjem živcev, hipertenziji (povečan krvni tlak) in ženskih boleznih. Lepa, brezprašna šetališča, studenčni vodovod izborne pitne vode, lepa okolica. Dopisi: Uprava Šmarjskih Toplic, Novo mesto št. 2.

★ Sadržajil za pomladansko škropljenje sadnega drevja potrebna sredstva kakor: Silesia zelenilo (Uraniagrin), Arsokol, Sulikol, mazavo milo, nadalje Fenolitaleinov papir ter prav dobre in praktične razpršilnice »Ideal L. B.« dobite pri tvrdki »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne).

★ Literarna vedec, pisatelj dr. Jakob Kelemina, izdala in založila Nova založba v Ljubljani, je dosled edina slovenska knjiga, ki razpravlja o splošnih in posebnih vprašanjih v književnosti. Knjiga je sicer pisana za stroko, a zanima po svojem predmetu in je potrebna vsakomur, ki ga zanimajo umetniški temelji v književnosti. Cena knjigi (26 Din broš., 34 Din vezani) je izredno nizka.

★ Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi na občni zbor, ki se vrši dne 30. aprila 1930 ob pol 8 zvečer v restavraciji »Zvezda« s sledečim dnevnim redom: 1. Spremembe pravil. 2. Volitev predsednika, odbora in revizorjev. 3. Določitev članarine. 4. Slučajnosti. Člani društva se naprošajo, da se sigurno udeležijo tega občnega zbora.

★ Največji reveži so slepci. Spominjajte se jih! »Dom slepih« ima položnico 14672.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: INRI. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob 3. — Vdova Rošinka. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. Ob 8.

Opera: Norma. Ljudska predstava po znižanih cenah.

Prosveta Krakovo-Trnovo: »Divji lovec« v društvenem domu, Karunova ulica 14. Ob 8. Delavska zbornica ob 20: »Prisega«, drama v treh dejanjih.

Ljudski kino Glince: Krvnik iz Alamose. Ob 6 in 8.

Salezijanski mladinski dom: Film »Tiranova hči«. Ob 4, 6 in 8.

Lekarne. Nočno službo imajo: Mr. Sušnik, Marijin trg 5 in Mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10. V ponedeljek: Mr. Trnkoczy ded, Mestni trg št. 4 in Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Podružnica „Slovenca“

Ljubljana

Miklošičeva cesta 5, telefon 30-30

○ Pogreb predsednika Vincencijeve družbe pok. nadzornika Frana Lavtižarja se bo vršil danes popoldne ob 4 iz hiše žalosti Jegličeva cesta 9 na pokopališču k Sv. Križu. Prosimo vse udeležljivce Vincencijevih konferenc in članice Elizabetnih, da se pogreba polnočnega udeležijo. Spremlili bomo na zadnjem potu velezaslužnega predsednika Vincencijeve družbe, ki nam je vsem bil drag in ljub.

○ Slovensko zadušnico z libero za umrli dobrotnikom in soustanoviteljem Francetom Lavtižarjem opravi v globoki hvaležnosti salezijanski mladinski dom na Kodeljevem v terek ob ¾6.

○ Slomškova družba. V Ljubljani in bližnji okolici bivaajočane in članice vabimo, da se udeležijo pogreba našega oddelnega člana pok. g. Franca Lavtižarja. — Odbor.

○ Peveci »Ljubljane« se pozivljajo, da se udeležijo danes pogreba preminulega dobrotnika našega društva g. Franca Lavtižarja. — Zbirališče točno ob pol 4 popoldne pred hišo na Ahaceljevi cesti.

○ »I. N. R. I.« zadnjikrat v tej sezoni. Opozorjamo, da bo danes v nedeljo dne 27. t. m. ob treh popoldne v dramskem gledališču poslednjikrat v tej sezoni vpriporjena pasijonska igra »I. N. R. I.«, ki sta jo pisala po besedilu svetega pisma p. dr. Roman Tominec in član drama Edvard Gregorin. Ogromno zanimanje, ki ga izkazuje ljubljansko meščanstvo ter našo ljudstvo na deželi tej igri že tretjo sezono, je najboljši dokaz, da se je avtorjema, režiserju in celokupnemu dramskemu ansamblu postrežilo, podati v verni obliki trpljenje, smrt in vstajenje Gospodovo. Da se omogoči obisk vsakemu, so cene znižane, dasiravno so stroški te predstave zelo veliki. Vlogo Kristusa igra s priznanim pietetno resnostjo in tenkočutnostjo soavtor igre član drama g. Gregorin. Začetek točno ob 3.

Ako želite — krasno in prvostvno morsko travo (afrik) po originalni ceni, oglejte si zalogo in vzorce pri tvrdki **IVAN PESTOTNIK**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14, ki vzdržuje glavno zastopstvo ene v tej stroki najbolj renomiranih svetovnih exportnih tvrdk. Na to opozorjamo zlasti mestne in podeželske taptetnike. Čitajte današnji oglaš.

popoldne, konec ob pol 6. Vstopnice pri dnevni blagajni in opernem gledališču in tik pred predstavo v drami.

○ Zganjanje na Gradu. Sv. Jurij, patron ljubljanskega Gradu in zaščitnik Ljubljane, praznuje svoj god v zelenju in cvetju. Grad ga je počastil v njegovi kapeli že v četrtek, slovesno se mu zahvali za njegove dobrote in pomlad in zelenje še danes v nedeljo ob 8 popoldne pri slovesni sveti maši. Komur je do tega, da vidi grajski križev pot, ki je delo slovenskega umetnika in po zasnovi eno najlepših cerkvenih del in da čuje pesem sv. Jurija iz grajskih grl, naj ne zamudi prilike in naj pride na Grad.

○ Šiška — okraj Ljubljana. Da je Šiška postala Ljubljana, VII. okraj, je že vsakomur znano. Toda, če greš po nekaterih ulicah, zapaziš takoj, da te ulice ne spadajo za Ljubljano. Tako je na primer Verovškova ulica v Ljubljani, VII. okraj. Takoj v začetku ulice zagledaš neokusno zaplankano poslopje z vrhom, nasproti kovačnica in naprej gnojna jama, ki razširja svoj prijetni vonj daleč naokoli. Stopiš čez Gasilsko cesto, zopet si v Verovškovi ulici. Pred hišami stare polomljene ograje in v sredini te ulice star kozolec. Vse to kazi ulico. Kako bi vendar izgledalo, ako bi v sredini mesta stalo kaj takega. Gotovo bi bil mestni magistrat takoj na delu za odstranitev tega, kar ne spada v mesto, a za VII. okraj Ljubljane se nihče ne zmeni. Prebivalci VII. okraja v Ljubljani plačujemo ravno tako visoke davke, ko v I. okraju Ljubljane. Zato prosimo, da pristojna oblast vpoševa našo opravilno željo in uredi tozadevno stvar. — Eden v imenu mnogih iz Ljubljane VII.

○ »Divjega loveca« vpripori drevi ob 8 v Društvenem domu, Karunova ulica 14, Prosvetno društvo Krakovo-Trnovo.

○ Gledališka predstava v Rokodelskem domu. V nedeljo, dne 27. aprila 1930, ob pol 8 zvečer bodo v Rok. domu igrali »Utopljenec«. — Predprodaja vstopnic: v nedeljo, dne 27. aprila od 10 do 12 popoldne v Rokodelskem domu.

○ Oder šentjakobske prosvete vpripori danes 27. t. m. v dvorani Delavske zbornice ob 20 zvečer dramo v treh dejanjih »Prisega«. delo najmlajšega avtorja Vahen Damjana. Režiser Jože Breskvar. Vsi prijatelji lepe umetnosti vljudno vabljeni.

○ Delavstvo Bonačeve tovarne priredi na Rožniku v nedeljo dne 4. maja ob 9 sveto mašo. Sveto opravilo bo imel g. Franc Bonač.

○ Pevski zbor UJU priredi v soboto 10. maja v veliki Unionski dvorani koncert z istim programom, katerega je odpel po raznih mestih na Čehoslovaskem z najlepšimi in za našo kulturo tako častnimi uspehi. Zbor bo vodil njegov dirigent g. Srečko Kumar. Pred začetkom koncerta bo kratko predavanje z ozirom na izvajani program. Vstopnice bodo od 1. maja dalje v predprodaji v Matični knjigarni.

○ Materinski večer v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani se vrši zdaj v tej seziji dne 30. aprila t. l. ob 8 zvečer. Govori dr. Dragaš o temi: »Naj bo in mora biti« v otroški dobi. Vstop prost.

○ Blagajna Poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, bo poslovala za čas od 1. maja dalje za stranke predpopoldne od pol 8 do 12 in popoldne od 4 do pol 6, v sobotah pa od pol 8 do pol 13.

○ Stavbne nasvete, načrte za novogradnje in adaptacije. Tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. Telefon 25-80.

○ Profesor dr. Alojz Zalokar je odpotoval in se vrne okoli 10. maja.

○ Ljubiteljem Rožnika, cenj. občinstvu, prosvetnim in drugim društvom, kongregacijam, uradništvu in delavstvu raznih tovarn sporočamo, da smo renovirali gostilno na Zgornjem Rožniku (zraven cerkve) ter bomo postregli cenj. obiskovalcem z vsem, kar si želijo. Edino celotna kosila in večerje prosimo naj se predhodno naročijo. Goste bomo postregli z najboljšimi, pristnimi vini, z dobrim prigrizkom, kavo, čokolado, kakao, higijentnim mlekom. z Joghurtom, točleno smetano in to po najnižjih cenah. — Za obilen obisk se priporoča.

Uprava gostilne Rožnik.

Maribor

□ 25+20+20 let urednikovanja. Snoči so priredili pri »Orlu« mariborski časnikarji trojici tovaršev ob jubileju časnikarskega delovanja častni večer, ki so se udeležili poleg zastopnikov ljubljanskih dnevnikov vsi mariborski časnikarji. Namen večera je bil, proslaviti jubilej 25-letnega časnikarskega delovanja V. Spindlerja in 20-letnega časnikarskega delovanja Fr. Zebota ter J. Dolanca. Večer je otvoril predsednik Kluba mariborskih časnikarjev U. Kasper s primerno uvodno besedo, nakar je izročil V. Spindlerju lepo darilo, ki mu ga poklanjajo ob 25-letnici mariborskih časnikarji. Nato je V. Eržen označil delovanje V. Spindlerja kot časnikarja in politika, urednik dr. Vatrovec pa je pokazal velike zasluge, ki jih ima drugi slavjenec Franjo Zebot kot bivši urednik »Slov. gospodarja«, »Straže«, »Mariborskih novic« ter »Slovenca« in pa kot bivši poslanec v Narodni skupščini za politično svobodo in gospodarsko-prosvetno probujo predvsem obmejnega prebivalstva; vstrec njegovega vsestranskega organizatoričnega dejstvom je vedno šlo izredno živahno časnikarsko delovanje, ki ga je vsikdar vršil z veliko vnemo in rutino ter neutrudno požrtvovalnostjo, k čemur ga je usposabljal poleg naravne bistrine, temperamenta in redke organizatorične sile naravnost vzorna ter vzgledna marljivost in neumornost. Je pa Franjo Zebot navzlic težkim življenjskim borbam, ki jih ima za seboj, pravi fant od fare in kot tak vsepovsod spoštovan, čislán ter splošno priljubljen družabnik. 20-letno uspešno in vzorno udeleževanje urednika J. Dolanca (sedaj pri »Maribor« Zeitungu) na časnikarskem torišču pa je prikazal v jednatih izjavljanih urednik F. Golob. Nato je sledil banket, ki so ga slavljencem na čast priredili mariborski časnikarji in ki je potekel v znamenju številnih drugih napitnic ter časnikarske solidarnosti.

Podružnica „Slovenca“

Maribor

Uredništvo: Koroška cesta 5, telefon 22-90
Uprava: Koroška cesta 1, telefon 29-50

□ Kot spomin na svetovno vojno je izdelal vojni invalid Avguštin Lešnik iz Sv. Barbare pri Mariboru umetno izrezljano cerkvico z 62 stolpci in blagovnim stolpom. Za izdelavo omenjene cerkvice je porabil 14.000 žebeljv in 1500 žaglic ter je trajalo delo skupno štiri leta. Cerkev je razdeljena na 44 delov ter bo danes in jutri razstavljena pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Krasno umetniško delo nudi lep dokaz velike potrpežljivosti in veščine, s katero se je omenjeni invalid lotil izdelave te cerkvice.

□ Iz uredništva in uprave. Naročnike, čitatelje in prijatelje lista opozorjamo, da naj kličejo uredništvo na telef. številko 2290 oziroma 2113 (ako bi se pod 2290 nikdo ne oglašil); v upravnih poslih pa naj kličejo upravo pod št. 2950.

NEŽNE TKANINE

ki ovijajo Vaše telo, so vredne, da jih negujete z največjo pažnjo. V peni Lux-mila v luskah dobijo volna in svila novi sijaj in novo moč. Tkanina pride osvežena iz kopeli, ki Vam prihrani čas, trud in denar.

□ Sv. maša v grajski kapeli (palača g. Berdajsa) bo v maju in juniju vsaki dan razen nedelje in praznikov ob pol 7 jutraj.

□ Otvoritve koč pri sv. Pankraciju dne 11. maja se bo izvršila na zelo slovesen način. Otvoritvena slavnost bo združena s slovesno službo božjo in blagoslovitvijo nove koč. Blagoslovitvene obrede opravi remiški župnik Vid Pavlič. Ob tej priliki bo imel predsednik »Meje« prof. Baš predavanje o narodopisnih kozjaških posebnostih in značilnostih.

□ Iz družine mariborskih strelcev. Od današnjega dne naprej se vrše vsako nedeljo na ravninskem strelišču redne strelske vaje. — Ker je pristojno ministristvo dovolilo, da se dijaštvo organizira po posameznih zavodih v okvirju strelskih družen, pripravljata tudi družina mariborskih strelcev organizacijo mariborske dijaške mladine, ki se bo izvedla najbrže še tekom tega šolskega leta.

□ Članstvo »Maribora« ima jutri ob pol 20 vajo ter razgovor glede poletnih izletov. Vsi!

□ Za tihotapci. V noči na velikonočni ponedeljek so vlomili zaenkrat še nezakazovani svedrni v Oračnikovo trgovino v Ločnanah ter odnesli velike količine raznega blaga v skupni vrednosti približno 15.000 dinarjev. Odnesli so med drugim 44 kg saharina, 40 užgalnikov, 30 kg sladkorja, 60 srebrnjakov, 800 Din gotovine itd. Mariborska policija, obveščena o vladu, je takoj šla na delo ter iztaknla enega izmed soudeležencev, pri katerem so našli precej omenjenega blaga. Zasliševanja ter poizvedbe v svrhu ugotovitve ostalih krivcev se nadaljujejo.

□ Pod avto je prišel na Pobreški cesti 52-letni posetnik Karl Mraz in sicer, ko se je vozil s kolesom proti mestu. Pri tem je zadobil težke poškodbe na glavi; šofer omenjenega avtomobila št. 6079 ga je prepeljal v bolnico.

□ Na tukajšnji gimnaziji je imenovan za profesorja diplomiran filozof Tone Oven.

Celje

Iz celjskega okrajnega cestnega odbora.

V četrtek, dne 24. aprila t. l., je imel celjski okrajni cestni odbor svojo sejo, na kateri se je pečal edino le z vprašanji cest ozir. njih kategorizaciji. Seji je prisostvoval okrajni načelnik, poročal pa je načelnik cestnega odbora g. Al. Mihelič. Soglasno je bilo sklenjeno zaprositi nadrejeno oblast, da uvrsti bivše okrajne ceste med banovinske ceste I. ozir. II. vrste. Razlog temu važnemu sklepu vidi okrajni cestni odbor predvsem v vedno bolj naraščajočem tujskem prometu v Celju in celjskem okraju in je tako tehten, da ga tudi tu posebej poudarjamo.

Celje leži sredi štirih renomiranih in v mednarodnem svetu poznanih ter zlasti v zadnjih letih do 100% obiskanih zdravilišč Rogaske Slatine, Dobrne, Laškega in Rimskih Toplic. Že to dejstvo samo daje v času sezone Celju in njega širni okolici mednarodno lice, ki je poudarjeno zlasti še z živahnim tujsko-avtomobilskim prometom. Pa tudi Celje samo postaja vsled svoje vabljive lege, očarajoče okolice in zlasti vsled svojih savinjskih kopeli leto za letom jačji magnet, ki letno privablja stotine tujcev iz inozemstva. Tujec, ki obišče eno izmed gori naštetih zdravilišč, se redoma ustavi za nekaj dni v Celju, če morda vsled prenapoljenosti zdravilišč sploh ne preživi svojih izletniških dni v Celju.

Cestno stanje v Celju in okolici pa nikakor ni tako, da bi moglo tujsko-prometne ambicije Celja in okolice podpirati, nasprotno ovira ne le cestni promet sam, temveč naravnost odbija na vsaj

Podružnica „Slovenca“

Celje

Cankarjeva cesta 4, telefon 176

primerne ceste navajenega tujca. — Prepričani smo, da bo oblast v polni meri vpoševala narodnogospodarsko važnost čim živahnjšeja tujkega prometa in bo baš iz tega vidika posvetila vzdrževanju tujskemu prometu namenjenih cest posebno pozornost. Ako bo okrajni cestni odbor v tem smislu našel pri poklicanih razumevanje, si bo spletel trajnih zaslug za povzdigo in renome Celja in lepe Savinjske doline.

○ Odhod na Gornjo Ponikvo je danes točno ob 12 popoldne izpred palače Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica. Pri igri »Trosla bom rože...« sodelujoči naj se s potrebno priljago na omenjenem prostoru zberejo nekaj preje. V avtobusu se prostih še nekaj mest za izletnike, ki so dobrodošli.

○ Razglasi mestnega magistrata Opozorjamo, da je mestna občina v zadnjem času izdala vrsto važnih razglasov: Redno javno cepljenje otrok se vrši letos v sredo dne 7. maja od 3 do 5 popoldne v klubski posvetovalnici mestnega magistrata. Pregled cepljenih otrok in daljno cepljenje pa se bo istotam in ob isti uri vršilo teden dni pozneje t. j. v sredo 14. maja. — Razglas, glasom katerega so prošnje za podpore pri elementarnih neizodah na ministristvo za socialno politiko in narodno zdravje brezpredmetne, ker je tozadevni fond izrpan. — Razglas o zatiranju majskega hrošča in drugih drevesnih škodljivcev. — Razglas o varstvu avtorskih pravic, ki je važen zlasti za društva, pevske zборе, godbe itd.

○ Cerkevna in profana umetnost. Prevzemanem na novo, kakor tudi popravljjanje, pozlačenje, barvanje, oltarje, kipe, reliefje, razpela, odkvirje itd. po zelo ugodni ceni. Joško Laput, kipar in pozlatař, Celje, Zavodna 38.

Podružnica „Slovenca“

Novo mesto

Knjigarna J. Krajec nasl.

Novo mesto

V pisarno k šol. nadzorniku bo prideljen, kakor čujemo, g. Anton Lenarčič iz Dol. Logatca.

Nove uradne ure se uvedejo s 1. majem na vseh državnih uradih in sicer dopoldne od pol 8 do pol 11 in popoldne od 4 do 6.

Naša gimnazija je dobila novo profesorico v osebi gđe. Stirmove.

G. Udovič, mizarski mojster bo prizidal k svoji hiši prizidek, ki bo služil za delavnico, ker je sedanja postala premajhna.

Vodstvo šmihelskega samostana DND je dalo napraviti okrog vrta in novega poslopja mesto prejšnje žive meje, lepo cementno ograjo.

Podružnica SPD je kupila od Alojzija Bohte iz Galerja tisti del gozdne parcele v Gorjancih, v katerem se nahaja izvirek studenca »Gospodična«, ki je izletnikom dobro znan in od koder je prekrasen razgled proti Novemu mestu.

Glavna zaloga tobaka se je preselila v hišo g. Drašlerja na Ločenski cesti. Drobna prodaja tobaka je na Ljubljanski cesti v hiši g. Pintarja.

Dolenjske Toplice. Kakor se čuje, se bavi toplanska občina z mislijo, da bi kupila kopališče Dolenjske Toplice v Toplicah od g. dr. Konvalinke.

Radioemanueljsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE

(Toplice pri Novem mestu)
so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih itd. — Kopališčne naprave so vseskozi neposredno na izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja Straza-Toplice, dolenska železnica. — Zahtevajte prospekte. — Cene znižane, posebno v pred- in po sezoni.

Podružnica „Slovenca“

Ptuj

Minoritski trg 3

Trbovlje

Občinska seja. V četrtek se je vršila obč. seja, za katero je bilo pa malo zanimanja. Nekateri se sploh se ne udeležujejo, ter bi jih bilo treba zamenjati z drugimi. Po formalnostih se je vršila volitev krajevnih solskih odborov za sv. Katarino, ki pri zadnji seji ni bilo voljen, okrajno glavarstvo pa je izvolitev zahtevalo, ter za Hrastnik, ker je pri zadnji seji izvoljeni solski odbor bil razveljavljen, radi tega, ker odboru ne predseduje župan odnosno njegov namestnik, bil pa je v odboru imenovan eden izmed odbornikov, namesto, da bi se predsednik solskega odbora izmed svoje sredine volil od izvoljenih odbornikov. Za sv. Katarino so bili izvoljeni gg. Potrata Franc, Kovacec Franc, Slokan Ivan, Zagar Franc, vsi štirje posestniki na sv. Katarini ter katehet č. g. Boste An-ton. Za Hrastnik pa gg. Malovrh Karl, konz. poslovođa, Jazbec Ivan, rudar, Arnshek Janko, krojač in Roš Ferdo, posestnik, vsi v Hrastniku.

Trošarina na vinski most se v preteklem letu ni pobirala. Banská uprava oz. lin. ministristvo je pa sedaj dovolilo pobirati na hi vinského mosta po 25 Din za leto 1930. Trošarina, ki se bo od vinského mosta pobirala, se bo vporabila za izpopolnitev in razširitev vodovoda ter za klavnico, če bi bil 1 milijon Din za klavnico premalo. Pri tej priliki so se tudi odbornikom razložile vse napake vodovoda in vzrok, zakaj nam voda primanjkuje.

Nagrada veroučiteljem, kakor velava novi solski zakon se uredi na ta način, da v proračunu zastarano vsoto krije občina. Od ure se jim dovoli po Din 15.—

Ob tej točki se je sprožila misel, da se tudi učitelstvu uredi stanarina. Po daljši debati se odstopi zadeva solskim odborom. Večina učiteljev dobiva že sedaj neke bonifikacije od občine. Gotovo je pa, kar velava tudi zakon, da se izplača stanarina onim, ki nimajo stanovanja v občinskih hišah, za druge je mnenje različno.

Vsak mesec bo občina krija stroške za se en sodniški uradni dan, ker uradovalec sodnika enkrat v mesecu je prenehal. Vpokojenemu rudarju Albi Jožetu proda občina kos zemljišča, kjer si postavi hišico za pavšalno svoto Din 2000. V občinsko zvezo je bilo sprejetih 16 družin.

K pokopališču se napravi od nove ceste dovozna cesta, zato se je odkupil od posestnika g. Dolinška večji kompleks zemljišča po Din 23 na kv. m. Slaboumnemu Resman Dominiku se na ovadbo policije klatenje po občini prepove, ter se izžene, ker je ljudem nevaren.

Podružnica „Slovenca“

Jesenice

Gorenjsko

Kočevje

Ustanovitev nove ljudske posojilnice in hranilnice. V torek, 29. aprila popoldne bo ustanovni občni zbor ljudske posojilnice in hranilnice v prostorih hotela »Trste«. Nova posojilnica bo sistema Schulze Delitsch. Inicijativo za novo posojilnico je dal dolenojevaški župnik in bivši narodni poslanec g. Karlo Skufj. Posojilnica bo služila gospodarskim interesom kočevskega okraja.

Cerkevni koncert. Letos je dobila mestna župna cerkev v Kočevju krasno orgljo, ene najboljših in najpopolnejših v Jugoslaviji. Cerkevni kor mestne župne cerkve se je odločil, da priredi na belo nedeljo cerkevni koncert. V to svrhu je bil naprosen mojster naših orgelj vlč. g. ravatelj St. Premr iz Ljubljane, da sodeluje na koncertu. Umetnika bomo danes poslušali pri solo izvajanjih na orgljah. Poleg ravatelja je obljubila svoje sodelovanje dunajska operna pevka, priznana sopranistka ga. Dr. Röthel-Nostis. Zapela bo poleg drugih tudi krasno Mozartovo: Allelujo. Začetek današnjega koncerta ob pol treh popoldne.

Divjega petelina je ustrelil. Po Fridrihtajnskem pogorju se je razmnožilo veliko divjih petelinov. Lovcem je lov na tega večnega zaljubljenca pravi užitek. Prvega divjega petelina je ustrelil znana lovka ga. dr. Siegmundova. Druga pa pretekli petek sodnik g. A. Savelj.

Škofja Loka

Občinska seja. V petek, dne 25. aprila 1930 se je vršila občinska seja, s katere naj omenimo tele važne sklepe: Cerkvniško stanovanje se porabi za obednico in za stanovanja težko bolnih. Cerkvnik pa bo stanovanje dobil prav ob cerkvi. — Gospodarski ošek je dobil nalogo, da spravi v red hišne številke v vsem mestu in v predmestjih. Te so namreč sedaj precej zmešane. Ošek bo poskrbel, da dobi vsaka hiša tablico z napisom ulice in s hišno številko. Zlasti bo treba več sprememb v meji med Studencem in Kapucinskim predmestjem. — Dalje je bil vsem odbornikom podan računski zaključek Mestne hranilnice in posojilnice, ki ga priobčimo prihodnjič. — G. župan je poročal, da za sedaj ni še izvršen načrt za zgradbo nove šole, da pa bo urgiral pri Kr. banki upravi, da se to čim najbolj pospeši.

Markiranje turistovskih poti. Dva odbornika podružnice SPD v Škofji Loki sta ta teden na novo markirala v Polhograjskih Dolomitih pot Škofja Loka—Osovnik—Kozjek do Grmade. Prihodnji teden bosta nadaljevala do sv. Katarine in ponovno markirala pot Škofja Loka—Crni vrh.

Klopice v škofjeloski okolici, zlasti one, ki stoje ob poti proti Zegnanemu studenčku so ali povsem razdrle ali pa tako razmajane, da ne moreš več sestti nanje. Prosimo Olepševalno društvo, naj postavi nove.

Novo pot grade vojaki od Plevne do vojašnice. Pot bo širša in trdnjša od sedanje ter tudi nekoliko dvignjena.

REUMA-IŠIAS

se ozdravi s pravočasnim zdravljenjem v kopalnici Piatan ali doma s pistyanskim blatom ali izgotovljeno oblogo (kompresom). Brezplačni opis in informacije: L. SCHREIBER - ZAGREB, Strossmayerov trg 1/II.

Tržič

Vincencijeva konferenca priredi na belo nedeljo običajno vsakoletno akademijo s svojimi varovanci iz zavetišča na Skali. Te otroške prireditve, ki so izraz hvaležnosti in zahvalnosti plemenitim podpornikom in dobrotnikom, so vsako leto številno obiskane in tako tudi letošnji program obeta biti zanimiv kot navadno. Sicer pa je otroška beseda, pa naj je še tako skromna in preprosta, vedno vabljiva in prisrčna, zato priporočamo, da se v obilnem številu odzovete vabilu malih. Akademija se vrši v »Našem Domu« ob 3 popoldne.

Prosvetno društvo sv. Jožefa ima v ponedeljek zvečer ob 8 svoj letni občni zbor.

»Cirilovi bratje«, novo fantovsko društvo, so se prvič pokazali na veliki soboto v svojih novih, krasnih krojih, ki so zbudili veliko zanimanje. Kot čujemo, mislijo v kratkem tudi že nastopiti s svojo prireditvijo na Skali.

Šenčur pri Kranju

Svečano razpeloženje. Šenčur slavi Jurjevo nedeljo. Pogled na oltarno podobo — umetnina Jurija Subota — nam nudi briske spomine. Strah pred mohamedanci nam je dal sv. Jurija za patrona. Zvonik stoji baje že iz leta 1111. Torej iz dobe križarskih vojn, ko je vsa Evropa prosila: »Sveti Jurij, reši nas nevernikov!« Kako velika je bila takrat groza pred nevernimi mohamedanci priča dejstvo, da so Šenčurjani postavili na veliki oltar tudi sv. Feliksa Valois in Janeza Mathe z verigami na rokavih, ki sta oba s sv. Jurijem vred prisplojila za rešitev iz rok nevernikov! Pa več stoletni strah je preštan. In danes nosimo okrog sv. Jurija le še konjčke in voličke in preščke. Naj bi pri tem ne pozabili popolnoma na zgled svojih vernih prednikov, ki so skozi stoletja prihajali pred kip sv. Jurija, moleč in proseč: »Sveti Jurij, reši nas nevere!«

Šenčurskega dopisnika so za veliko noč poslali na dopust. Po vrnitvi je mogel ujeti o minulih praznikih le še par glasov. Prvi glas: »Tako veličastne procesije še ni videl Šenčur. Prvič godba! Zvočne harmonije so tako mamljivo slavile Vstalega, da se štiti nismo, kako nas moči — dež! Glas z druge strani: »Glejte, oltarje so se ognili! Zdar pa verjamemo, da bo godba obstala in napredovala!« Dal Kar se še ni posrečilo nikomur v Šenčurju, to je vilo uspešno g. kapelniku Rudi Kaiserju. Zgrabil je tiranski alkohol za roge in ga ukrotil. G. kapelnik, le krepko ga držite in mu vrat zavijte! V vseh naprednih Šenčurjanih boste našli glasno odobravanje ter krepko oporo!

Slovo. Odsel je v hladni grob g. Gašperlin Matija. Bil je dober mož in začetnik šenčurskih mesarj. — Tudi cerkveni božji grob se je letos peshvil — za vedno! G. svetnik Zupane Ignacij že dela obširne načrte za nov božji grob, ki se bo veličastno dvigal ob oltarju sv. Florjana.

St. Vid pri Stični

V našem listu in »Domoljubu« javljena pevska prireditev pevskega društva »Gorjanci« iz Novega mesta se radi nenadno nastalih zaprek ne bo vršila na belo nedeljo, temveč v nedeljo 11. maja ob 3 popoldne. Vse glasbojubce občinstvo iz St. Vida ter bližnje in daljne okolice, ki želi slišati lepo našo narodno pesem s tem prosimo, da vzame to spremembo na znanje in se pripravi na obisk koncerta za nedeljo 11. maja.

Trzin

Pri nas smo pa nad vse pridni. V teh, ne baš zlatih časih si gradimo svoj društveni dom. Dejo hitro napreduje, posebno ob nedeljah, ko imajo ljudje čas. Les so dali Trzinčji zastoj, tudi za tlako pri domu so jako navdušeni. Na koga se bo dom zapisal, baje se ni padla odločitev. Nekateri posestniki pravijo, da bi bilo najboljši, če bi ga zapisali na vas Trzin. Kajti, če društvo preneha — Bog daj, da ne bi — potem imajo Trzinčji lahko to za občinske reveže, za hiralnico ali kaj podobnega.

Advokat Dr. Ciril Brajša

se je preselil iz Karlovca v Zagreb,

Pa motičeva ulica št. 31

poleg jezuitske cerkve, kjer ima tudi svojo pisarno.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20 zvečer.

Nedelja, 27. aprila ob 15. uri: INRI Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven — Ob 20. uri: VDOVA ROSLINKA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven

Ponedeljek, 28. aprila: PRISEGA O POLNOČI. Igra akad. društvo »Jadrane«. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20 zvečer

Nedelja, 27. aprila: CIGAN BARON. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 27. aprila ob 20. uri: ADIEU MIMI. Prvič.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za mladeniče bodo v Domu od 3. do 7. maja. Prosimo pravočasne priglasitve! — Vodstvo Doma.

Na Belo nedeljo, 27. aprila, obhaja Družba sv. Petra Klaverja praznik svoje nebeške varuhinje, Marije, Matere Dobrege Sveta na sledeči način: Ob 5 popoldne v uršulinski cerkvi misijonske pridige, katero bo imel preč. g. dr. Jošip Jerše. Nato darovanje za misijone, litanije in sv. blagoslov. Vse vernike prisrčno vabimo k obilni udeležbi!

Iz društvenega življenja

»Ljubljana«. V ponedeljek ob 8 zvečer pevska vaja. Udeležba strogo obvezna.

Prosvetno društvo Krakovo-Trnovo vprizori drevi ob 8 v Društvenem domu, Karunova ulica 14 Finžgarjeva »Divjega lovca«. Vljudno vabimo vse prijatelje našega društva k tej vprizoritvi, katere obeta biti ena izmed najboljših v letošnji sezoni. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri gospe Poganičnikovi.

Redni občni zbor »Bolniške blaginje Ljubljanskih mestnih namestencev« se vrši v petek, 2. maja t. l., ob 18 v mestni dvorani z običajnim dnevnim redom.

Občni zbor Obštnegega odbora Jadranske Straze v Ljubljani se vrši dne 10. maja t. l. ob 20 v prostorih restavracije »Zvezda« v Ljubljani in ne v prostorih hotela »Slona«, kot je bilo pomotoma javljeno.

Pšenična moka - gospod. problem

Zveza mlinov v Sloveniji pazno zasleduje razvoj krize v mlinarski industriji, ki čedalje bolj grozi upropasti to vejo naše domače industrije. Kriza ima obilo vzrokov. Najprej je nepobitno dejstvo, da razven domačega trga za svoje izdelke nima nobenega drugega, kajti izvoz pšenične moke v sosedne države je postal radi zaščitnih mer, ki so jih vlade istih podvezle, že davno popolnoma nemogoč. Obšutna je konkurenca vojvodinskih mlinov, ki v splošnem nimajo za ničlo veliko porabe in so veseli, če morejo odriniti svoje velike preostanke k nam. Trenotno pa — in radi tega se je prej opisani položaj v poslednjem času prav bistveno izpremenil — je kriva obupnega stanja mlinarske industrije splošna kriza žitnega trga, a baš pri mlevskih izdelkih na povsem drug način kakor pri žitu.

Preobilica pridelanega žita je potisnila cene pšenice in koruzi zelo globoko. To bi pa za mlinarsko industrijo še ne bilo tako neugodno, če bi bilo mogoče dvoje: ali izdelovanje same niče iz vsega pšeničnega zrna, kar je seveda nemogoče, ali pa, če bi konzumenti kljub razmeroma nizki ceni niče konzumirali poleg niče še sorazmerno vse ostale mlevske izdelke.

A temu ni tako. Sedanja kriza mlinarske industrije tiči v glavnem baš v tem, da konzumirajo vsi sloji skoro izključno samo ničo, dočim se kopičijo krušne moke vedno več in več, a mlinar ne ve kam z njimi. Na tak način mora delati mlinar v izgubo in počasi nam bo odumrla ta nekdanj tako cvetoča domača industrija.

Kako bi bilo mogoče rešiti jo brez vsake žrtve?

Nič lažjega kot to: konzum niče naj pride zopet v normalni odstotek napram krušnim mokam.

Znano je, da je kruh iz tako zvanih črnih ali krušnih mok (pšenična moka št. 2, 4, 5, 6, 7) zdrava.

Naše zadružništvo

(iz statistike za 1928.)

Obrtno zadrage.

Obrtnih zadrug je v zvezi 25 (23), ki so vse poslate poročila (v l. 1928. pa samo 20). Denarni promet teh zadrug se je povečal od 370 na 462,1 mil. Din. Te zadrage so imele 3.05 (2,2) mil. Din lastnih sredstev, upnikov in izposojil 38,5 (31,3) mil. Din. Seveda so temu primerno visoke postavke nepremičnin, ki znašajo 9,9 (11,5) dolžnikov 10,8 (6,9), zaloga pa 14,9 (12,3) mil. Din. Pri kosmatem dobičku 9,8 (8,7) mil. Din in raznih dohodkih 4,6 (?) so znašali upravni stroški 11,4 (6,9), odpisi pa 1,1 (?) mil. Din. Čisti dobiček je dosegel 0,5 (0,3) mil. Din.

Ostale zadrage.

Izmed ostalih zadrug naštevamo: 23 (12) stavbiških, 1274 (774) članov, 10,6 (2,9) mil. Din prometa, raznih zadrug 18 (12), članov 5244 (676), promet 51,4 (60,4) mil. Din, živinorejske 25 (23), članov 1360 (1342), prometa 0,7 (0,6) mil. Din.

Zamenjava kovancega drobiža po 1 Din in po 2 Din. Zbornica za TOI v Ljubljani je opozorila ministristvo financ na velike nepravilnosti, katere povzroča preobilica drobiža trgovcem in obrtnikom v dravski banovini. Na to opozoritev je ministristvo za finance z odlokom Br. II 36111 pooblastilo finančno direkcijo v Ljubljani, da preko davčnih uprav na svojem področju zamenjuje drobiž po 1 Din in po 2 Din za papirnat denar povsod, kjer se običajno preveliko kopičuje drobiža. O tem je finančna direkcija obvestila vse davčne uprave v svojem območju z naročilom, da upoštevajo to odredbo in sprejemajo pri plačilu davčnin kovani drobiž v neomejenih količinah.

Borza

Dne 26. aprila 1930.

Devizni promet je bil ta teden kljub temu, da so se vršili samo 4 borzni sestanki, znaten: znašal je 20.165 milij. Din napram 17.56, 22.32, 22.23 in 12.14 milij. Din v prejšnjih tednih, največ prometa je bilo ta teden v devizi London, nadalje v devizah Praga in tudi Curih. Kakor običajno, je Narodna banka intervenirala v vseh zaključenih devizah z izjemo Trsta, kjer je bilo zaključeno privatno blago. Tečajji so v splošnem izkazovali nazadujočo tendenco.

Promet v državnih papirjih je znaten zlasti v vojni škodi in v dolarskih papirjih. Tečajji vojne škode so v teku tedna narasli, dočim tečajji dolarskih posojil padajo, to pa zaradi nazadujočih tečajev v Newyorku. Tendence za bančne papirje je še vedno čvrsta, tečajji so ostali v glavnem neizpremenjeni. V nekaterih papirjih je bilo nekaj več prometa. Industrijski papirji so tudi v glavnem neizpremenjeni pri majhnem prometu. Edino lisi se je radi zopetnega izplačila dividende uvrstila čez 80. Med našimi industrijskimi papirji so delnice Trboveljske po uvrstitvi zopet nekaj popustile. Čvrsta pa je Kranjska industrijska na Dunaju čez 41, v Ljubljani pa je bila zaključena po 312.

DENAR

Curih, Belgrad 9.1275, Amsterdam 207.60, Atene 6.70, Berlin 123.17, Bruselj 72.01, Budimpešta 90.20, Bukarešt 3.07, Carigrad 2.45, Dunaj 72.725, London 25.08, Madrid 64.80, Newyork 515.80, Pariz 20.235, Praga 15.28, Sofija 3.74, Trst 27.03, Varšava 57.85, Kopenhagen 138.10, Stockholm 138.65, Oslo 138.10, Helsingfors 13.

VREDNOSTNI PAPIRIJ

Dunaj, Podon.-savska-jadrana. 93.99, Wiener Bankverein 19.80, Creditanstalt 51, Escomptegesell. 129, Zivno 87.50, Union 24, Aussiger Chemische 202, Gultmann 20.50, Alpine 32.70, Trboveljska 60.20, Kranj, ind. 41, Rima Murany 95.25.

Žito

Negotovost in nejasnost svetovnega položaja za žito traja nadalje. Valovanje tečajev na čikaški borzi izpričuje zadostno, da se ni upati na kako rešitev iz velike zagate, ki jo je povzročil preobilni pridelek poslednjih dveh, treh let. Ogromne zaloge starega blaga na eni in izredno dobri izgledi za letošnji žetev v severni Ameriki, na drugi strani poljskoga tečaja žim niže. Na našem domačem žitnem tržišču opažamo, da so poljski kraji v pšenici popolnoma razprodani, pa tudi gornjebaško blago je malo ponujeno. Kvalitativno slabša spodnjebaška pšenica pritiska pa na cene in iz tega razloga je umljivo, da se drže prodajalci gornjebaške pšenice dosti rezervirano. — Tudi v mlinarski industriji je kriza nadalje akutna radi ogromnih zalog krušnih mok, za katere ni prav nobene možnosti pristranja. — Vendar je tendenca pri nas rasti slabša kot čvrsta in gornjebaška pšenica velja 202.50 — 205, koruza 97 — 100 nakladalna postaja, v ostalih proizvodih, zlasti v krmilih, je trg skoraj dočela mrtv. — Pšenična moka niča notira v Vojvodini 335—345 za srednjo znamko. Otrubi — ki tudi nimajo pravega odjema — notirajo 80 bač-ka in sremška nakladalna postaja. — Promet je v splošnem dosti omejen, vendar se zalagajo kupci kolikor toliko sproti. Spekulacije skoraj ni, ker so kupci po zelo slabih izkušnjah ne dajo več preslepiti s terminskimi kupčijami. — Izvoz našega blaga počiva.

vejši in krepitvejši nego kruh iz niče ter da vsebuje poleg rastlinske beljakovine ter mineralnih snovi mnogo večje količino v itaminov nego kruh iz niče. A kakor da bi bilo krušne moke dražje od niče — kupeev zanje pri nas ni. Od trgovcev zahtevajo največ vojvodinsko ničo, tako da jo le s težavo morejo nabavljati, ker niče v Vojvodini trenutno precej primanjkuje.

Vprav delavski sloji so se sprili relativno nizkih cen mlevskih izdelkov naučili na peko iz same niče. Tako porabi letno le kraj Trbovlje gotovo okroglo dvesto vagonov niče — a krušnih mok tako malo, da ta konzum sploh ne pride resno v poštev. Če pomislimo, da je povprečno pšenična moka št. 4 najmanj po 1 Din pri kg cenejša od niče, a št. 6, iz katere se peče še prav lep kruh, za zdravje neprimerno boljši od kruha iz niče, celo 2 Din pri kg cenejša, potem je pač vpoštevana vreden prihranek v gospodarstvu, ki bi iznašal recimo le v Trbovljah okroglo dva milijona dinarjev letno, kar bi utegnilo znatno izboljšati gospodarski položaj tamošnjega prebivalstva, zlasti gmotno v večjih stiskah živčnega.

Ni dvoma, da je velika napaka v naši razvadi, da se hranimo skoro izključno le s kruhom iz pšenične moke niče. Napaka v pogledu narodnega zdravlja in v pogledu narodnega gospodarstva. Ali ni čudno, da porabi Slovenija odstotno največ niče v državi?

Če bi bil odjem za krušne moke večji, bi pa ne bil le prihranek pri hiši in pri zdravju, ampak tudi mlinarska industrija bi prišla iz krize, kateri bo morala v nasprotnem slučaju prej ali slej podleči. A če podleže domača mlinarska industrija, ostanejo vojvodinski mlini brez konkurence in tedaj — tedaj tudi niča ne bo več tako poceni, kakor je.

Zveza mlinov v Sloveniji, Ljubljana.

Novi Sad. Pšenica bač, 77 kg 192.50—197.50, 78 kg 197.50—202.50, ban. Bega šlep 192.50—197.50, gornjebač, 78 kg 200—205, ban. Tisa šlep 78 kg 200—205, gornjebač, 78 kg 195—200, srem, 77 kg 177.50—180, 76 kg 172.50—177.50, koruza bač, sr. gar. 95—97.50, bač, sr. ladja Dunav 95—97.50, ban. ladja Dunav, Bega 95—97.50, bač, sr. maj 97.50—100, junij 100—102.50, ban. 90—92.50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 7 vagonov pšenice, 23 vagonov koruze, 8 vagonov moke. Tendence omahujajo.

Budimpešta. Tendence neenotna. Promet miren. Pšenica maj 20—20.05, zaklj. 20—20.01, jun. 20.42—20.50, zaklj. 20.43—20.44, okt. 19.50—19.63, zaklj. 19.54—19.55, rž maj 10.03—10.33, zaklj. 10.33—10.35, jun. 10.69—10.70, zaklj. 10.73—10.75, okt. 12.16—12.26, zaklj. 12.28—12.30, maj 11.00, zaklj. 11.02—11.05, jul. 11.88—11.95, zaklj. 11.92—11.95.

Potovalna pisarna

Pri nas je še mnogo ljudi, ki ne vedo, kaj je »Potovalna pisarna« in se je zato premalo poslužujejo. Pretežna večina je mnenja, da je »potovanje« samo »nakup vozniškov« in to je v potovalni pisarni itak dražje kakor če kupiš karto pri železniški blaginji. Toda oboje je popolnoma napačno! Prvič se prodajajo v potovalni pisarni vozovnice za isto originalno ceno kakor na kolodvoru in drugič za nakupom kart ni še vse urejeno. Morate tudi vedeti, kdaj vlak odpelje, kdaj pride, kje in kdaj je treba prestopati, ali se nahaja v vlaku jedilni ali spalni voz, ali je k vlaku priklopljen direktni voz za Prago, kje se v Berlinu udobno in ceneno nastanite itd. Torej v prvi vrsti potrebujete točno informacijo in to prejmete — kakor v drugih zadevah — le od strokovnjaka, od uradnika potovalne pisarne.

Seveda boste rekli: Jaz imam vozni red in si lahko vse sam poiščem, ker veliko potujem in se sant na vse dobro spoznam. Toda ravno sedaj se še le navezani na potovalno pisarno, ker dobite le v potovalni pisarni spalno mesto, rezervira se Vam mesto v kupeju in drugo. Kdor potuje dvakrat ali trikrat na leto, za Božič in na dopust, navadno nima voznega reda. Kadar se pripravljate na dopust ali greste na večdnevno službeno potovanje, kjer morate računati z vsakim dnem, z vsako uro, da čim najbolj izkoristite prosti čas, zakaj bi se potem ne poslužili modernega »trgovskega duha« prometnih sredstev — železnice, ladje, aeroplana, avta — s posredovanjem potovalne pisarne.

Kolodvorji se nahajajo po navadi na periferijah, dočim potovalne pisarne v sredini mesta, ali ni bolj praktično, da se med potjo od trgovine do trgovine ustavite v potovalni pisarni, se posvetujete, informirate in obenem udobno kupite vozovnico, namesto, da se pred odhodom vlaka prirate pred železniško blaginjo? Listek kupljen na železnici je veljaven 4—8 dni, dočim vozovnica potovalne pisarne 60 dni.

V potovalni pisarni se dobe vozovnice dražje kakor na kolodvoru? To je zelo napačno mnenje! Potovalna pisarna izdaja vozovnice po originalni ceni, za kritje stroškov in ev. dobiček prejme pisarna minimalno provizijo in sicer od prometnih družb, ne pa od potujočega občinstva!

Se eno besedo na one, ki vedno potujejo. Ali si kupite obleko po komadih? Hlače posebej, suknjič posebej, nazadnje še telovnik posebej? Ali ni bolje, da si preskrbite vozovnico, stanovanje, prehrano in drugo že v naprej? Dobro veste, ako pridete na Dunaj ob 22, da morate kje prenočiti, jutraj zaujtrkovati. Zato si pred nastopom Vašega potovanja preskrbite v potovalni pisarni obenem z nakupom vozovnice tudi hotelsko priznanico?

Za prenočišče in zajutrek plačate ravno toliko, kakor v hotelu, toda imate to ugodnost, da imate sobo rezervirano in si pritežite obračunavanje s hotelom in plačevanje napitnine. Izbiira hotela in cene sobam Vam je seveda popolnoma na razpolago, toda uradnik potovalne pisarne, ki pozna razmere, Vam bo postregel s točnimi in najboljšimi nasveti gratis.

Kaj ne da, če Vas zob boli, greste k zobozdravniku, obleko Vam naredi krojač? — »Da, in v bodoče se bom glede potovanja vedno poslužil potovalne pisarne!«

Tvrdka

A. KUNC

Ljubljana — Gosposka ulica
priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. - Cene kar mogoče nizke!

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Skrivnostni gost

Bob Lee, star pomorski medved in tedaj prvi krmar na trgovski barki »Maryland«, je plul meseca februarja 1732 z brigantino (ladja brzoplovka) med Liverpoolom in Novofundlandom. Barka je že več tednov brzela pred vetrom in se je morala v kratkem približati novofundlandski obali.

Bob in kapitan sta se nahajala v kajiti in bila vtopljena vsak v svoje dnevne opravke pomorskega značaja. Kapitanov pult je stal nasproti mizi prvega krmarja, in to na način, da sta si oba pomorščaka kazala hrbet. Če se je Bob ozrl preko rame nazaj, je videl sklonjeni hrbet kapitana, ki je vpisaval dnevno poročilo v svojo ladijsko listo. Toda Bob sam je bil tako vtopljen v svojo ladijsko knjigo, kjer se nekateri računi nikakor niso hoteli ujemati, da se ni nikamor oziral in da niti opazil ni, ko je kapitan iz kajite odšel.

Bob je računil dolgo in trdovratno, dokler slednjči ni bil gotov in je zaklical kapitanu iz računjenega zemeljsko dolžino in širino.

Ker ni bilo odgovora, je svoje vprašanje ponovil. Zopet nikakega odgovora. Tedaj je Bob vstal in v tem trenutku je dvignil mož pred pultom, ki ga je imel Bob za kapitana, glavo in obrnil proti osuplemu krmarju docela neznan obraz.

Krmar po naravi ni bil strahopeten. Toda ko je opazil čudni, strmi pogled tučja, ki se je zapičil vanj, je izgubil glavo in strašno prevzet planil na krov.

»Strela tudi!« je zaklical kapitan, »kaj pa se je zgodilo? Kaj vam pa je?«

»Kaj je?« je zaklical krmar. »Kdo pa je človek za vašim pultom?«

»Tam vendar nikogar ni!«

»Nekdo je tam. Čisto neznan človek!«

»Neznani človek? Menda se vam sanja? Bo že proviantni mojster...«

»Gospod kapitan, prosim vas, stal je pred vašim pultom in nekaj pisal na vašo tablo. Ko sem vstal, me je strmo pogledal.«

»On? Kako to?« je prašal kapitan.

»Vrag vedi, jaz ga ne poznam! Tega človeka nisem še nikoli videl.«

»Blede se vam!« se je smejal kapitan. »Tuj človek na ladji! In vendar smo že pet tednov na morju!«

»Vse res,« je dejal Bob. »Toda tujega človeka nisem videl!«

»Nu, potem pa, prosim, pogledajte, kdo je!«

Bob Lee se je obojavljajal. »Nikoli nisem veroval v strahove,« je dejal; »toda topot mi je nekam čudno.«

»Bob, človek! Pojdite v kajito in ne delajte se smešnega!«

Bob je prebledel. »Gospod kapitan, poznate me. Nikoli se nisem strašil nobenega razumnega dejanja. A če vam je prav, gospod kapitan, pojdite, prosim, z menoj doli!«

Šla sta doli in se ozrla naokoli. V kajiti ni bilo nikogar. »Tak, krmar,« je dejal kapitan docela mirno, »ali sem imel prav ali ne?«

»Toda jaz sem ga videl,« je vztrajal oni, »kako je nekaj pisal na vaši tabli.«

»Potem bi moralo biti pač tudi kaj brati,« je odgovoril kapitan in vzel tablo.

Tu je dejansko nekaj zapisanega. Kapitan je namršil obrvi in vprašal: »Ali ste vi to napisali, krmar?«

Bob Lee je bral: »Krmarite proti severo-severozapadu! Pisava je bila velika in jasna. »Dovolili ste si šalo!« je zavpil kapitan nejevoljno in strogo.

»Pri moji časti,« je iskreno zatrdil krmar, »jaz nisem bil.«

Kapitan se je pozorno zatopil v pisavo. Potem je ukazal: »Napišite na drugi strani tabele: »Krmarite proti severo-severozapadu!«

Bob je storil tako. Kapitan je primerjal obe pisavi. »Pojdite po drugega krmarja!« Drugi krmar je prišel in pisal. Enako proviantni mojster, kuhinjski načelnik in vsi pismeni možje, kar jih je bilo na ladji. Nobena pisava ni bila podobna oni skrivnostni.

»Ladjo je treba preiskati. Naprej!« je ukazal kapitan.

Preiskali so ladjo od enega konca do drugega z vneto, razburjenjem in radovednostjo — stvar je bila prečudna — toda nobene žive tuje duše niso našli. Slednjči so se vrnili v kajito. Kapitan je zaril pesti v žepe. »Kaj mislite o tem, krmar?« je vprašal Boba.

»Stvari si ne vem razložiti; toda moža sem videl in vi ste videli pisavo. Nekaj mora biti na tem!«

»Bog ve,« je rekel kapitan, »da tudi jaz mislim tako. Stvar hočemo preizkusiti. Veter je ugoden, kaj za to! Krmarimo proti severo-severozapadu! Postal sem radoveden...«

Storili so tako. Po triurni vožnji je javila straža v vranjem gnezdu prednjega jambora, da je opazila veliko ledeno goro, in naknadno, da leži na ledeni gori barka. Kapitan je pogledal skozi daljnogled in dejansko zagledal mogočno ledeno goro in po vsej priliki ponesrečeno ladjo. Na krovu je mrgolelo ljudi.

Kapitan je ukazal spustiti sidra in je odposlal čolne. Z njimi so pripeljali ponesrečenca. Ti so povedali, da so se vozili iz Quebeca v Liverpool. Zašli so pa v plavajoče ledove in v njem zamrzili. V tem strašnem položaju so prebili že nekaj tednov. Njihova radost in hvaležnost je bila neizmerna.

Ko je dospel zadnji čoln z rešenci in jih je videl krmar ležti na krov, se je zavzel umaknil. Med njimi je bil mož, ki je imel popolnoma tak obraz kakor skrivnostni tujec v kajiti. Izprva je menil Bob, da se moti; toda spoznal ga je vedno določneje, ker je opazil, da nosi tudi popolnoma isto obleko. Čez nekaj časa je šel tedaj h kapitani in mu rekel:

»Zgodba postaja vedno bolj čudna, kapitan! Med rešenimi je mož, ki je na las podoben tujcu za vašim pultom.«

E. Medem:

Bele lilije

Ljuba Jefimovna je danes v novem rdečem krilu, belih, rdeče vezanih rokavcih, okoli vratu ima tri nize korald in v ušesih obročke s turkci. Danes je namreč njena poroka. In Osip Stepanovič, ki šteje sicer že edeninštirideset let, ima zelo vsakdanji obraz in rdeče lase, je pa zato bogat in ga je Ljubi izbral njen papaša — je prijel Ljubino belo ročico za prstanec in nataknil nanj prekrasen rubin.

Papaša, ki je bil temu priča, je udaril najprej Osipa Stepanoviča po rami tako, da je plosknilo, nato pa še samega sebe po stegnu in zavpil:

»O, kako lepa nevestica! O, kako lepa ročica! — Anuška!« je zaklical v kuhinjo — »pusti piroge in poglej svojo gospodarico.«

Anuška je prišla, zastrela v Ljubo Jefimovno, zavila roke v predpasnik, potem si z njimi zakrila obraz, planila nazaj k pirogom in od ganotja ihtela.

Tu pa je tudi papaša razvil svoj svileni robec in ga pritisnil na oči.

»Oh, mamaša, mamaša! Da ti ni bilo dano tega dočakati!«

Da, in sedaj je tudi papaša bridko ihtel. Ljuba pa? Ljuba se je smehljala. Ne morda svojem ženinu Osipu Stepanoviču v oči, ne, tega Ljuba še niti enkrat ni storila, ampak tako nekako sama ob sebi se je smehljala Ljuba Jefimovna, tako nekako v ozračje male izbe, ter si popravila vezeni rokav in potipala turkce v ušesih, ki jih ni bila vajena.

In Ljuba se je smehljala tudi kasneje pred popom, ki je bil ves v zlatu, ko je poročna krona lebdela nad njo in Osipom Stepanovičem.

Se je li morda smehljala nad tem, da je mladi Grigorij Aleksandrovič, ki je prišel iz mesta, stal poleg nje in tako čedno držal drog za krono? Kdo bi vedel?

In Ljuba se je smehljala, ko se ji je posrečilo, da je prva stopila s svojo malo nožico na preprogo pred oltarjem, še hitreje nego Osip Stepanovič. Se je li smehljala zato, ker ji bo moral biti Osip Stepanovič, ker se je to zgodilo, poslej pokoren, in da je mladi Grigorij Aleksandrovič to videl?

In tudi potem se je Ljuba Jefimovna smehljala, ko je za ženitovanjsko mizo sedela poleg Osipa Stepanoviča in jima je papaša ob prvi čašici vodke napil. Ljuba se je pač smehljala zato, ker je bil papaša tako razgret ali pa zato, ker je stalo na mizi toliko belih lilij, ko so bele lilije vendar Ljubine najljubše cvetke? Ali pa zato, ker je imel Osip Stepanovič tako vsakdanji obraz in so njegovi lasje tako ognjerdeče žareli? Ali slednjič zato, ker se je držal mladi Grigorij Aleksandrovič iz mesta tako mračno in ni hotel ničesar jesti — ne juhice ne najmanjšega piročka, ko je Anuška s toliko skrbnostjo pripravila ravno piroge?

Da, in Ljuba se je še tudi smehljala, ko jo je Osip Stepanovič ogrnil z novim kožuhom močvirske vidre iz Nižnega in z rožnatim bašlikom (turško-tatarsko pokrivalo za glavo in pleča), jo dvignil v svoje sani, vtaknil njene nožice v vrečo za noge in jo nato od vseh strani zadela z nešteti krznenimi odejami.

Ko je pa Osip Stepanovič potem sedel poleg nje in stegnil svojo roko na naslonjalo, da bi jo tako opiral, ter je ves oblazinjeni kočij zaklical konjem, naj gredo v dir — tedaj ni mogel nihče reči, ali se je Ljuba Jefimovna še vedno smehljala, kajti rožnati bašlik je se-

»To je pa že blazno!« je odvrnil kapitan. »Kje pa je mož?« Začela sta ga iskati in ga videla govoriti s kapitanom ponesrečene ladje. Ko sta ju ta dva opazila, sta takoj prišla k njima in se jima začela najiskrenejše zahvaljevati za rešitev iz morske stiske. — Kapitan je vsako hvalo odbil in ju povabil na pošten grog v kajito. Spodaj je kapitan prosil rešenega gosta, da bi zapisal par besed na tablico. »Ni mi za šalo, gospod, vse prej, a bil bi vam hvaležen, če bi mi prošnjo izpolnili.«

»Ampak od sreča rad, gospod kapitan!« je odgovoril gost.

»Zapišite prosim: »Krmarite proti severo-severozapadu!«

Čprav se je gost kapitanovi prošnji čudil, se vendar ni obojavljajal in jo takoj izpolnil. Kapitan je vzel tablo in najpozorneje motril pisavo. Potem se je okrenil in pokazal gostu nasprotno stran: »To je vendar vaša pisava, je-li?«

Gost se je začudil: »Saj ste me vendar videli pisati!«

»In ta pisava?« je vprašal kapitan, ko je bil tablico obrnil. Mož je ves zbežan opazoval obe strani. Ni pojmlil in je vprašal: »Kaj pa je to? Kdo je napisal to na drugi strani?«

»Na to vprašanje vam ne morem odgovoriti,« je dejal kapitan. »Moj krmar trdi, da je danes dopoldne v tej kajiti videl, kako ste te besede zapisali na to tablo.«

Kapitan ponesrečene ladje in rešeni potnik sta se osupla spogledala in kapitan je vprašal: »Ali ste morda tudi vi o tej tabli sanjali?« — Oni je zamikal.

daj zakrival njen obraz pred mrazom in pred jokajočim papašo s frfotajočim robcem v roki, pred zakomatano Anuško v drugih sanah pri košarah, in tudi pred mladim Grigorijem Aleksandrovičem iz mesta, ki je stal sam ob oknu in gledal še mračneje nego poprej.

»Da,« je rekel Osip Stepanovič osem dni na to svoji ženi Ljubi Jefimovni, »da, preko zime moramo povabiti mladega Grigorija Aleksandroviča iz mesta, kajti dasi še nisem resnično star, vendar jaz nisem zadostna družba zate, draga Ljuba Jefimovna. Potem boš imela priliko, da pokažeš svoje novo cvetličasto pohištvo, da oblečeš svoja dražestna oblačila; Anuška bo pripravljala kosilo, popoldne pa boš na ledu rezala loke, pri čemer te more Grigorij Aleksandrovič voditi. Zvečer boš z mladim Grigorijem Aleksandrovičem na glasovirju vadila četveročrne komade, jaz pa bom sedel poleg in opazoval tvoje napredovanje.«

Ostali čas bom lahko v rastlinjaku negoval zate bele lilije.

Vse to naj se pa zgodi le tedaj, če je tebi prav, golobičica.«

Da, golobičici je bilo prav in mlademu Grigoriju Aleksandroviču iz mesta tudi, in tako se je tedaj zgodilo.

Novo cvetličasto pohištvo je bilo komu pokazati, Anuška je kuhala, Ljuba je rezala na ledu lične loke, vadila četveročrne komade in vsi so bili pri tem zadovoljni.

To se pravi... zadovoljen je bil... tak kdo torej je bil zadovoljen sedaj?

Ljuba? O da, ona je bila zadovoljna in se je smehljala.

Mladi Grigorij Aleksandrovič iz mesta? Oh, teman je bil njegov obraz, prej ko slej, in juhice in pirogi, ki jih je Anuška pripravljala, mu pač tudi sedaj niso boljše tekli nego na dan Ljubine poroke. O ne, mladi Grigorij iz mesta gotovo ni bil zadovoljen. A zakaj je potem ostal? Zakaj se ni odpeljal nazaj v mesto? Da, zakaj človek včasih ostane, čeprav ni zadovoljen in bi bilo sploh bolje, da bi se odpeljal?!

Kar se pa tiče Osipa Stepanoviča, če je bil on zadovoljen, tega se nikakor ni dalo izvedeti. Na vsak način je bil on sam tako hotel in torej ni imel nobene pravice, da bi se pritoževal.

In se tudi ni pritoževal. Edino to je bilo, da je vedno redkeje prihajal na led opazovat lične loke in da je zvečer vedno redkeje poslušal četveročrne komade... in nazadnje sploh ne več.

Potem ga je bilo največkrat videti, kako je šel po shojeni gazi skozi sneg v rastlinjak, kjer si je dal opravka z Ljubinimi cvetličnimi ljubljankami. In vsako jutro so stale po vseh sobah sveže bele lilije.

Nekega dne se je pa zgodilo, da je Osip Stepanovič po opravih odpotoval v Astrahan. Poljubil je Ljubo za slovo, segel mlademu Grigoriju Aleksandroviču v roko in obljubil, da bo poslal svež kaviar.

Čez dva dni, ravno po povratku z ledu — Ljuba neizpremenjena, rožnatih lic, smehljajoča se, in začudo tudi mladi Grigorij iz mesta, prav zaradi tega neizpremenjenega, rožnatega smehljaja še vedno teman in molčeč — je iz Astrahana dejansko dospel kaviar.

Ljuba je jedla z veseljem in se smehljala, mladi Grigorij Aleksandrovič se pa za sivi kaviar ni bolj zmenil nego za Anušine juhice in piroge.

Naslednji večer (baš sta igrala četvero-

ročno mazurko iz Gjukove opere »Življenje za carja«) je prišla Anuška s pismom, ki je bilo naslovljeno na Ljubo Jefimovno in črno obrobljeno.

Mazurka se je utrjala. Ljuba je smehljaje odprla pismo, začela brati, se zresnila, potem prebledela, postala bela ko stena, se oprla s celo laktjo na tipke, da so zašumele, česar ni slišala, čitala dalje — do konca... Potem se je s strnim pogledom ozrla v obraz mladega Grigorija Aleksandroviča iz mesta, ki ni ničesar razumel in ki sedaj ni bil več videti mračen, marveč samo še začuden in bedast. Tu pa je Ljuba zavpila nad njim:

»Proč!«

Ali je bila to še smehljajoča se Ljuba? »Ven! Proč od tu! Izpred mojih oči!« je kričala in zvenelo je kakor v gledišču. In kakor v gledišču je omahoval mladi Grigorij Aleksandrovič iz sobe, iz hišice, z dvorišča in dalje po poti v mesto.

Ljuba Jefimovna pa je še vedno sedela pred glasovirjem, na katerem so dogorevale sveče in pred odprtimi notami mazurke iz »Življenja za carja«. V rokah je držala dolgo pismo Osipa Stepanoviča. Vendar sedaj ni več čitala, marveč je s praznim pogledom strmela predse in na njenem obrazu je groza rasla in rasla.

Pismo pa se je glasilo:

»Draga Ljuba! Prosim Te moram, da se ne ustrašiš, ker je to pismo črno obrobljeno. Izbral sem takega, da se moreš pripraviti na to, da Ti prinaša smrtno nanašilo. Nikar pa ne misli, da se to nanašilo nanaša na koga, ki Ti je zelo pri srcu. Papaša ni umrl in tudi stara Varvara še živi pri njem in godi se jima dobro. Biti moraš tedaj popolnoma mirna in se ne smeš ustrašiti, kajti samo jaz sem, ki sem umrl, in sicer ne za kako hudo boleznijo, ampak čisto enostavno v vodi, kar je lahka smrt. Vzrok, da se je to zgodilo, je ta, da sem Te, Ljuba, videl, kako rada si rezala loke in igrala četveročrne, in ker si, Ljuba, tako zelo lepa in tako posebno mlada, in ker je tudi Grigorij Aleksandrovič komaj šestindvajsetleten in se tako čedno obnaša ter ima črne lase, dočim sem bil jaz že edeninštiridesetleten in nikoli nisem umel, da bi se prikupno kretal, in sem imel vedno navaden obraz in rdeče lase, kar Ti ni moglo ugajati. Tudi ne smeš misliti, da je bilo greh, ker sem šel preblizu Volge in padel vanjo, kajti če tega ne bi bil storil, se Ti kmalu ne bi bila več smehljala kakor doslej, n. pr. če bi bila prišla pomlad in bi bila šla z Grigorijem Aleksandrovičem v log, kjer prepeva slavec. — Sedaj, ko si vdova, je drugače, ni Ti več treba, da bi se bala pomladi.

Temu pismu prilagam svojo oporoko. Po njej je vse Tvoje, kasneje pa tudi Grigorijevo, vse, hišica in vrt in log in denar, ki sem ga imel, in rastlinjak.

Samo tega ne vem, kdo bo v bodoče negoval Tvoje lilije. To je bila moja skrb v teh zadnjih dneh. Mislim, da boš mogla to storiti sama, kajti Tvoje roke so zelo nežne. Morda pa bo Grigorij Aleksandrovič tudi to prevzel, čeprav se bojim, da za cvetlice nima srečne roke. Bridko mi je, da tega v bodoče ne bom mogel več za Te oskrbovati.

Ko boš, Ljuba, prečitala to pismo, se ne brigaj za to, kaj se je zgodilo z menoj, kajti Volga je globoka in če dene kdo težak kamen v vrečo in si vrečo trdno priveže okoli pasu, potem ga voda več ne vrne.

Pozdravlja te Osip Stepanovič.«

(Dalje.)

Velik napredek glede zdravljenja težkih obolenj revmatizma, protina in prehlada!

V interesu vseh bolnih objavljamo naslednje pismo g. Rad. Markoviča, zaseb. uradn., Beograd, Dobropoljska 66:

Moja mati je že dolgo časa bolela za revmatičnimi boleznimi. Bolečine so bile tako hude, da so ji onemogočile vsako najnavadnejše gospodinjstvo delo. Vsem je bila navezana na pomoč. Vse vrste zdravil je preizkusila ter je že obupala, ker ji ni nič pomagalo. Zaradi nekaj tablet si je še celo želodec pokvarila, tako, da nekaj dni ni mogla ničesar jesti ter je morala opustiti uživanje teh zdravil. Nekoč sem prinesel iz lekarne škaltjo »Togal«, ker sem slišal toliko pohval o njem. Sprva ga niti ni hotela uživati, ker je imela toliko slabihkušenj z drugimi zdravili. Ko so se ji pozneje radi hitre vremenske spremembe bolečine ponovile, je vzel »Togal« in ni se kesala! Že po prvih treh tabletah je trganje v nogah in rokah prenehalo in je prvič po tolikem času dobro spala. Ker tudi želodec ni nič škodilo, česar se je jako bala, je ponovno vzel »Togal« in dobro je učinkoval. Nato je redno uživala »Togal« in danes, ko je porabila eno malo in dve veliki škaltji, je povsem zdrava. Meni je »Togal« osebno izredno pomagal pri prehlajenju, tako da ga lahko po lastni izkušnji vsakomur priporočam.

Podoben kot gosp. Markovič, poročajo tisoč, ki so uporabljali »Togal« zoper revmatizem, protino, išias, boleznijo v šenklih in udih, živčne bolezni vseh vrst, gripo in boleznijo od prehlada. »Togal« odstranjuje iz telesa na naraven način predmete, ki povzročajo boleznijo, in deluje torej potemtakem naravnost proti bolezenskim klicam. Zagotavljamo, da »Togal« takoj učinkuje in je povsem neškodljiv. En poskus prepričaj! »Togal« tablete se dobe v vseh lekarnah. Če jih slučajno ni v zalogi, se lahko takoj dobavijo.

NAŠE MALE

M. K.:

Tri pomladne Majda in solnčna žarka

Solnček zlati, skrbni očka,
od strahu pojema;
sinka dva mu — žarka zlata —
hladna smrt objema —

Kradoma sta skoz razpoko
v sobico pokukala
in za nosok punčko Majdo
v zibelki pocukala.

Majdica jih je srdito
po ročicah krcnila,
a potem jih muci v gobček
brezobzirno brcnila.

Muca se je zarežala
in pokazala zobe —
potepuha vrišč zagnala:
»Jojme očka, kje si, kje?« ...

Slepo dete

»Mamica, kakšno je sonce, povej.
Ali je lepše kot zarja?
S kom se igra ves dan? Z angelčki?
Mamica ne odgovarja ...

»Mamica, kakšne so tvoje oči?
Ali so dobre in lepe?
Ali so kdaj tako žalostne
kakor oči moje slepe?«

Mamica ne dogovarja, molči.
Preveč ji v srcu hudo je.
Ve, dobro ve: zaman pravila bi
slepemu detetu vse žive dni,
kakšno in — o — kako daleč od njega
sonce in božje nebo je — — —

Tanja je bolna

»Sklonili so nežno se oknu kostanji
in šepnili živo v srce bolni Tanji:
»Ta smeš poln bridkosti, te grenke solze —
zakaj je tak žalostno tvoje srce?«

Na polje, na polje, kjer sonce žari,
kjer radost nebeška vso bol zamori!
Na polje! ... Na polje! ... Vse kliče, šumi,
vse vabi z rokami prečudeznimi.

Zaplakala bridko, pritajeno.
Je Tanjica v jutro pomilajeno.
Tam zunaj za druge žvzvončki cveto —
za njo pa ni vigredi zlate, za njo ...

Vinko Bitenc:

O Minki, mucu in grlicah

Kančeva Minka je imela s svojo mucu in z grlicami veliko veselje. Minkina muca je imela lep bel kožušček, velike zelenkaste oči in je nosila okrog vratu temnomoder trak, ki ga je znala zavezati samo Minka. Ob nedeljah in praznikih pa je dobila muca drug, lepši trak, ki je bil pisan. Tega je zavezala Minka na veliko, široko pentljo. Takrat je izgledata muca vse bolj gosposko kakor ponavadi. Vsaj Minki se je zdelo tako in tudi njena mamica, ki je morala na Minkino prošnjo vselej pogledati muco, če ji trak dobro pristaja, je pohvalila umetnost svoje hčerke in mucino nadarjenost. Druga stvar, kateri je posvečala Minka mnogo ljubezni, sta bili njeni grlici. Stanovali sta v podolgasti lesen kletki, ki je bila vse naokrog lepo izrezljana. To kletko je podaril Minki njen stric, bogat Amerikane, ki se je bil pripeljal na počitnice iz Amerike. Kratkotrajno se je z izrezovanjem okvirjev, kletk in podobnih stvari.

Mladi dve grlici pa je podaril Minki sosedov Tinček, ko mu je nekoč pomagala pri domači nalogi. Oba sta namreč obiskovala prvi razred. Minka je božala drobni živalici po mehki, peplnato rjavem perju in sprasovala mamico, čemu imata vendar črne obročke okrog vratu, češ, da bi se jima lepše podali pisani svilnati trakovi, kakršne nosi njena muca.

Ko je Minka jutraj vstala, je bila prva njena pot v kuhinjo h grlicam.

»Dobro jutro!« je dejala. »No, ali sta dobro spančkali?« Grlici sta skočili z lesene palčice, se zvonko zasmeli in se pričeli priklanjati, glasno pozdravljajoč: Kukurukukuru ... Drobne oči so s pohlevnim pogledom zrle na Minko. V kotu ob štedilniku pa je čepela muca in zaspano mežikala.

»Veš, muca, da mi boš pazila na tičke, ko pojdem v šolo.«

Muca je menda razumela, leno se je pretegnila, potem se je pa nepremično zazrla v kletko. Oh, da bi Minka poznala zlobne namene linavske mucel!

Neke solnčne nedelje v zgodnji pomladi se je Minka nenadoma spomnila, da imata grlici ta dan prav za prav svoj god. Natrosila jima je boljše hrane in več kakor ponavadi. Tudi kletko je bila ozaljšala z zvončki in trobent-

cami. Popoldne pa je prosila mamo, če sme kletko z grlicama nesti za nekaj časa na solnce pred hišo. Mama ji je dovolila. Minka je vsa vesela sedela na klopi in se pogovarjala z grlicama, ki sta se razposajeno smejali, se priklanjali druga drugi in grlili.

Muca, ki je imela ta dan praznično pentljo, je čepela ob Minkinih nogah in zadovoljno predla.

»Počakajta, dragici, vama odprem vrata kletke, da se malce spreletita. Danes je vajin god!«

Minka je odprla vrata kletke. Grlici sta nekaj časa zvedavo zrli skozi odprtino, nato pa je zletela ena izmed njih iz kletke in se vsedla na vodnjak.

Tedaj je skočila muca pokonci. Kakor bi trenil je bila pri vodnjaku, zgrabila ubogo grlico z zobmi in jadrno zbežala za hišo.

Minka je od strahu odrevenela in zajokala. Mama je prihitela iz kuhinje.

»Mamica ... muca ... je grlico ... vzela!« Vsa v joku je Minka komaj izpregovorila te besede. Ni se dala utolažiti. Kadarkoli je pogledala v kletko, kjer je žalostno čepela preostala njena ljubljanka, vselej se je bridko zjokala. Muca pa se ni smela več prikazati v kuhinjo; Minka je neusmiljeno nagnala. Pa tudi lepega, pisanega traka ni več dobila muca. Šele čez teden dni, ko je dal sosedov Tinček Minki drugo grlico, nekoliko manjšo od prejšnje, se je toliko potolažila, da je smela muca priti podnevi v kuhinjo.

Nekega dne pa se je Minka odločila in je zavezala mucu nov trak okrog vratu. Bil je povsem črn. Pri tem je dejala:

»Ti grda muca ti! Poslej boš nosila samo črne trakove, veš, zato ker moraš žalovati za mojo drago grlico, ki si jo odnesla kdovekam!«

1.

Dragi Kotičkov striček!

Vsako nedeljo čitam Tvoj kotiček, in zaželela sem si, da bi bila tudi jaz notri. In kakor nalašč: ravno danes je šla moja teta v Ljubljano k moji sestrični, ker je njena mama zelo bolna; to je od moje tete sestra. Naprosila sem jo, naj nese to pismo Tebi. Veš, in teta mi je obljubila, ker ji večkrat kaj pomagam pred prazniki, ko peče potice. Seveda dobim tudi kaj za polizati. Nekeč, veš, je naredila premalo testa in skoro pol skiede orehov sem dobila jaz. Mm — je bilo dobro!

Tako, zdaj sem Ti povedala nekaj. Ako me boš objavil, Ti drugič povem še kaj lepšega! Prav lepo in iz vsega srca Te pozdravljam jaz in moje součenke.

Anica Čir,

učenka 3. razr. v Dragatušu.

Odgovor:

Draga Anica!

Sem Te že objavil, vidiš! —

Praviš, da mi boš vprihodnjic še kaj lepšega povedala. Jejno, draga moja, saj je že to, kar si mi topot povedala, tako strašno lepo, da lepšega sploh povedati ne moreš! Kaj pa je lepšega na svetu od potic, orehov in drugih takih sladkih reči? Nič, rečem Ti, prav nič!

Da bi še večkrat dobila pri teti kaj za polizati, Ti od srca želi

Kotičkov striček.

2.

Predragi Kotičkov striček!

Kajne, striček, da me imaš še rad, čeprav Ti že tako dolgo nise pisala. Veš, pisemce pisati ni tako lahko, posebno s črnilom ne. Saj veš, zakaj, striček ... Pri meni je vse ponavadi. Prav lepo Te pozdravlja

Verica Juvan,

učenka I. b razr. v Lichtent. zavodu.

Odgovor:

Draga Verica!

Moj Bog, veš, da Te imam še vedno ... d. Takšne pridne punčke kot si Ti, Verica, Kotičkov striček nikoli ne pozabi in ne izbriše iz spomina. Vse tja do groba bom mislil nate, srček moj ...

Pisemca pisati — in to še celo s črnilom — res ni majhna reč za Tebe, punčko drobno. O, saj se razumeva!

Pri meni je tudi — vse ponavadi.

Lep pozdrav od

Kotičkovega strička.

3.

Ljubi Kotičkov striček!

Komaj je dobra ura, odkar smo dobili »Slovenca«. Z bratom sva se stela zanj, kar seveda, obdrži zase in ne povej nikomur. Že več tednov zamažam čakam odgovora na pismo, ki sem Ti ga poslala. Priložila sem tudi sliko. — Vem, da smo na vso moč sitni. Veš, najbolje bi bilo, da začneš izdajati časopis samo za kotičkarje in zbereš okoli sebe krdelo tipkaric, da bi bil malo razbremenjen. Kajti ta stran v »Slo-

venca« je pač premajhna za takšno število kotičkarjev.

Skoda, da nisem v Ljubljani; prav rada bi Ti prišla pomagat.

Kaj pa Tvoja Urša uršasta? Pošteno si ji zavezal jeziček, zato se nič več ne oglasi.

Te najiskrenejše pozdravlja Tvoja

Jana Kraker,

učenka 3. razr. v Kočevju.

Odgovor:

Draga Jana!

Da sta se z bratom zaradi »Slovenca« stela, ne bom povedal živi duši — to Ti svečano obljubim. Nihče na svetu ne bo izvedel tega!

Tvoje prejšnje pismo sem prejel. Zakaj Ti še nisem odgovoril nanj? Ja, ljubi Bog, ali naj ven in ven ponavljam stare litanije o pomanjkanju prostora v kotičku in o tem, da bom objavil vse dopise po vrsti — kakor so hiše v Trstii? Počakajte, počakajte, dragi moji, saj še ni sodni dan pred durmi!

Tvoj predlog, naj začnem izdajati časopis samo za kotičkarje, je pa na moje žalost neizvedljiv. In kaj bi s »krdelom« tipkaric — jaz, Kotičkov striček? Samo v napoto in jezo bi mi bile. Saj tipkarice ne znajo drugega kot klepetati in »dr dr dr« tipkati na stroj to, kar jim eden na uho trobi ...

Urši uršasti sem res pošteno zavezal jeziček, a vendar ne tako pošteno, da bi ji za večne čase zavezal ostal. Veš, Urša uršasta je neugnana kot žaba: če malce zarohni nad njo, ti za par minut preneha s svojim jezikovim kvakanjem, potem pa še bolj naširoko odpre usta in ti začne še huje regljati ... Stavim glavo, da se bo v kratkem spet oglasila in mi vse mogoče čenče načečkala in natrobila ...

Te pozdravlja

Kotičkov striček.

Za en dinar se malo dobi.

Mama: »Stanko! Včeraj sem ti dala dinar in si bil ves dan priden. Danes si pa razposajen, da je grdo!«

Stanko: »Ali misliš, da bom za en dinar ves teden priden?«

Janezek že ve.

Zdravnik na deželi, ki je ob nedeljah tudi poučeval v šoli, je vprašal učence:

»Kaj moramo storiti, če hočemo priti v nebesa?«

»Umreti!« je brž odgovoril Janezek.

»To je res,« je prikimal zdravnik, »vendar moramo, preden umremo, tudi še nekaj storiti.«

»Seveda,« je takoj pogodil umni Janezek, »zboleti moramo in po vas poslati!«

Vprašanje

Sinko: »Očka, ali sme učitelj kaznovati učence, ki ni nič naredil?«

Očka: »Ne, takega ne sme kaznovati.«

Sinko (ogorčeno): »No, vidiš, pa je mene kaznoval danes, ker nisem naredil šolske naloge!«

Lažnivca

Mihec in Jožek gledata na stolp farne cerkve. Mihec: »Ali vidiš muho na križu? Jaz jo dobro vidim!«

Jožek: »Jaz jo pa ne vidim, slišim pa, kako brenči!«

Zakaj ne pomaga mami

Učiteljica vpraša učenke, če kaj pomagajo mami pri delu.

Milenka (dvigne roko): »Prosim, gospodična, jaz ji že nič ne pomagam!«

Učiteljica: »Lej jo malopridnico! Zakaj pa ne?«

Milenka: »Zato, ker je moja mama že dve leti mrtva ...«

Ne mudi se še.

Paglavac vpraša na cesti moža, ki ima zelo dolge lase: »Gospod, koliko je ura?«

Gospod: »Deset minut manjka do enajstih.«

»Ravno prav,« se odreže paglavac, »za enajsto uro vas je brivec naročil.« To reši se naglo spusti v tek.

Razjarjen jo mož ubere za njim. Ko zavije okoli ogla, pa trči na stražnika.

»Kaj pa se je zgodilo?« ga vpraša mož postave.

»Onile paglavac mi je rekel, da me je za enajsto uro brivec naročil.«

Strážnik pogleda na uro.

»E, ne boste zaimudili,« meni nato, »imate še skoro deset minut časa!«

Prepozno se je spomnil

Janezek: »Veee, veee, veee — mama, dinar sem izgubil!«

Mama: »Na, tu imaš drugega.«

Janezek: »Veee, veee, veee!«

Mama: »Zakaj se dereš še kar naprej?«

Janezek: »Zato, ker ti nisem rekel, da sem izgubil kovača ...«

Mirko Kunčič:

Ptiček z dvema kljunčkoma.

Ilustriral J. P.

14.

Vsa zasopla in preplašena je nekega večera pribežala iz neprijazne vasi do temnega gozda. Onemogla je sedla na deblo posékanega drevesa kraj poti in si zakrila obžokani obraz z dlanmi. Tako hudo ji je bilo pri srcu, da bi najrajši umrla ...

15.

Pa je prikreval po poti sivolasi berač Malha. Sklonil se je k samotni, ji z drhtečo roko narahlo dvignil obraz in jo sočutno pobaral:

»Punčka, zakaj jočeš?«

»Kako bi ne jokala,« je iz grenkih solz zartnala Terezinka, »kako bi ne jokala, o Marija, ko so ljudje tako hudobni!«

»Kaj pa so ti storili?« je poizvedoval berač Malha in jo pobožal po razmršenih lasih.

»Nič mi verjeti nočejo, zasmehujejo me, zmerjajo z norico-beračico in s kamenjem me podijo iz vasi,« mu je potožila in še hujše zajokala.

16.

»O ti hudobe grde!« se je razsrdil berač Malha in z grčavo palico požugal v smer, kjer je v večernih sencah dremala vas. »Le kako morejo biti tako neusmiljeni!« Pa se je domislil nečesa in pobaral: »Čigava pa si prav za prav, mala, in odkod? In kam gre tvoja pot?«

Punčka mu je povedala žalostno zgodbo o ubeglem ptičku.

»Hm, hm,« je zamomljaj skozi škrbaste zobe berač Malha in si zamišljeno pogladil dolgo brado: »hm, hm, pa zato si šla od doma? In tako sama? Ni bilo prav, punčka, ni bilo prav! Tisoč nevarnosti preži na take-le drobne stvarce po svetu. Vrni se, ti rečem, punčka, vrni se! Še hujše reči boš doživela, če boš romala naprej ...«

Izgubljenega ptička moram najti, pa če bi morala iti za njim na konec sveta!« je Terezinka odločno zamahnila z roko.

»Hm, hm,« je berač Malha resnobno zmajal z glavo, »hm, hm, sevé, če ti je ptiček tako pri srcu, je vse moje prigovarjanje zaman. Dva kljunčka da ima, praviš? Hm, hm ... čakaj no ... meni se vse močno zdi, da sem takega ptička že neke videl ... Kod že? ... Čakaj, da se spomnim ... Aha, že vem: mlad ptiček ga je pred dnevi nesel v leseni gajbiči prav po tej poti.«

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

Kod je rep.

Mala Režika je s črnilom narisala na papir psa brez repa.

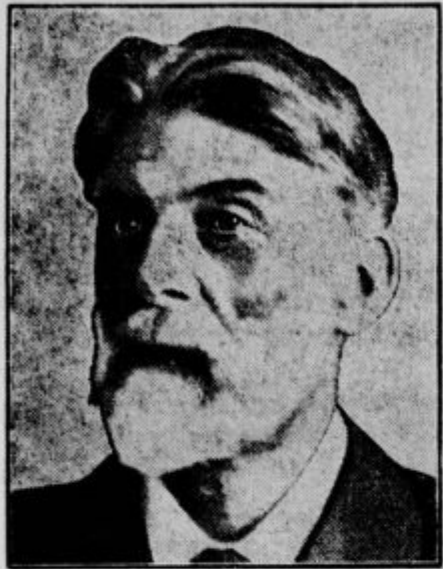
»Kje pa je rep?« jo pobara mama.

Režika je sprva nekoliko v zadregi, potem se hitro domisli in modro pravi:

»Rep? Oh, veš, mama, ta je pa še v črnilu!«

Lov na slone ob Sangi

Lov na slone je nevarna zadevščina. Moderni evropski lovec, ki strelja na slona iz varne daljave z jeklenimi krogli velikega kalibra, si ne bo pridobil slave pogumnega lovca na slone, če si ne bo prisvojil drznega in smelega načina lova, kakor ga poznajo afriški domačini, ki napadenemu slonu zastavijo pot in v zadnjem trenutku hladnokrvno sprožijo strel, nato pa seveda urno skočijo v skrivališče. Zakaj strel mora biti že presneto dobro merjen, da pade slon na mestu na tla. Če ni zadet do smrti, pa z bliskovito drznostjo napade strelca. Gorje onemu, ki se pri skoku spodtakne in ga potem slon za-

Dr. Robert Bridges, slavní angleški pesnik, je umrl v starosti 85 let. Leta 1913. je bil odlikovan z naslovom »Poeta laureatus« (venčani pesnik). Ta naslov podeljuje od leta 1591. angleški kralj najboljšemu sodobnemu pesniku.

grabi s svojim rilcem. Izgubljen je in nikdar več ne bo dvignil puške za strel. Izkušeni lovci na slone zatrujejo celo, da slon z njemu lastno prebrisanostjo zagradi baš dotičnega, ki je streljal nanj. Ravno nad njim se hoče masčevati in ga lovci in gonjači na noben način ne morejo odvrniti od tega. Zagradi ga za hrbet, dvigne večkrat v zrak in ga končno trešči na tla. Tak lov je gotovo zelo drzno podjetje, kljub posebnim puškam za slone in jeklenim krogli. Še mnogo drznejši pa je lov domačinov, ki gredo nad slona z nepopolnim orožjem.

Kdor hoče iti na lov na slona na konju, kakor beduini v Abesiniji in Kordofanu, mora biti izredno spreten jezdec in drzen lovec. Toda te odlične lovce na slona pa še prekašajo drugi, ki gredo nad slona peš in se bojujejo z njimi iz neposredne bližine. Te vrste lovce zaničujejo kot gozdne klateže, tatove in zavratne morilce slonov, ker se poslužujejo zastrupljenih pišč. Ti lovci so iz plemena pritlikavcev, ki žive v pragozdovih srednje Afrike.

Pod najrazličnejšimi imeni, največ pod imenom »Batva«, žive pritlikavci raztreseni na precej velikem ozemlju. V kolikor so pritlikavci še pravi lovci, so si ohranili svojo staro spretnost. Lov je njihovo glavno in edino opravilo. Popolnoma so navezani nanj in so tudi telesno čisto prirojeni za lov. Love in pobijajo vso divjačino svoje »domovine«. Najraje pa se posvete lovu na slone in se pokažejo pri tem kot nenadkriljivi smeli lovci, zakaj nad slona gredo peš, oboroženi edino s kopjem.

Posebno znani so v tem oziru pritlikavci, ki žive pod imenom »Babenga« ob spodnji Sangi, pritoku reke Kongo. Kreпки in žilavi moške tega plemena stalno zasledujejo slone. Njihovo orožje je 1 m 60 cm dolga sulica z dvorezno konico, ki je zastrupljena. Sulica je torej daljša kakor lovec sam. Pred lovom imajo v taboru različne ceremonije. Pri tem se lovci namažejo po vsem telesu z močno dišečim mazilom, ki je pripravljeno iz neke rastline in palminega olja. Nato se podajo na lov. Tiho stopajo in se plazijo skozi goščavo in najraje obidejo slona od vseh strani, kadar spi ali pa kadar se valja po močvirju, ker tedaj ne sliši njihovega šuma. Če

se morajo v čem sporazumeti, govore šepetaje v zateglem, pojočem tonu. Posebno morajo paziti, da ne preplaše kake zveri, ki se morda nahaja v bližini in ki bi s svojim begom opozorila slona.

Napad izvršita vedno dva lovca, najmočnejša in najbolj izkušena. Plazita se vsak od ene strani. Pri tem se pomikata tako tiho in spretno naprej, da prideta čisto pod slona, če ta spi, naslonjen na drevo. Točka, ki si jo izbereta za cilj, je različna. Navadno ga suneta v spodnji del trebuha ali pa tudi v srce. Posebno ta sunek povzroči najhitrejšo smrt, je pa obenem tudi najbolj nevaren. Cisto lahko se zgodi, da lovec zgreši srce in zadene v kost, s čemur pa slona samo zbudi in mu prizadene le lahko rano. To pa pomeni za lovca skoro neizogibno smrt. Sunek v spodnji del trebuha sicer slona ne usmrti takoj, toda kopje, ki ga lovec z neverjetno brzino in spretnostjo zopet izdere, še bolj razširi rano. Seveda je treba za to izredne moči. Velika in težka rana prisili slona, da ostane na mestu. Lovca skočita v goščavo in čakata tako dolgo, da se slon zgrudi, nakar ga ubijeta.

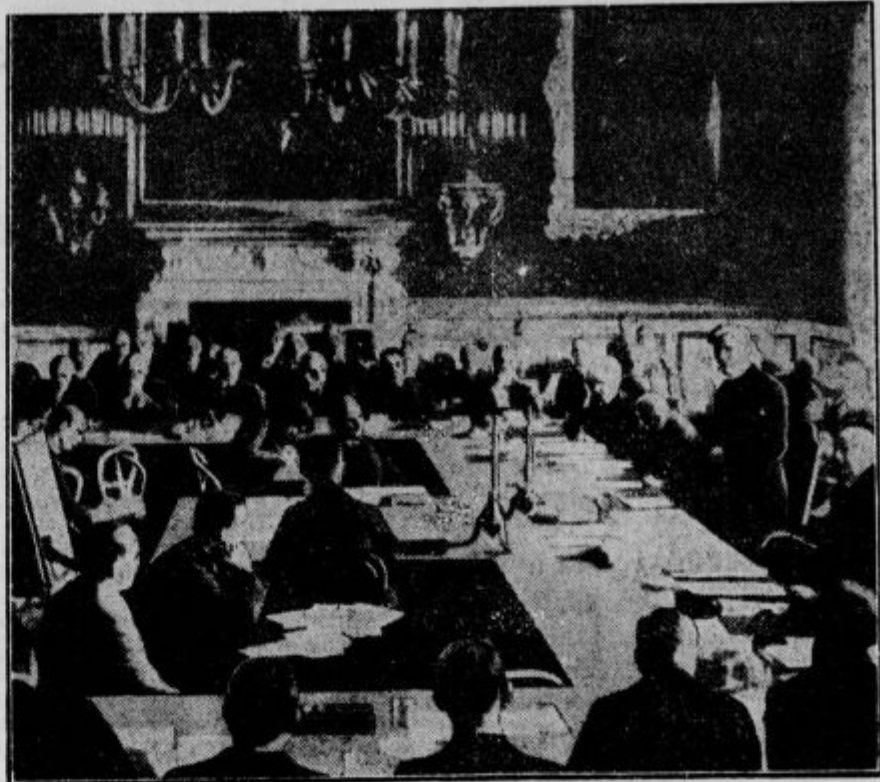
Ta lov na slona zahteva vedno izredne spretnosti, poguma in hladnokrvnosti. Ti dve lastnosti imajo pritlikavci v veliki meri. Seveda se pogosto pripeti, da lovec pri tem izgubi svoje življenje. Gotovo pa je, da se s temi pritlikavci ne more meriti noben drug lovec na slone. Doslje se v Afriki še pri nobenem drugem plemenu ni zgodilo, da bi se upala dva človeka, oborožena samo s kopjem, peš napasti slona v divjem pragozdu. Pogum in spretnost pritlikavcev sta nedosegljiva.

Poljski poslanik v Berlinu bo postal dr. Twardowski, predsednik avstrijsko-poljske trgovske zbornice na Dunaju. Svoj čas je bil dr. Twardowski c. in kr. minister v Avstriji.

New York v borbi proti ropotu

Kakor znano, smatrajo Newyork radi njegovega velikanskega prometa za najbolj bučno mesto na svetu. Da bi se kolikor toliko ublažil ropot po ulicah, so pred kratkim sestavili poseben odbor za pobijanje neznosnega ropota. Ta odbor je izdelal poročilo, v katerem je navedel celo vrsto načinov za pobijanje ropota. V prvi vrsti predlaga odbor, da se ponoči prepove uporaba avtomobilskih trobil. Potem naj se prepove postavljanje uličnih megafonov v reklamne svrhe, izvzema trgovine z radio-aparati. Megafoni v privatnih stanovanjih smejo imeti samo določeno jakost. Uporaba kladiv in krampov in drugega takega orodja pri uličnih delih naj se skurči na minimum. Ulične železnice bodo nadomestili s podzemskimi, za kar je že določena vsota 250 milijonov dolarjev. S temi in sličnimi ukrepi upa odbor cestni ropot za 50 odstotkov ublažiti.

Zaključna seja londonske razorožitvene konference. Končni govor je imel angleški predsednik MacDonald (stoji).

Zanimive izkopnine v Albaniji

Rastoče zanimanje Italije za Albanijo se je razširilo sedaj tudi na polje arheologije. Skupina Italijanov pod vodstvom dr. Ugo Linija je kopala na različnih mestih Albanije. Največji uspeh teh izkopavanj je odkritje akropole pri Butrotumu, ki jo Virgil omenja v svoji »Aeneidi«. Tam se je namreč glavni junak te pesnitve, Aeneas, dva dneva mudil.

Razen tega je ta ekspedicija izkopala poleg raznih mozaikov tudi kopališče, ki izvira iz rimskih časov. Tudi v preteklem poletju so imeli Italijani srečo pri izkopavanju. Odkrili so zanimive zgradbe, kakor Eskulapu posvečeno svetišče s 300 kipi, dalje grško gledališče, še dobro ohranjeno in opermljeno z grškimi napisi, ki so še precej čitljivi, in končno celo množico lepih kipov, med katerimi je tudi kip vaskovodje Agripe. Vse te najdbe izvirajo iz 3. stoletja pred Kristusom.

Španska princezinja Beatrice (na desni), najstarejša hčerka španskega kralja, se bo v najkrajšem času zaročila z vojvodo Haimanom Spoletskim, sinom vojvode Aosta.

Italijanska ekspedicija namerava sedaj pri ugodnih vremenskih prilikah raziskati še okoli Solnega jezera pri Vivari. Teh predelov ni dosedaj raziskoval še skoro noben človek kljub njihovim naravnim krasotam. Italijani gredo na delo s tem večjo pridnostjo, ker bodo že letos praznovali 2000letnico Vergilovega rojstva in se obenem nadejajo, da bodo do takrat odkrili še več važnejših strani, ki jih Vergil omenja v svoji »Aeneidi«. Tudi kralj Zogu je na te zanimive najdbe nekako ponosen, kajti Mussoliniju je poklonil kip boginje, ki se smatra za dosedaj najdragocenejšo izkopnino.

Krvav konec dobrega sklepa

Ruski begunec Drozdov, ki si že nekaj let služi svoj kruh kot tkalec v Sofiji, je močno vdan žganju in je svoji mladi bolgarski ženi in svojim otrokom pripravil že marsikako bridko uro. Sicer dober mož in oče, je Drozdov v pijanosti vedno pretepal svojo družino; zamen mu je žena večkrat zagrozila, da bo šla proč od njega. Drozdov je sicer vedno obžaloval svoje dejanje in obljubil poboljšanje, vendar je bilo nagnjenje k alkoholu močnejše kakor ženi dana beseda. Tudi resen opomin policijskega načelnika ni nič zalegel; par dni nato se je Drozdov kljub temu, da je policiji in ženi dal slovesno častno besedo, da ne bo več pil, vrnil do nezvesti pijan domov. Sedaj je pa uboga žena uresničila svojo

grožnjo. Zapustila je s svojimi otroci stanovanje, v katerem je pijani mož vse razbil. Ko se je Drozdov drugo jutro zbudil iz svoje pijanosti, ga je bilo silno sram in se je zelo kesal svojega grdega dejanja. Sklenil je, da se bo sam kaznoval in s tem podal svoji ljubljeni ženi jasen dokaz za svoje dobre sklepe. Drozdov si je s kuhinjsko sekiro odsekal meziniec na levi roki in ga poslal svoji ženi kot zastavo z iskreno prošnjo, naj mu odpusti in se vrne domov, ker bi si sicer odrezal tudi glavo. Temu klicu se žena ni mogla upirati, hitela je v svoje stanovanje in našla osramočenega moža, sedečega pri kuhinjski mizi, ko se je trudil, da bi obvezal svojo pohabljen roko. Drozdova bo še zadnjič poskusila s svojim možem.

V zaporu ustreljen

Iz Užhoroda poročajo: V neki gostilni v občini Veliki Bočkov je prišlo do žalostnega dogodka. 43letni Mihael Kraus je v pijanosti razbil vso gostilniško opravo, tako da je bil gostilničar prisiljen poklicati orožnike, ki so nasilnega moža odvedli v orožniški zapor. Pa tudi tu je Kraus vse razbil. Ko so ga orožniki hoteli zvezati, je zagrabil kos železa in se vrgel na orožnika. V bližini stoječi orožniški stražmojster je nato proti napadalcu oddal strel iz pištole. Kraus se je zadet v srce zgrudil mrtev na tla.

Riga v številkah

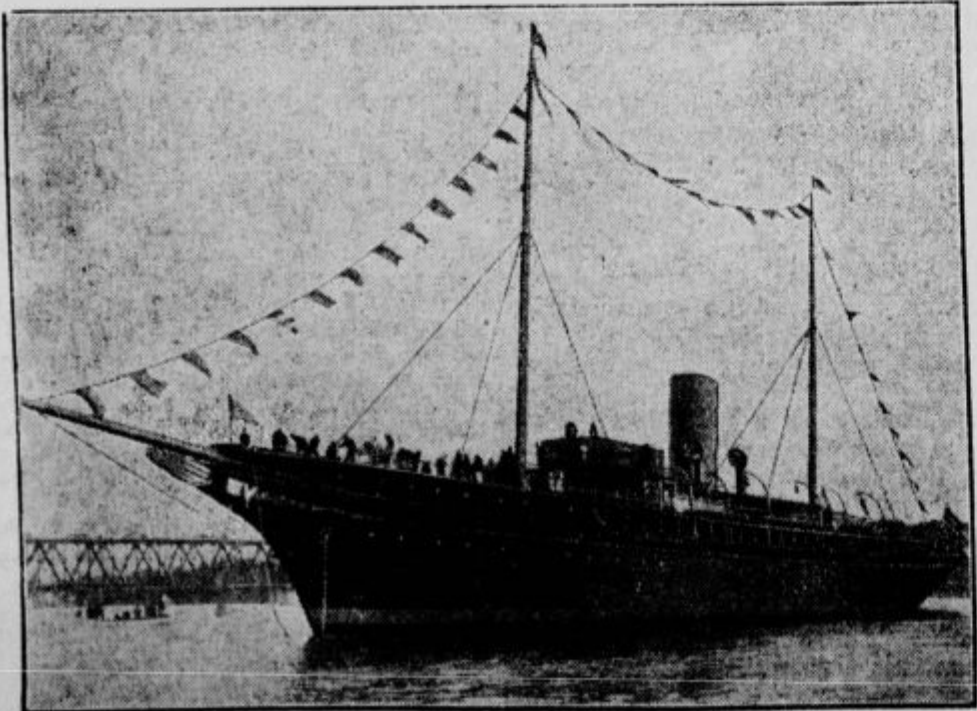
V Rigi, prestolici Latvijske, je nedavno izšla statistika o življenju v Rigi v poslednjih letih, ki vsebuje precej zanimivih števil.

Zadnje čase Riga zelo hitro pridobiva na prebivalstvu, katerega je med svetovno vojno precej izgubila. Največ ljudi je imela Riga leta 1914., okrog 520.000. Med vojno pa je število prebivalstva radi izselitve trgovsko-industrijskih podjetij in bank padlo za preko 50 odstotkov in je l. 1920. znašalo komaj 200.000 duš. Koncem leta 1920. pa so se begunci začeli vračati in koncem leta 1928. je poskočilo prebivalstvo na 365.000 duš, sedaj pa znaša 385.000 duš.

Prebivalci Rige se zelo poslužujejo električne cestne železnice. Preteklo leto so riški tramvaji prevozili 50 milijonov oseb. Dolžina tramvajskih prog znaša 70 kilometrov. V riško luko prihaja nekoliko manj ladij kakor pred svetovno vojno (2695 ladij, leta 1913. pa 2923). Velika industrija je zelo padla. L. 1928. je produkcija znašala 155 milijonov, leta 1913. pa 585 milijonov. Vendar pa produkcija vsako leto raste. Rižani zelo radi obiskujejo gledališča, še raje pa kinematografe. Gledališča je v teku enega leta obiskalo okrog 800.000 oseb, kinematografe pa pet milijonov ljudi. Zivljenje v Rigi ni drago. Napram letu 1913. so cene poskočile za 50%, so pa zato voda, elektrika in železnice za 50% cenejše. Zaslужek delavcev in uslužbencev nižjih kategorij je v mnogih slučajih za 50 do 100% višji. Proračun mestne uprave je približno na višini predvojne proračuna.

»Ali ste vi ukradli moj avtomobil?«
»Kaj pa vendar mislite! Le preiščite moje žep!«

Jahto za 140 milijonov dinarjev si je dal zgraditi ameriški bančni magnat Morgan. Ladja je seveda opremljena z razkošjem, kakršnega si sploh moremo misliti. To je najdražja ladja, ki je bila sploh kdaj zgrajena za zasebnika.

Sport

K današnjim

sportnim prireditvam

Danes se vrše najvažnejše prvenstvene tekme v I. in II. razredu. Dopoldne igra druga razredna kluba Grafika in Slovan. Ta tekma je odločilna važnosti, kdo od teh dveh si bo priboril vstop v prvi razred. Zmagovalec v tej tekmi je težko napovedati. Slovan, eden najstarejših naših klubov, se v pomladanski sezoni ni pokazal v posebni formi. Znano je pa, da je ravno Slovan moštvo, ki z izredno voljo in ambicijo doseže dobre rezultate. Vprašanje je le, če bo uspelo to pot Slovanu kaj doseči z ambicijo, kajti tudi Grafika je klub, ki igra z ambicijo. Ima pa to prednost, da so v moštvi sami mladi talentirani igralci. Ker je ta igra odločilnega pomena za prestop v prvi razred, bosta gotovo obe moštvi zaigrali z voljo in ambicijo. Ta tekma se odigra dopoldne. Popoldne se pa vrši ljubljanski »derby«. Srečata se stara rivala Ilirija in Primorje. Sicer ta tekma letos ni tako važna, ker Iliriji domačega prvenstva ni moglo vzeti. S tem, da je Primorje igralo v jeseni proti Hermesu neodločeno, je izgubilo važno točko. To dejstvo, da je Iliriji prvenstvo zagotovljeno, je vplivalo v celi pomladni sezoni na tekme. V nobeni tekmi se eni igralo tako kakor v prejšnjih letih, ko bi na koncu lahko odločilo prvenstvo število danih in prejetih golov. Vkljub temu bo pa ta tekma zelo zanimiva. Saj se srečata dve moštvi, ki pripadati naši ekstraklasi. Eni kot drugi bodo skušali doseči uspeh. Tudi za to tekmo je težko napovedati zmagovalca.

Ilirija, ki je v zadnjem času odigrala nekaj težjih tekem, se je pokazala v dobri formi. Ta forma pa velja le za zaledje moštva, medtem ko napad še vedno ne igra tako kot bi moral s tako dobro krilsko vrsto. Strelcev ni, in ti odločajo. Nasprotno je pri Primorju. Krilska vrsta je res slabša od ilirijanske, zato je pa v napadalni vrsti pet nevarnih in dobrih strelcev, med njimi znani Dolfe. Kakor običajno pri srečanjih teh dveh moštev, bo najbrže odločila zmagoboljša in odločnejša napadalna vrsta. To o moštvi. Čeprav sta si ti dve moštvi najostrejša rivala, vendar so te tekme vedno fair in sportno na višini. To pričakujemo tudi od današnjega srečanja. Vse ozir, precej je odvisno od »nevarnega« sodnika. Škoda, da te tekme ne vodi inozemski sodnik, ki bi kakor pro-

šlo leto sam privabil na igrišče nekaj stotin gledalcev. In ravno sedaj, ko pravzaprav nimamo nobene posebne sodniške avtoritete, bi sodniškemu naraščaju precej koristil nastop inozemskega sodnika. Stroški gotovo niso manjši, če pride sodnik z Dunaja ali Beograda. V Celju se vrši druga finalna tekma obeh okrajnih prvakov Celja in Maribora. Maribor, ki je prošlo nedeljo težko premagal Celjane s 4 : 1, bo imel v Celju težko stališče. Zmaga je skoro sigurna, kajti težko, skoro nemogoče je, da bi premagal Celje Maribor z večjo diferenco kakor je izgubil v Mariboru. Na vsak način pa mora Maribor zaigrati v boljši formi kakor prošlo nedeljo, če hoče doseči zmago nad agilnimi Celjani.

Hazenašice odigrajo peto kolo prvenstvenih tekem. Najvažnejša tekma bo srečanje Maribor : Mura. Sta to dve enaši najboljši družini. Ilirija igra v Sevnici proti Savi, Atena ima pa na lastnih tleh za nasprotnika družino Celja. V zadnjih dneh tekem sta Ilirija in Atena sigurni zmagovalci, v prvi ima pa nekoliko boljše izgleda Maribor, ker igra na lastnih tleh.

S. K. Korotan. Danes igra rezervno moštvo ob 10 z rez. S. K. Mladike na igrišču Salezijanskega doma. — Na domačem igrišču se vršita dve tekmi: dopoldne ob 10 II. m. z naraščajem Marsa; glavna tekma se vrši popoldne ob 5, ko gostuje kcm. moštvo S. K. Hermes z našim I. m.; tekma bo nudila zanimivo igr. — Pozivam igralce na točnost!

Radio

Z mikrofonom skozi kölnsko stelnico! Kölnska stelnica! Kot svojevrstno posebnost zapadnonemški radio prenos iz kölnske kot zmožni obisk kölnske stolnice jutri v 4. ure dne 28. t. m. ob 20.50 (Köln Gleichweile, 1319 bc, 1.5 kW). Ta prenos sprejema istokasno več nemških postaj ter obeta biti s svojestrastnimi sredstvi nekaj povsem novega in izrednega, na kar opozarjamo.

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 27. aprila: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10 Versko predavanje (p. dr. Roman Tominec). — 10.20 Fr. Erjavce: Kmet in socialne reforme. — 10.50 Tedenski pregled. — 11 Koncert

Radio-orkestra. — 14 Prenos motociklistične tekme iz Logatca. — 15.30 Franjo Hauze: Štajerski viničarji. — 16.00 Delavska godba »Zarja«. — 16.45 Koncert pevskega društva »Zvezda« iz Most. — 17.30 O bistvu športa, predava g. Drago Ulaša. — 20 Vijoliški koncert g. Roberta Dorferja. — 21 Pevski zbor »Slavce«. — 22 Časovna napoved in poročila. — 22.15 Koncert Radio-orkestra.

Ponedeljek, 28. aprila: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Dr. St. Leben: Francoščina. — 19.00 Drago Ulaša: Športne organizacije v inozemstvu. — 19.30 Ga. Orthaber: Angličščina. — 20.00 Kotelbeyev večer, izvaja radio-orkester. — 22.00 Časovna napoved, poročila.

Torek, 29. aprila: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 Iz domačih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Ing. Lado Bevc: Prosvetno delo v sokolstvu. — 19.00 Dr. Stanko Leben: Italijanščina. — 19.30 Dr. Preobražensky: Ruščina. — 20.00 Prenos iz Zagreba. — 22.00 Časovna napoved in poročila. — 22.15 Radio-orkester.

Drugi programi

Ponedeljek, dne 28. aprila.

Belgrad: 17.30 Koncert radio-kvarteta. — 18.00 Zabavna glasba. — 20.30 Prenos iz Dunaja (internacionalni večer). — 22.15 Večerni koncert. — Budapest: 17.30 Koncert zabavne glasbe. — 18.30 Japonski večer. — 20.30 Prenos iz Dunaja, nato koncert cigank. — Dunaj: 15.30 Glasbena ura za mladino. — 16.00 Koncert orkestra. — 20.00 Schubertove koračnice. — 20.30 Internacionalni večer: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 22.30 Večerni koncert jazz-orkestra. — Milan: 17.00 Koncert radio-orkestra. — 19.15 Večerni koncert radio-ork. — 20.30 »Lastavica«, opera. — Praga: 19.05 Radio kabaret. — 20.20 Prenos iz Dunaja. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert, zabavna glasba. — 20.50 Obisk stolnice v Kölnu. — Rim: 21.02 Koncert napolitanske glasbe. — Berlin: 20.00 Verdijev in Wagnerjev večer. — Katowice: 20.30 Prenos iz Dunaja. — 23.00 Zabavna glasba. — Toulouse: 19.30 Večerni koncert. — 20.25 Pevski koncert. — 21.00 Koncert. — 22.30 Zabavna glasba. — Stuttgart: 16.00 Popoldanski koncert. — 20.00 Koncert sodobne glasbe.

— 21.15 V kölnski katedrali. — M, Ostrava: 16.30 Koncert. — 19.05 Radio kabaret. — 20.30 Prenos iz Dunaja. — 22.20 Moderna plesna glasba.

Torek, dne 29. aprila.

Belgrad: 17.30 Popoldanski koncert. — 20.00 Preno iz Zagreba. — 22.15 Večerni koncert radio-kvarteta. — Budapest: 12.05 Koncert orkestra na pihala. — 17.40 Popoldanski koncert. — 19.25 Prenos zvočnega filma »Simfonija sre«. — Dunaj: 20.00 Franc Leharjev večer. — Milan: 19.15 Večerni koncert radio-orkestra. — 20.30 Pester koncert, nato zabavna glasba. — Praga: 18.30 »Boris Godunov«, opera. — Langenberg: 17.30 Popoldanski koncert tereta na harle. — 20.00 Večerni koncert, operetna glasba. — 21.00 »Bankrot«, drama. — Rim: 21.00 Prenos opere ali koncerta. — Berlin: 20.15 »Dijak prosjak«, opereta. — Katowice: 19.50 »Strusszy Dwor«, opera. — Toulouse: 20.25 Koncert zabavne glasbe. — 21.00 Philipsov koncert. — 22.30 Koncert zabavne glasbe. — Stuttgart: 19.30 »Mignon«, opera. — 20.45 »Huda žena«. — M. Ostrava: 16.30 Koncert. — 17.00 Violinski koncert. — 19.00 Drama iz studija.

Hranilnica

na

Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Urajuje vsak delavnik od 8.—12 in od 14.—17., ob nedeljah od 15.—17.

Vsaj dinar za Slovensko Stražo

Ako želite moj nasvet,

tedaj ostanite kakor jaz enkrat za vselej pri Feljerjevih Elsa-milih zdravila in lepote (milo z ilirijanskega jezika lili-jino kreme, iz rumen-jaka, glicerina, bo-rakove, kafranovo in brivsko). Popolneli-h na novo elena ni! Nih hovo izvrstno delova ne izvira iz njihovega zdravilnega sestava. — Jas ne rabim nikdar drugih mil!

Za plemenito nego obraza jemljem Elsa-Creme-pomado! — Za umivanje glave rabim izvanredno dober Elsa-Shampoo.

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bo tudi Vam! 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 32 Din franko, če se denar vpošlje naprej: po povzetju 62 Din. 2 lonca Elsa-Creme-pomade 40 Din franko, če se denar vpošlje naprej: po povzetju 50 Din. — Elsa-Shampoo 3 Din 20.

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti avarnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elzatr 134.

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlovskih opekarn »ILO-VAC« dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah, samo »EKONOM« generalno zastopstvo za Dravsko banovino Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Pohištvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilje, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

KAROLU PREIS - MARIBOR

Gosposka ulica št. 20.

Ceniki zastonj! Ceniki zastonj!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH OBNAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

St. 3189 30

4878

Razpis

Krajevni solski odbor v Trbovljah odda za zgradbo stanovanjske hiše za učitelje meščanske šole v izvršitev sledeča dela:

1. Težarska in zidarska dela.
2. Tesarska dela.
3. Krovna dela.
4. Kleparska dela.
5. Mizarska dela.
6. Plekarska in soboslikarska dela.
7. Steklarska dela.
8. Ključavničarska dela.
9. Instalacije vodovoda.
10. Instalacije vodovoda.
11. Ohlago sten s keramičnimi ploščicami.

Ofertalne pripomočke in pojasnila dobe intereseje med uradnimi urami v obč. gradb. uradu. Oferte je vložiti do 3. maja 1930 do 12. ure. Odbor si pridrži pravico, oddati delo brez ozira na najnižjo ponudbo.

Krajevni solski odbor v Trbovljah.

Gozdna semena

Saša Staré
Mengeš

Naznanilo

Vljudno naznanjam vsem lovcem in ribičem, da s 1. majem 1930 otvorim svojo lastno

puškarsko delavnico
v Ljubljani, Gosposvetska c. 12,
nasproti evangelijske cerkve.

Prevzemal bom vsa popravila lovskega orožja ter jih kar najvestneje izvršil po najnižjih cenah. — Zagotavljam vsakomur najtočnejšo postrežbo ter vabim na blagohoten obisk. — Z odlič. spoštovanjem

Albin Šifrer Ljubljana - Gospo-

svetska cesta št. 12.

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

uaplažnega in najmodernejšega tipa naj-

boljših svetovnih tovarn. Otroški vo-
zički od najpriprostejšega modela, izdelujejo se
tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji
pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji
cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

»TRISUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Špecerija in železnina J. Picek, Novo mesto

Težakovo olje, laneno olje, klajno
apno, fini ameriški terpenin,
umetna gnojila, prvovrstni Portland-
cement, betonsko železo. Vsako-
vrstni kinč za krste in druge po-
grebne potrebsčine, voščene sveče,
ob času setve zanesljiva semena.
Suhe in oljate barve. — Arborin.

Zmerne cene! - - Zmerne cene!

Ajdova moka

Din 4—
Polenta, zdrob Din 3—
Koruzna činkv. moka Din 2-75

Razpošiljam vsako mrazino od 25 kg
naprej. PAVEL SEDEJ, umetni mlin,
Javornik, Gorenjsko.

ZA IZDELAVO AJDOVIH IN KORUZNIH

ZAHVALA. Za izraženo nam iskreno sočutje ob

smrti našega nezabnega soproga in očeta, gosp.

Tomaža Pernata

poštnega kondukterja

se vsem iskreno zahvaljujemo. — Zlasti se zahva-
ljujemo upravnikom mariborske pošte 1 in 2,
pobrežki požarni bratbi in vsem ostalim, ki so
spremili nezabnega pokojnika v tako častnem
številu k njegovemu zadnjemu domu.

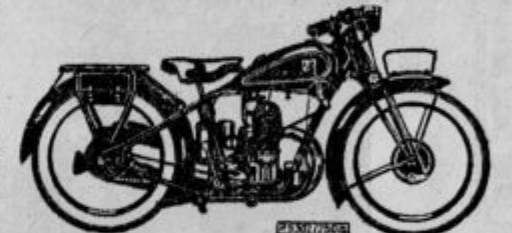
Maribor, dne 23. aprila 1930.

Marija Pernat in otroci.

Vaše vsled ozeblin, ran, kurjih očeš zmučene noge

spravite zopet v red s toplo kopeljo, v kateri
ste poprej raztopili nekaj dek soli sv. Roka
za noge. Občutili bodele takoj polajšanje.
Vaše noge bi do kot prerogene. Sol sv. Roka
za noge se dobiva v lekarnah in drogerijah.
1 veliki zavoji stane 16 dinarjev. Če bi je
kje ne bilo v zalogi, obrnite se na zalogo:
Drogerija »NADA« V. GABRIČ, Subotica.

MOTORNA KOLESJA

„PUCH“

nova tipa 250
ugodni plačilni pogoji. Istotam
specialna delavnica in zaloga
vseh rezervnih delov.

Glavno zastopstvo:

ALOJZIJ USSAR,

trgovina s šivalnimi stroji - kolesi in motorji

MARIBOR, Gosposka ulica 20/I.

Ali ste že poravnali naročnino?

Najvarneje in najboljšo naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo
v Celju, v novi lastni palači na vogalu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnin vlog nad
Din 85.000.000.—. Obrestna
mera najugodnejša. — Za
hranilne vloge jamči poleg
rezerv in hiš nad 3000
dinarov posostnikov z vsem
slavjem premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter
zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vagatelji pri Ljudski posojilnici v
Celju ne plačajo nobenega rentnega
davka

Zahvala

Iskreno ljubav so izkazali pokojni mamici

Mariji Vrečer roj. Nasko

nadučiteljevi vdovi in hišni posestnici v Celju,

vsi oni mnogostevilni njeni čistilci, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.
In ta živa zavest nam je najbolj olajšala našo neizmerno bol.

V imenu vseh sorodnikov izrekamo našo iskreno in globoko zahvalo za ganljive
dokaze plemenitega sočustvovanja, za številne lepe vence in cvetje, ki je bilo polo-
ženo na krsto naše mamice in vsem, ki so na velikonočni ponedeljek s svojo navzoč-
nostjo počastili kraj materinega večnega počitka.

Naša bol nas je pretresla tem bolj, ker so bili velikonočni prazniki namenjeni
skromni rodniški proslavi že dotele 80 letnice blagopokojne mamice, ki ji naj ljubi
Bog podeli mirno spanje.

Zalec, Dunaj, Celje, Beograd in Maribor, dne 26. aprila 1930.

Rajko, Albert, Anka, Rihard in dr. Ivo,
otroci.

BROWN BOVERI

Jugoslovanska električna d. d. Ljubljana

Povodom otvoritve povečane mestne elektrarne ljubljanske, za katero je tukajšnja tvrdka Jugoslov. elektr. d. d. Brown Boveri, Ljubljana, Resljeva cesta 4, dobavila in montirala motorgenerator, stikalno napravo trofaznega toka za visoko in nizko napetost in novo moderno stikalno napravo za obstoječe stroje in odvode istosmernega toka, podajamo v sledečem kratkem opisu tvorniškega koncerna Brown Boveri ali kot se nakratko imenuje s črkami BBC.

Ing. C. E. L. Brown in W. Boveri sta leta 1891. v Badnu v kantonu Aarau v Švici ustanovila komanditno družbo Brown Boveri & Cie. V tem času se je z neverjetno hitrostjo razvijala tehnika prenosa električne energije na večje daljave, pri čemer je zavzemal vodilne mesto C. E. L. Brown ter se je zaradi tega mlada tvrdka v glavnem specializirala v tej panogi. Dosegla je na tem polju velike uspehe, ki so v kratkem času njeno ime napravili znanim po vsem svetu.

Leta 1900. je tvrdka začela izdelovati parne turbine, ter je na teh napravila ogromno pionirskih dela, ki do tedaj ni bilo na tako preciznih strojih s tako veliko brzino vrtenja še nikoli izkušeni.

Tvrdka Brown Boveri je leta 1898. opremila prvo normalnotirno električno železnico v Evropi, in sicer je bila to proga Burgdorf—Thun v Švici, ki še danes obratuje tako, kot je bila napravljena. Koliko težave zaradi nezaupanja v električne železnice je tvrdka morala preiti priča to, da je leta 1905. na lasten riziko opremila železniško progo skozi Simplonski tunel za električni obrat, katerega je tudi dve leti sama vzdrževala. Po tem roku šele se je železniška uprava odločila električni pogon obdržati, s čemer je bil položen temelj električni železnici v Evropi. Tvrdka Brown Boveri je od tedaj opremila nebroj električnih železnic ter obratuje samo v Švici ca. 3000 km železniške proge z električno opremo in električnimi lokomotivami te tvrdke.

Postopoma je tvrdka razširjala svoj delovni program na vse panoge električnega obrata za potrebe obrti, rudništva, plavžarstva in veleindustrije.

Z vedno napredujočim delovnim programom se je moral povečati kapital in tovarne. Leta 1900. se je prvotna komanditna družba pretvorila v delniško družbo. Zaradi majhne teritorialne razsežnosti Švice je njena veleindustrija navezana na eksport, pri čemer ji v hudem internacionalnem konkurenčnem boju v veliki meri pomaga preciznost izdelka švicarskega delavca, ki je svetovno znan po svoji natančnosti. Tudi tvrdka Brown Boveri je bila brzo primorana iskati trg za svoje izdelke

Tovarna BROWN BOVERI, WIEN

tudi izven Švice ter je v to svrhu organizirala prodajna podjetja in tovarne v malone vseh državah Evrope in v vseh delih sveta.

Družbe Brown Boveri koncerna, ki posedujejo svoje tovarne, so med drugimi: Brown Boveri & Cie. v Mannheim-Käferthal, Compagnie Elektro-Mécanique v Parizu, Tecnomasio Italiano Brown Boveri v Milanu, Norst Elektrisk & Brown Boveri v Oslu, Österr. Brown Boveri Werke na Dunaju, Madžarska Brown Boveri v Budimpešti, N. V. Elektriciteits Maatschappij Electro-stoom v Rotterdamu, Českoslov. Brown Boveri v Pragi, Polskie Brown Boveri v Varšavi, Brown Boveri & Cie. L. t. d. v New Yorku itd. Poleg teh obstoje razne prodajne organizacije tvrdke, in sicer: Compagnie Industrielle pour l'Application des Procédés Brown Boveri S. A. v Bruslju, A. S. Nordisk Brown Boveri v Kopenhagnu, Brown Boveri & Co. L. t. d. v Londonu, Sociedad Española de Electricidad Brown Boveri v Madridu, Jugoslov. elektr. d. d. Brown Boveri v Beogradu itd. Zastopstva ali pa svoje pisarne ima pa družba v skoraj vseh večjih mestih sveta.

V Brown Boveri koncern spadajo tudi razne tvrdke, katerih delovni program je različen od onega tovarne v Badnu; med drugimi so to: Stotz G. m. b. H., Mannheim-Neckarau, ki izdeluje najboljši inštalacijski mate-

rial, Kontakt A. G. Frankfurt za inštalacijski material, Rheinische Draht- und Kabelwerke, Köln, za izolirane vode in kabel, Isolation A. G., Mannheim za izolirane vode za elektrotehnično industrijo, H. Römmeler A. G., Spremberg za izolacijski material, Audiffren Singrün A. G. Basel za hladilne stroje itd.

V vseh svojih obratih zaposluje Brown Boveri koncern okrog 40.000 uradnih moči in delavstva.

Tovarne matične tvrdke Brown Boveri & Cie. v Badnu in Münchensteinu pri Baslu so urejene za fabrikanjo vseh proizvodov tvrdke. Tovarniška naprava v Badnu obstoji v glavnem iz treh delov: tovarne za stroje, za parne turbine in za aparate. V tovarni za stroje se izdelujejo večji električni stroji (generatorji, motorji) in transformatorji, v tovarni za parne turbine se poleg slednjih izdelujejo kompresorji, ventilacijske in kondenzacijske naprave. V Münchensteinu se izdelujejo serijske tipe malih motorjev do ca. 30 kW učinka, motorji za tkalne stroje in motorji za električne lokomotive. Tu se tudi izdelujejo deli za električen pogon dvigalnih naprav ter se montirajo električne lokomotive.

O obsegu tovarne v Badnu priča višina uporabljenih električnih energij, katero ista prevzame iz javnih daljnovodov. Uporaba te tovarne na električni energiji je dosti večja kot je pa letna proizvodnja mestne elektrarne ljubljanske ter iznosi šest milijonov kilowatnih ur letno. Poleg tega ima pa tovarna svojo lastno centralo z dvema parnima turbinama za 3000 kilowatov. Na tvorniškem teritoriju je položeno 5200 m tira normalne širine s 33 okretnimi ploščami. Za transport blaga na tvorniškem teritoriju služijo pa poleg tega še razne druge transportne naprave kot žerjavi, dvigala, električni vozovi itd. Za posluževanje vseh teh transportnih naprav je potreben personal 160 moč. Za železniški prevoz velikih strojev in transformatorjev ima tovarna svoje posebne vagona za nosilnost 60.000 kg. Za preizkušanje sirovin in gotovih izdelkov so napravljeni izpopolnjeni laboratoriji z vsemi znanstvenimi pripomočki. Potrebam vsega koncerna služijo lastna tiskarna, litografija, fotografski in heliografski atelje ter statistični biro.

Za svoje uradništvo in delavstvo ima tovarna v Badnu lastna stanovanja in zabavišča. Čitalnica s 55 časopisi in revijami ter par tisoč knjigami stoji dnevno na razpolago vsakomur izmed uradništva. Socialne ustanove tvrdke, kot bolniška blagajna in penzijski fond razpolagajo s premoženjem preko 6 milijonov frankov.

Svoje delavstvo si tovarna izobražuje sama s tem, da zaposluje ca. 400 vajencev s štiritletno učno dobo. Da se dobi kolikor mogoče kvalificiran naraščaj, polaga tovarna zelo veliko pažnjo na teoretski pouk vajencev. Pouk opravlja med delovnim časom v lastni šoli osem izkušenj in tehnikov.

PARNE TURBINE. Kot smo že zgoraj omenili, je ena glavnih panog tovarne Brown Boveri fabrikacija parnih turbin. S svojimi tridesetletnimi izkušnjami na tem polju si je tvrdka pridobila svetoven renomé, kakršnega skoraj nima druga tvrdka. Dokaz temu je to, da je newyorško električno podjetje New York Edison Co. za svojo veliko centralo Hell Gate blizu New Yorka naročilo v tovarni v Badnu največjo do sedaj na svetu postavljeno parno turbino z 220.000 konjskih sil, ki sedaj že poldrugo leto najboljšo funkcioniira. Prav tako je berlinsko električno podjetje naročilo pri tvrdki Brown Boveri za svojo centralo v Tschornewitz, kjer stoji sedaj že več turbin drugega izvora, novo turbino z učinkom 115.000 konjskih sil. Vsega je do sedaj tvrdka Brown Boveri zgradila parnih turbin, ne všteti turbin za parnike in male turbine, za skupno ca. 8 milj. konjskih sil.

Skupno s parnimi turbinami izdeluje tvrdka tudi vse naprave, ki so potrebne za pomožne obrate pri turbinah kot kondenzatorje in črpalne agregate.

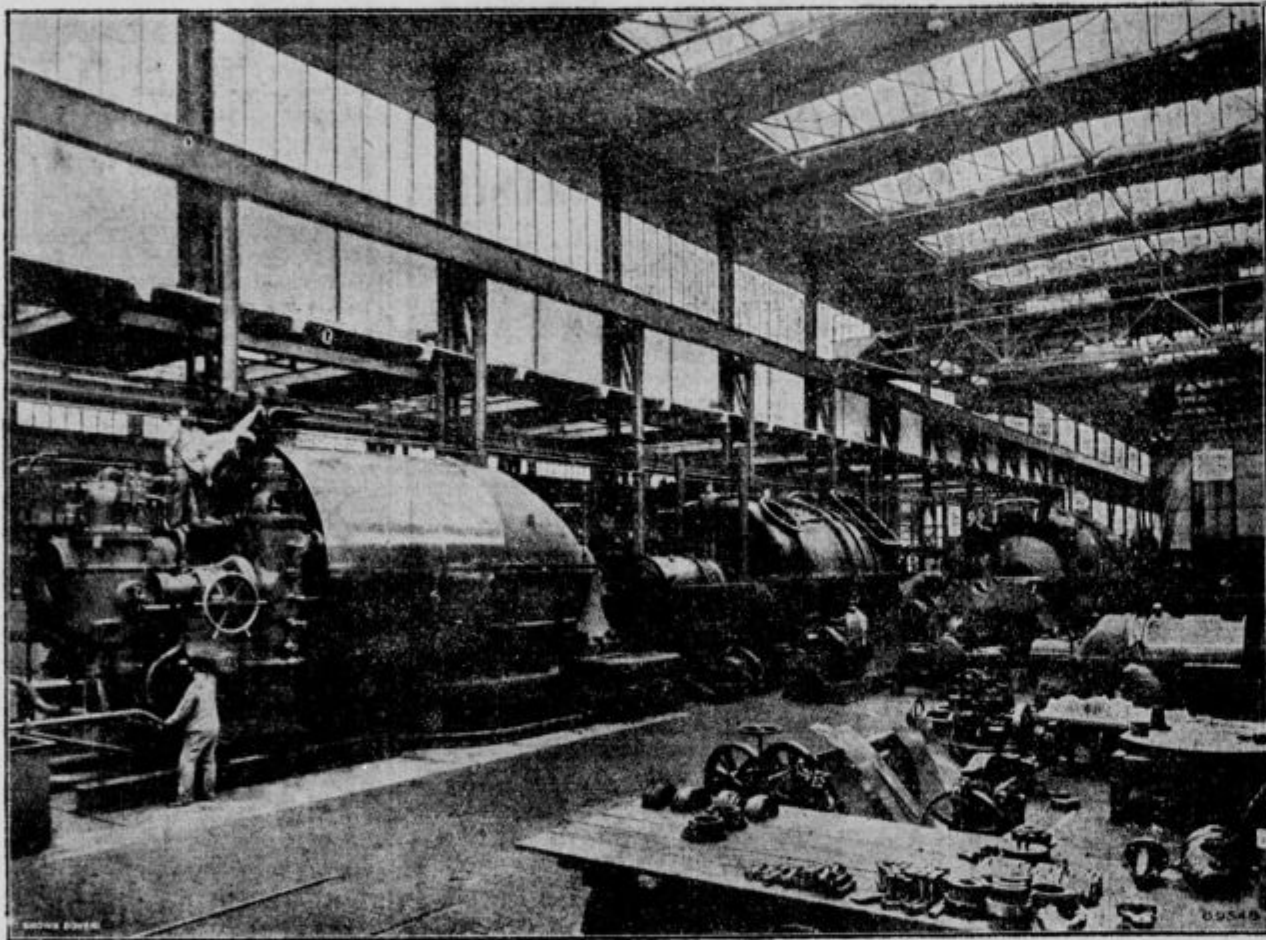
GENERATORJI. Tudi v gradnji generatorjev je tovarna Brown Boveri izvršila mnogo pionirskih dela. Bila je prva, ki je zgradila generatorje za napetost nad 10.000 Volt, za kar so tedaj strokovnjaki trdili, da je drzen poizkus, ki se ne bo obnesel. Največji generatorji, katere tvrdka izdeluje, so veliki turbogeneratorji, katere se normalno dobavljajo skupno s parnimi turbinami. Gradi se tudi vsi generatorji za direktni spoj z vodnimi turbinami ter so bili dobavljeni taki že z učinkom 25.000 KVA. Za centrale električnih železnic se grade specialni generatorji, ki zmorejo prenesti vse velike sunke in kratke stike, ki se večkrat dogajajo pri električnih železnicah.

STIKALNE NAPRAVE. Sorazmerno z razvojem vodnih in kaloričnih central ter prenosa električne energije na stotošče kilometrov daljave je bilo treba izpopolnjevati stikalne in razdelilne ter varovalne naprave. Take gradi tvrdka serijski za obratovalne napetosti do 220.000 voltov in za največje jakosti. Posebno je poznana tvrdka po svojih avtomatičnih stikalnih napravah, ki popolnoma brez vsakega personala poslužujejo cele hidrocentrale, usmerjevalne, transformacijske in pretvarjalne postaje.

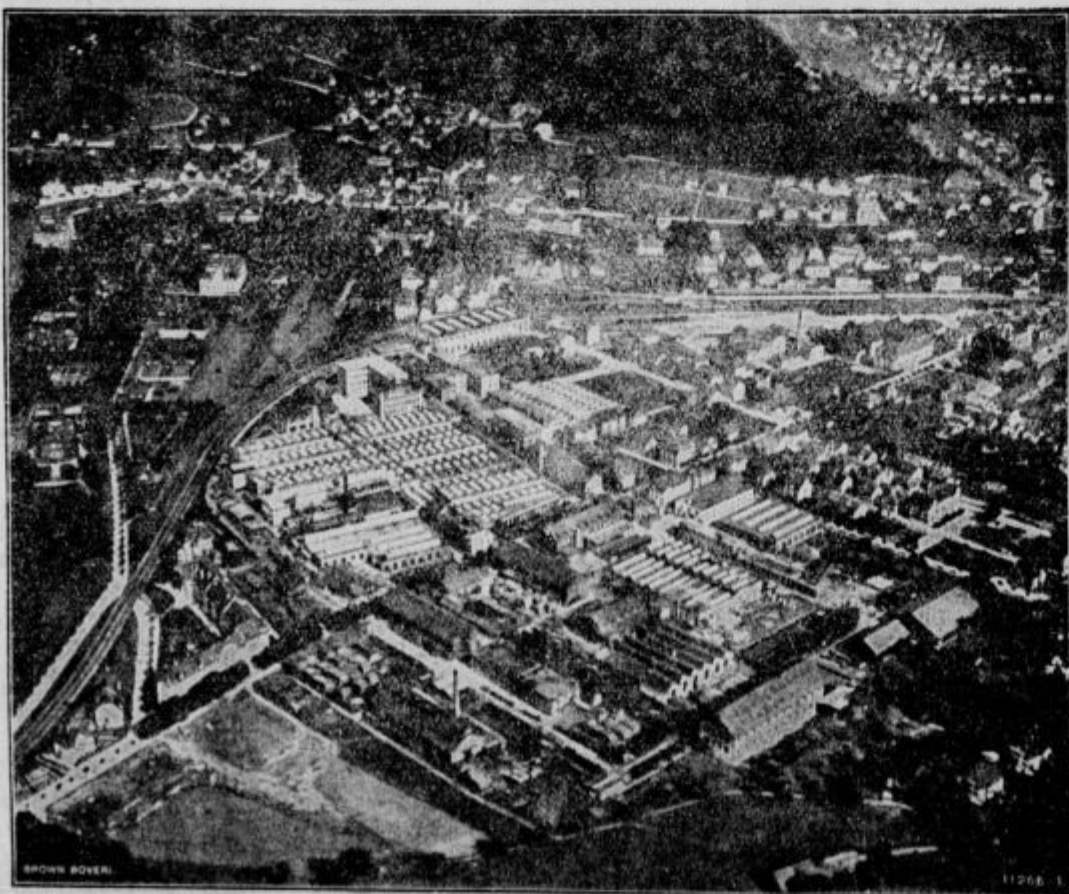
ŽIVOSREBRNI USMERJEVALCI. Za pretvarjanje izmeničnega toka v istosmerni tok je najekonomičnejši živosrebrni usmerjevalec. Take so gradili iz početka samo v steklenih balonih, ker mora biti v notranjosti popolnoma brezračen prostor. Razumljivo je, da tak tako rekoč fizikalen aparat ne more prenesti nikakih večjih obtežb ter je bila tvrdka Brown Boveri prva, ki je napravila velike usmerjevalce v železnih posodah. Pri tem pionirskem delu je bilo treba premostiti mnogo težav posebno glede obdržanja velikega vakuma v železnih posodah ter so se v to svrhu izkonstruirale posebne motorne črpalke, s katerimi je mogoče tudi pri eventuelnem malenkostnem propuščanju zraka vakuum držati na 0.001 mm živosrebrnega siebra. Dokaz popolnosti BBC usmerjevalcev je to, da je uprava berlinskih električnih železnic po večletnem preizkušanju raznih fabrikatov naročila za skoraj vse svoje proge živosrebrne usmerjevalce pri tvrdki Brown Boveri, čeprav je v Berlinu samem par tovarn, ki tudi iste izdelujejo.

MOTORJI. Tvrdka Brown Boveri gradi vse motorje za industrijo, obrt in kmetijstvo. Za slednji dve panogi ima tvrdka posebno priporočljivo konstrukcijo motorjev z vgrajenim avtomatskim zažigalnikom, ki deluje na centrifugalnem principu. Posluževanje teh motorjev se omejuje le na vklopljenje ali izklopljenje, a zažene se pa sam. Zaradi tega je izključeno, da bi zaradi nepravilnega posluževanja zažigalca pregoarele varovalke ter je s tem poleg velike ugodnosti enostavne poslužbe podana tudi veliko večja varnost obratovanja.

Tvrdka Brown Boveri ima tudi v Ljubljani svoje podjetje, ki je podružnica Jugoslov. elektr. d. d. Brown Boveri s sedežem v Beogradu. Tukaj ima svojo tehnično pisarno in delavnice ter ne zaposluje kot druge sorodne tvrdke niti enega tujca. Vse stikalne naprave se poleg drugih del grade v tukajšnjih delavnicah z domačimi delovnimi močmi in pod vodstvom domačih strokovnjakov. Vsa v mestni elektrarni ljubljanski postavljena stikalna naprava s skupno 25 ploščami celotne dolžine ca. 30 metrov je domači izdelek.

Turbinska tovarna
BROWN BOVERI
Baden, Švica

Tovarna
BROWN BOVERI
Baden, Švica

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pritožbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon števil. 2328.

ŽIVČNI GLAVOBOL

Vsi, ki vas muči živčni glavobol, migrena, narahod, hripa itd. in se zato čutite oslabele ter za vsako delo nesposobne, kupite si takoj

NOSAL
prašek za noslanje

Cudili se boste uspehu! NOSAL prežene bolečine razbistri in osveži glavo tako, da se kmalu povrne zopet ugodje in veselje.

Vedite: NOSAL ne škoduje želodcu, ne srca ne obistim itd., ker se ne uživa temveč noslja (snofa).

Zahtevajte v lekarnah izrecno originalni NOSAL-BAHOVEC z napisom proizvajalca

Lekarna M. BAHOVEC Ljubljana

Službe iscejo

Prodajalka

Izučena v mešani trgovini, išče službo v mestu ali na deželi; pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe pod »Pridna in poštena« št. 4710.

Šofer

Prakso, prvovrsten vozač, samostojen v popravilih, trezen in vreden ter lepega nastopa, želi namestiti. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vesten« št. 4786.

Prodajalka

Išče mesto v trgovini z mešanim blagom ali specijali na deželi. Ponudbe pod »Pridna začetnica« št. 4803.

Mizarški delovodja
večletno prakso, zmožen popolnoma samostojno voditi stavbeno, portaino in pohištveno mizarstvo in prvovrsten kalkulacijo, želi službo pri kakem večjem podjetju; gre tudi za družabnika s kapitalom. Vstop lahko takoj. - Ponudbe na ogled »Slov.« pod šifro »Dober in vreden delovodja« št. 4685.

Šofer

prvovrsten vozač, trezen in zanesljiv, zmožen samostojnih popravil, išče namestiti. Ponudbe na upravo pod »Zanesljiv« št. 4783.

Slaščičar, pomočnik
se sprejme takoj v slaščičarni Voltmann, Ljubljana

Izprašan strojnik
in kurjač išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Strojnik« št. 4871.

Prodajalka

20 let stara, izurjena trgovina z mešanim blagom, večšer strojnega pletilstva in gospodinjstva, želi premeniti sedanje mesto. Cenjene ponudbe na upravo pod št. 4750.

Službo določa

Gospodinja

se išče za velik penzion na Bledu. Biti mora pridna, vestna in energična, zmožna nadzorovanja večjega števila osebja. Ponudbe z navedbo dosežanega dela pod »Srežna Bled« upravi »Slovenca«.

Ključarico

za večje hotelsko podjetje v Sloveniji iščemo. Reflektiramo le na energične osebe, ki so zmožne nadzorovati hotelske sobarice in voditi hotelski inventar. Ponudbe z naslovom »Ključarica« št. 4759 na upravo lista.

Poštena služkinja

katere lepo in pošteno živijo, je snažna, zdrava, dela in kuhe zmožna, se sprejme v boljšo mestno družino takoj. - Naslov v upravi »Slov.« št. 4720.

Sobarico

z dolgoletnimi spricvali, perfektno, pošteno, iščem za takoj. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4610.

Učenca v trgovino

z mešanim blagom sprejem takoj. Pogoji: pošten, zdrav, če mogoče 2 razr. meštanske šole. Starost 16 let. Vse ponudbe poslati na Anton Hrstelj, trgovina z mešanim blagom, Sv. Lenart, Slov. gorice.

Firma v Italiji

išče zanesljivo osebo za nakup, prevzem in specifikacijo lesa. - Ponudbe z referenco pod št. 4000 na upravo »Slov.« do 5. maja

Več mizar. vajencev

se sprejme pod ugodnimi pogoji pri Egidij in Karel Erjavce, Brod, št. Vid nad Ljubljano.

Razpisuje se služba cerkvenika in organista
v Dolenjem Logatcu. Ponudbe na župni urad.

Vajenca

za puškarsko obrt sprejem. Natančneje se pozive v Knezovi ulici 35, Sp. Šiška.

Delovodjo

in stavbne pisarja se išče za cestno gradnjo v bližini Ljubljane za takoj. - Predpogoji za pisarja: zmožnost sigurnega in hitrega računanja. Ponudbe z navedbo predizobrazbe, starosti, dosedanjega službovanja in plačilnih zahtev do 30. t. m. na upravo pod značko »Cestna gradnja« št. 4827.

Vajenca

za tapetniško obrt sprejem takoj. Hrana, stanovanje v hiši. Slavčič Fran, Emonska c. 10, Ljubljana.

Vajenko

za damsko krojaštvo — pridno in pošteno — se išče takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 4856.

2 mizar. pomočnika
sprejme takoj Jože Erzar, strojno mizarstvo, Cerklje 64, pri Kranju.

Vajenca

sprejme za kamnoseško obrt in brusarja. — Franc Bačnik, kamnoseštvo — Moste pri Ljubljani.

Delavko

za šivanje vred na stroj, sprejme takoj Mirko Mlakar, Ljubljana, Slomškova ulica 11.

Vajenca

sprejme Jakob Petercel, kolar, Podbrezje, Podnart, Gorenjsko.

Trgov. učenec

z boljšo šolsko izobrazbo, za delikatesno in specijalno trgovino se sprejme. Naslov v upravi pod št. 4881.

Vajenko

poštenih staršev, s predpisano šolsko predizobrazbo sprejme trgovina z usnjem. Ponudbe pod šifro »Usnje« na upravo »Slovenca«.

2 mizar. pomočnika
dobro izveščana, sprejem takoj. Buh, Šmartno pod Šmartno goro.

Stalni zastopniki

sprejmejo se proti dobri proviziji in stalni mesečni plači za lukrativen predmet. Cenj. ponudbe pod »Stalen zaslužek« na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11

Vajenec

s potrebno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine, se sprejme v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani, z oskrbo pri starših. Ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod »Pošten in marljiv« št. 4883.

Vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejem takoj v specijalno trgovino v Ljubljani. Naslov v upravi pod št. 4890.

Posredovalnica Plahuta

Ljubljana, Mestni trg 25, nujno potrebuje pridne kuharice in služkinje.

Kolarskega vajenca

sprejem takoj. — Svete Franc, Brest, p. Ig.

Pomočnika

za stalno delo išče Viktor, Urbar, sob. slikar in plekar na Jesenicah. Stanovanje in hrana v hiši. Nastop takoj.

Sprejme se učenec

poštenih staršev z dežele za mehaniško obrt; hrana in stanovanje v hiši. — F. Batelj, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Pletilje

večje na Jaquard, kakor tudi na navadne stroje, se sprejmejo. — Hribar, Hradeškega vas 64.

Krojaški pomočnik

dobro izurjen, dobi stalno mesto pri Iv. Goltež, Stozice — Ježica pri Ljubljani.

Ženitbe

Obrtnik

želi poročiti gospodično, staro 18 do 24 let. Prednost imajo knetska dekleta, ki posedujejo manjšo posestvo. Ponudbe s sliko je poslati upravi »Slovenca« pod značko 25.000 Din.

Denar

10% obrestuje

Vašega denarja za vsak znesek od 1000 Din naprej. — Pismene ponudbe na Poštni predal št. 4, Maribor.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast konc. Čamernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Boljša starejša gospa

se išče za pouk za par ur dnevno k 6 letnemu fantku, popoldne. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pouk in vzgoja« št. 4884.

Šoferska šola

Gojko Pipenbacher, obl. konc., Ljubljana, Gospodarska cesta 12.

Zaslužek

Pošljite nam takoj

Vaš naslov! Dnevno 200 do 300 Din in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor. — »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/L.

Trideset

potnikov bo sprejetih za prevzem province v samostojno vodstvo in obdelovanje. Vsak sam svoj gospod. Prodajali se bodo vsi novotarski in potrebni predmeti za hišo, gostilno, privatne delavce, trgovce itd. Vsi predmeti so brezpogojno posreženi in izvršni. Nikak riziko, nobena izguba časa! Nobeno zaračunavanje provizije, kasirate Vaš zaslužek takoj. V vsaki hiši 200 kupcev, v enem kraju 200 kupcev. Nobena potreba vožnje, samo malenkostne ture. Za večje vožnje denarna podpora. Potniki pišejo na Joahim Schapira, Miklošičeva 14.

Zastopniki!

Podružnica velike zavarovalne družbe sprejme za Ljubljano in za vso Dravsko banovino sposobne in spretne zastopnike. Uspešno delo, plača prav dobro. Ponudbe na ogledni oddel. »Slov.« pod »Zavarovalni zastopniki« št. 4889.

Stanovanja

Lepo stanovanje

oddam. Nova hiša, smer Bežigrad, 2 sobi, kabinet, predoba z balkonom, kopalnica v pralnici in pritlikine; parket, vodo, elektrika. Želim mirno stranko za daljšo dobo. — Vprašati Salehar, Podmilščakova 37.

Lepo stanovanje

trisočno, se odda s 1. junijem v Ljubljani na Vodovodni cesti št. 11. Natančnejši podatki se dobe istotam.

Sobico

svetlo, z elektriko in snazno, iščem v centru mesta. Ponudbe na upravo pod »Centrum« št. 4782.

Sostanovalka

se sprejme. Zorman, Poljanska 23/II.

Duhovnik išče v sredini mesta za takoj ali pozneje

stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in ostalimi pritlikinami. — Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Kompletno stanovanje«.

POMLADNE NOVOSTI

ZA OBLEKE - PLAŠČE
POVRŠNIKE - ITD. ITD

NOVAK-LJUBLJANA
KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

Stanovanje

za letovišče iščem za meseca julij in avgust, snažno, opremljeno, z električno razsvetljavo, obstoječe iz vsaj treh sob in kuhinje za tri odrasle in dva otroka. Pogoj pri ložnosti za kopanje. Ponudbe s podrobnimi podatki in navedbo najemnine na ogledni oddel. pod »Počitnice« št. 4852.

Opremljena soba

s posebnim vvhodom, v Tavčarjevi ulici 13/II, se takoj odda starejšemu solidnemu gospodu.

Sobo

s posebnim vvhodom išče za takoj ali pozneje boljša mirna gospodična. Ponudbe pod »Mirna gospodična« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

konfortno, obstoječe iz 3 sob z vsemi pritlikinami na Miklošičevi cesti 34/II, se odda s 1. mojem 1930. Podrobni pogoji na razpolago pri Pokojniškem zavodu za nameščence v Ljubljani.

Meblovana soba

se odda v sredi mesta s 1. majem. - Naslov v upravi »Slov.« št. 4899.

Stanovanje

eno ali dve sobi, v mestu, išče mirna stranka. Dam gospodarju 1000 Din naprej. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Mirna stranka«.

Majhno stanovanje

se odda takoj dvema osebam. - Slapničarjeva ul. št. 12, Vodmat.

Dvodružinsko vilo

z gospodarsk. poslopjem, avtogaražo, lepo urejenim cvetličnim in sadnim vrtnom, prodam. - Levčeva ulica št. 11/L.

Vnajem

Dva lokala

dvorišna, na zelo prometni točki, en velik, en manjši, zelo svetla. Vodovod, elektrika, plin v hiši. Pripravno za pisarne, konfekcije etc., se odda s 1. majnikom. Kje, pove oglasni odd. »Slov.« pod števil. 4933.

Odda se v najem

že nad 30 let obstoječa, dobrodočra trgovina z železnico na glavnem trgu v Trzinu. Natančna pojasnila da A. A. Markič, Trzin. Istotam se prodajo zelo poceni poltovorni avto.

Pekarna

V najem dajem pod ugodnimi pogoji radi starosti in boleznij v Zagrebu na llici na najprometnejšem mestu dobro vpeljano, 21 let obstoječo veliko pekarno z obratom zaposlenja do 20 pomočnikov, sestoječo iz velike ulične prodajalne, dveh velikih peči (böhmišche Kunstöfen), velike delavnice in stanovanja 2 sob in kuhinje. Peter Vrkljan, Zagreb, llica broj 110.

Autokoncesijo

dam v najem takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Glavna proga« št. 4891.

Skladišče

veliko in svetlo, primerno tudi za delavnico ali trgovino, se odda na Mestnem trgu št. 17, dvorišče. - Vprašati pri juvelirju Jos. Eberle v isti hiši

Veliko skladišče

velika, zelo suha klet v bližini glavn. kolodvora in glavne pošte. Električna in vodovod, event. tudi plin, vse za majski termin. Istotam se odda tudi manjše skladišče in velika suha. - Dunajska cesta št. 31, II. nadst.

Objave

Svarilo!

Podpisana izjavljam, da bom proti vsakomur sodnijsko postopala, ako bo še kdo razširjal težko obdolžitev o mojem očetu. Mici Požar, Dravljice.

Opozarjam

poznanega gospoda, ki je v petek 25. aprila 1930 v Zadrugi kleti v sobi abonentov na Kongresnem trgu, zvečer ob 1/9, pomotoma vzel aktovko, v kateri so bili dokumenti motorja in druge računske knjige, da jo v roku 48 ur vrne nazaj, ker v nasprotnem slučaju ga prijavim policiji. Matko Maretič.

Sejem v Domžalah

se bo vršil vsled nedelje v ponedeljek dne 5. maja t. l. Ob tej priliki se bo oddajal v zakup stojniški prostor, na kar se opozarjajo zainteresirani.

Izjava!

Podpisani Anton Rubin, posestnika sin v St. Jerneju št. 11, pošta Loče pri Konjicah, obžalujem, da sem 31. 12. 1929 obdolžil Štefana Anžlovarja v Celju tatvine svoje listnice; zahvaljujem se mu, da mi je žalitev odpustil ter odstopil od kazenskega pregona. Moja žalitev je temeljila na pomoti, ker sem listnico pozabil pri trdnici Stermecki. Celje, 23. apr. 1930.

Anton Rubin.

Razno

Pljuča!

Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) Sečovo, železniška postaja, Rogaska Slatina.

Vsakomur potrebni

nasveti za osebna, družinska, gospodarska vprašanja, zdravje, prehrano, zidanje, posojilo, razdolžitev — nudi »Marstan«, Maribor, Koroska c. 10. (Priložiti 10 Din.) Posreduje tudi posestva, trgovine itd. (3 znamke za odgovor.)

Nasipni material

par sto m³, pridobljen pri adaptaciji hiše, je interesentom brezplačno na razpolago. Poizve se v trgovini I. Samec, Mestni trg 21.

Kupimo!

Ledeno omaro

večjo, kupim takoj. Ponudbe na upravo pod šifro »Ledena omara« št. 4829.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana, Wollova ulica št. 3.

Foto-sport

je zelo lep, toda potrebno je, da imate dober aparat. Obrnite se takoj na veletrgovca Stermecki, Celje, in zahtevajte z dopisnico veliki ilustrirani cenik.

Naučna kamera 6 1/2 x 9 cm Din 98, čepna foto-kamera 6 1/2 x 9 cm Din 350, 9 x 12 cm Din 375, »Fotograf« Avtomat Din 750, Agfa Standard 6 1/2 x 9 cm Din 1115, Novost Agfa »Bilby« kamera za filmski svetlek 6 x 9 cm Din 370. Ogromna izbira vseh književ in cenik z več tisoč slikami zastoji. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar. Paketi des Din 500 poštnine prosti.

Trgovski dom R. Stermecki, Celje 18
Dravška banovina.

Strojne tovarne in livarne d.d.
LJUBLJANA

Telefon 2829
2830

Vrtni klopi, mize in stoli
na železnih stojalih lično pleskane

Cena:
MIZE Din 340.—
KLOPI Din 260.—
STOLI Din 230.—

Vedno v zalogi

Od dobrega najboljšje je le
Gritzner - Adler - Kayser
 šivalni stroj in kolo
 elegantna izvedba — najboljši material

URANIA
 pistalni stroj
 v 3 velikostih
 Novost

Šivalni stroji
 kot damski pisalni miza

Le pri
Jos. Petelinc, Ljubljana
 TELEFON INTERURB. 2913
 Zmerne cene, tudi na obroke

stanovanje

Mirna stranka (trije odrasli gospodje) išče
 trih event. štirih sob z vsemi pritlikalnimi, pritlikaj ali I. nadstropje, v lepi, solnčni legi sredine mesta, za avgust. - Pismene ponudbe pod: »Stanovanje« št. 4877 upravi »Slov.« do 6. maja t. l.

Stavbno nadzorstvo.
stavbno vodstvo. cenitev in
 vsakovrstnih načrtov prevzame strokovnjak s 30 letno prakso. Dopisi pod arhitekt Rudolf Treo, Ljubljana, Gospodarska cesta 12/II.

Razpis gradnje občin. doma

Občina Devica Marija v Polju razpisuje gradnjo občinskega doma s pridržkom, da odda vsa obrtniška dela skupno ali posamezno in ne glede na najnižjo ponudbo.

Obenem s pravilno kolkovano in zapечатeno ponudbo je vložiti pri občinskem tajniku 5% kavicijo od ponudene vsote. Načrt je na vpogled, sestavljen strokovnik ter splošni pogoji se dobijo od dne 27. aprila pri občinskem tajniku. — Ponudbo pa je vložiti do dne 11. maja do 12. uro.

Županstvo Devica Marija v Polju.

Blago za ženske obleke
 svilen, volnen in perilo,
 izdelane novosti, češkega izvora, velika izbira in znano solistne cene.

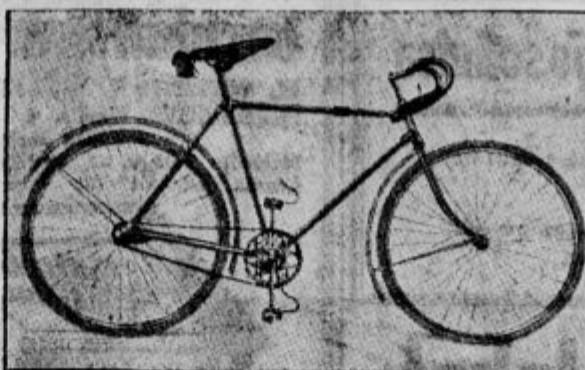
R. MIKLAVČ „Pr. Sklop“
 LJUBLJANA

PUCH

novi modeli!

Dobe se po solidni ceni tudi na
 obroke le pri trdki

Ign. Vok, Ljubljana

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito -
 mlevske izdelke - specij-
 rijsko in kolonialno blago
 - sadje - mesne izdelke -
 južno sadje - semena -
 seno - slamo - Težakovo

olje za živino - kmetij-
 ske stroje in orodja -
 umetna gnojila - cement
 - premog itd. - Zastop-
 stvo za prodajo kisove
 kisline v Dravski banovini

Ali se hočete brez nevarnosti osvoboditi
 protina,

REVMATIZMA

trganja v križu in išlasi?

Revmatizem je grozovita, zelo razširjena bolezen, ki ne prizanaša! ne revnemu ne bogatemu, svoje žrtve išče v borni koči pa tudi v palačah. Zelo mnogotere so oblike, ki se v njih pojavlja ta bolezen. In prav pogosto niso boli, ki jim dajemo vsa druga imena, nič drugega kot

revmatizem.

Sedaj so bolečine v udih in sklepih, sedaj so otok udov, skručenost rok in nog, trganje, zbadanje po raznih delih telesa da celo slabe oči, so prav pogosto posledice revmatičnih in protičkih boli. Kakor pa je raznolika podoba, ki jo nudi ta bolezen tako mnogostranska so vsa mogoča in nemogoča sredstva, zdravila, mešanice in mazila, ki se priporočajo trpetemu človeku. Največji del med njimi ne more prav nič pomagati, kvečjemu prinese polajšanje za kratko dobo. Kar vam tu priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pitjem studenčnice, ki je pomagalo že mnogim bolnikom.

Nashe zdravljenje je izborno in učinkuje naglo tudi pri zastaranih, kroničnih boleznih. Da si pridobimo prijateljev smo se odločili, da bomo vsakomur, ki nam piše, poslali

popolnoma zastonj

našo zanimivo, zelo poučno brošuro. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče na nagel in učinkovit način osvoboditi svojih boleznih brez vsake nevarnosti, naj piše še danes!

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf
 Bruchsalterstrasse 5, Abteilung 18.

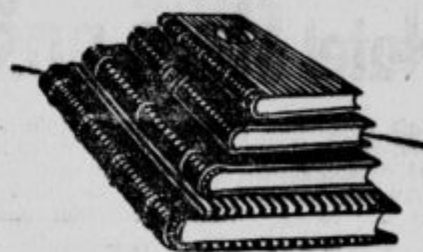
2388 slik

to je 2388 izvanrednih prilik za dober nakup Vam nudi naš glavni pomladni katalog (128 strani). Zahtevaljate ga po navadni dopisnici, in prejeli ga boste takoj in brezplačno.

Kastner i Öhler, Zagreb

Največja trgovska in pošiljateljska tvrdka v državi

Vsakovrstne trgovske knjige,
 štrance, mape, noteze, herbarije,
 odjemalne knjižice, bloke, zvezke
 i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
 Na debelo! - - Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska ul. 14

Knjigovoznica in črtnica trgovskih knjig.

NAZNANILO

Dne 4. maja 1930 otvorim vse na novo prevzete gostilniške prostore staroznane

gostilne »Ogorelec« na Škofljici.

Pri omenjeni otvoritvi praznuje tukajšnje gasilno društvo svojo običajno Florjanovo nedeljo s plesom in potrežbo pristne kapljice in svežih mesenih in riževih klobas

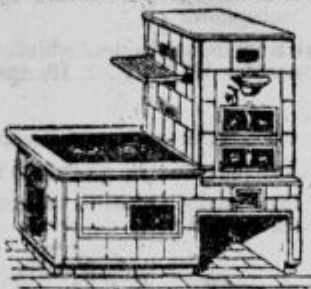
Edvard Robežnik.

Velour, sukno
 in pliš
 za damske plašče
 velika izbira, nizke cene

R. MIKLAVČ „Pr. Sklop“
 LJUBLJANA
 Linearjeva ulica - Medar-
 ska ulica - Pred škofijo

KOMPLETNA KUHINJA

Vso kuhinjsko posodo, emajlirano in aluminijasto - ves porcelan in vso steklenino, od preproste do najfinije - jedilni pribor - moderni kuhinjski stroji - vse gospodinske in gospodarske potreščine - orodje - okovje - vso železnino - nosilke - cement - železje in prvovrstne češke ploščice za štedilnike in kopalnice - kompletne kopalne in umivalne naprave nudi najceneje

BOGDAN ŽILIČ

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 11

Na debelo!

POLEG »FIGOVCA«

Na drobno!

Maurice Constantin Weyer:

Človek se sklanja čez svojo preteklost...

Da sem se udajal s polnim srcem, ko sem se zvečer vračal s Paulom Durandom od O' Molloyevih, mirno dihačemu veselju te pokrajine, to je bila le neka priprava za pretresljivo doživetje, ki me je čakalo pri vsakonočni poti skozi goščavo. Ko sem prišel v svojo kočjo, sem najprej nekaj časa zamišljen slonel ob oknu, tik za mrežo zoper moskito, in sem prisluškoval ritmu življenja in smrti, ki je od zunaj počasi in nepremagljivo vdiral v notranjost.

Če Paul nocoj ne more zaspati, vem, da je sentimentalni, žrtve svoje predstave o Madgi — kakor jo vidi v duhu, z golimi rokami in vratom, ko prihaja iz kravjega hleva s škafi za molžo. Nizko jadrajče oblaček, ki se v ostrem zraku razdre, kakor biser v kisu. Morda prisluškuje zvonkljanju goveda... in psu, ki je baš zalajal... ali daleč, nekje prav daleč, žvižgu lokomotive, ki kliče v daljo. To vpliva nanj kakor žeganje na vaški ljud. Romantična podoba, kakor si jo za par grošev kupiš pri kramarju!... Te minute sem ohranil tako zvesto v svojem spominu morda zato, ker tvorijo nekako lirčno predigro sledečega doživetja noči v gozdu.

Med tem se je namreč razgrnila noč. Vse potujoče sence so se počasi podrsale od vzhoda čez jug proti zapadu ter so si roke podale. Krog zaključujejo v mehkem mraku... Ze se oglašajo prvi glasovi: volkovi in sove, ki se naglas pomenkujejo o izgledih za lov. Daleč na zapadu sta dva volka na skupnem lovu.

Kratki lajež volkulje je izdal, da je našla sled, nagli volkov glas pa, da je raztrgal žrtev. Da imata volk in volkulja večerjo, je morala druga živalica v smrt... To se pravi, ona dva, in mladiči — to se ve — ker sami še ne znajo loviti. Celo poslednja, pekoča rdeča lisica na zapadu je ugasnila. Le mušice, ki se svetijo v siju ognja kakor kresnice, čarajo še male lučke v temi. Zabe v mlaki začenjajo svoje regljanje; psi lajajo — a to je že civilizacija! Našla si je varuho!... Dihanje, stokanje v noči... Če grem do slane mlake, bi gotovo našel tam boreče se lose — eden bo v borbi poginil... borijo se za samico... in moskito bi mi na tej poti izsesal nekaj unč krvi... Da, stokanje, naslada in bolečina, igra izmenjavanja med življenjem in smrtjo! O neumne pastirske igre osemnajstega stoletja! Kakšna otročarija! Vaša vsedobra priroda je pošast s kremplji, poškopljena s krvjo...

Zjutraj zgodaj odidem v rani meglici, katere slastnosti vse prehitro solnce raztrga. Zažvižgal bom svojemu konjčku, ki se pase svobodno, da mu dam ovsa. Počasi bo prišel blizu, otepaje muhe z repom, ter se bo s čelom — kjer ima belo liso — podrgnil ob moje ramo. Med tem, ko zoba, udari z zadnjim nogo proti preveč vsiljivi muhi, ki se mu je zagrizla v bok. Nežno ga požgečkam za ušesom, potrepim po rami — in grem. Skrajni čas bo, da pozajtrkujem sam, ker sem človek, ki porabi svoje tri funte mesa na dan.

Po dnevi sniva hosta. Njeno pravo življenje se začne šele v noči. Nasičene od hrane in gonje se živali odpočivajo. A vsako jutro jih nekaj manjka. Tu leže na priliko šop dlak in okrvavljeni ostanki male gazele... Plašna je hitela mimo tega drevesa, ki nosi

sledove krempljev... Težak ris se je nenadoma spustil na njen hrbet. Enkrat je ugriznil in žila odvodnica je bila pretrgana... Tam-le na vrbi visi nekaj peres: sova si je privoščila jerebico... In znabiti najdem pri slani mlaki sledove borbe losov. Zmagovalec si je prilastil samico — nagrado zmage.

...Svileno mrežo med grmi, ki se na njej lesketajo biseri rose, je spredel velik pajek. Muhe visé v nji... Kosmati pajek se premika sem in tja ter sesa svojim cepetajočim žrtvam mozeg iz teles... A neka ptica bo požrla pajka...

Skloni se k zemlji! Pesek in mah sta polna idil in dram. Kaj me briga, kako imenuje zoolog vse po imenu te žuželke, ki so kakor za okras! Ta hip me zanima le igra med samcem in samičko: idila! A kaj naj porečem na to, ko izrabi samička utrujenost samca za to, da ga požre?

Da, resnično vsedobra priroda!

Če pušiš svojo pipo na jasi, prepoznavš ptice na letu. Zakaj neki letijo tako različno? Zaradi različne hrane skoraj gotovo, katero velja uloviti, in zaradi različnih nevarnosti, ki jim preté. Glej zalo sivo, ki tako čarobno poje — ali bi ne bilo večno škoda zanje, če bi jo kdo ubil? Spustila se je z veje, v lahнем loku je poletela tik do zemlje, oretgala pajkovo mrežo in se v širokem krogu vrnila — v malem, sitem trebuščku ji pajek leži...

In rastline! Kaj pa šele rastline!

...Drevesa se med seboj dušijo, v padcu ubijajo ali med seboj zadavijo. Povsodi škili iz zasede prirodosloven zločin. Vidiš napade, ki so tako pretkano, preračunano izpeljani! In spet nenadne, slepo presenetljive.

...Kaj hočeš?

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, Izpod Golice, 30. Din., vez. 42 Din.; 31. zvezek: Stankov, NA POLJU SLAVE, 32. Din., vez. 40 Din.; 33. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24 Din., vez. 32 Din.; 34. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 35. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 36. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 37. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 38. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 39. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 40. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 41. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 42. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 43. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 44. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 45. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 46. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 47. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 48. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 49. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 50. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 51. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 52. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 53. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 54. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 55. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 56. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 57. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 58. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 59. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 60. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 61. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 62. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 63. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 64. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 65. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 66. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 67. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 68. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 69. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 70. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 71. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 72. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 73. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 74. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 75. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 76. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 77. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 78. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 79. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 80. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 81. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 82. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 83. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 84. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 85. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 86. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 87. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 88. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 89. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 90. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 91. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 92. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 93. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 94. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 95. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 96. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 97. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 98. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 99. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.; 100. zvezek: Reimichl, ZAGORSKI ZVONOVI, 24 Din., vez. 32 Din.

Spodnještajerska ljudska posojinica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno
stroko spadajoče posleObreštuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne od-
teguje vlagateljem rentnega davka

Velik trgovski lokal

na najprometnejšem kraju v Mariboru se odda v najem. Ponudbe
na anončni biro Hinko Sax, Maribor, pod »Prvovrsten kraj«.

OBVESTILO.

Naznanjava cenj. občinstvu, DA PREVZAMEVA S 1. MAJEM staroznani

Hotel Stara pošta v Kranju

Moja dolgoletna praksa v prvovrstnih hotelih, nadalje delovanje na
kraljevskem dvoru itd. mi daje jamstvo za absolutno dobro postrežbo
svojih cenj. gostov — Predvsem bova nudila cenj. gostom dobro ku-
hinjo in prvovrstno pijačo. — Za obilen obisk se priporoča in be-
ležiwa z odličnim spoštovanjem

Mila in Maks Muculini

Najlepše razvedrilo na morju SELČE HOTEL PENSIONAT »ROKAN«

Hotel Rokan se nahaja pred samim kopališčem, ima
veliko teraso na morje ter pred solncem zavarovan
vrt (perivoj restavracija), zjamčena dobra in snažna
kuhinja I. razreda, oskrba Din 75— dnevno. —
Priporoča se lastnik ALOJZ BERANEK — CRK-
VENICA — POSTANSKI PRETINAC 58

JUGOSLOV. ELEKTRIČNA D. D. BROWN BOVERI

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Izvršuje električne naprave ter
vsa v to stroko spadajoča
popravila

Štev. 13978/50-ref. VIII.

Razglas cepljenje zoper koze

je po čl. 3 pravilnika z dne 14. marca 1925, Ur. l. št. 95/21 iz l. 1926.
v prvem letu starosti za vsakogar obvezno.Da bodo vsi starši mogli tej zakoniti dolžnosti glede svojih otrok
brez vsakih stroškov zadostiti, se bo vršilo javno brezplačno cepljenje
zoper koze, in sicer:

1. za Barje v četrtek, dne 8. maja 1930 v ondotni šoli,
2. za Spodnjo Šiško v ponedeljek, dne 5. maja 1930 v ondotni šoli,
3. za Krakovo in Trnovo v torek, dne 6. maja 1930 v mestnem otroškem
vrtcu v Cerkveni ulici št. 21,
4. za Vodmat v soboto, dne 3. maja 1930 v mestnem zavetišču za one-
mogle v Japljevi ulici št. 2,
5. za vse ostalo mesto v petek, 2. maja in v sredo, dne 7. maja 1930
v mestnem domu

vsakokrat ob štirih popoldne.

K cepljenju naj se prinese vsi otroci, ki sploh še niso bili cepljeni
in pa oni, pri katerih cepljenje doslej ni imelo uspeha. K cepljenju
je prinesiti otroka čistega in v čisti obleki. Vsak otrok, rojen v prejš-
njem letu, mora biti cepljen v tekočem letu. Vsak otrok, star najmanj
tri mesece, se lahko cepi v tekočem letu. Opozarja se, da je k cep-
ljenju prinesiti iz mesta tudi vse necepljene otroke, čeprav niso izrečno
s posebnim vabilom k cepljenju povabljeni (n. pr. doseljeni, neprijav-
ljeni itd.).Starši, ki so prejeli poziv za otrokovo cepljenje, ga morajo k
cepljenju prinesiti s seboj in se morajo točno držati v pozivu določe-
nega kraja in dneva.Teden dni po cepitvi se bo vršil pregled cepljenecv na istem
kraju in ob istem času. Pri pregledu, katerega se morajo udeležiti
vsi cepljeni, se bodo izročila tudi izpričevala o cepljenju.Cepljenje izven omenjenih dni in ur je vsak dan med uradnimi
urami na mestnem fizikatu mogoče, ni pa brezplačno.Starši, ki bodo dali svoje otroke cepiti po zasebnem zdravniku,
morajo predložiti mestnemu fizikatu dokazilo o cepitvi tekom
prvega leta otrokove starosti.Otroci, ki bi se iz kakagega tehtnega razloga (n. pr. radi bolezni)
ne mogli cepiti, se morajo opravičiti ob priliki javnega cepljenja v
gori navedenem času in kraju ali pa med uradnimi urami v mestnem
fizikatu v Mestnem domu, in sicer najkasneje do dneva, ko izpolni-
jo prvo leto starosti.Kdor se bo pregrešil zoper določila navedenega zakona, bo kazno-
van po čl. 3 z globo do 250 Din ali z zaporom do 6 tednov.Mestni magistrat ljubljanski,
dne 15. aprila 1930.

Birmanska darila!

H. SUTTNER — LJUBLJANA 2
PRESERNOVA ULICA 4. — Poleg franči-
škanske cerkve.Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokotirna tovarna ur v Švici.Birmanske ure za dečke od Din 44 — naprej
Birmanske zapestne ure od Din 70 — naprej
Zahtevajte cenik zastoj in poštnine prosto

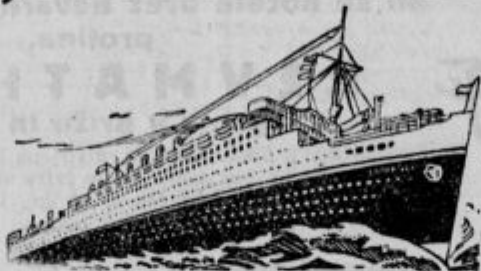
KRASNE TLAKOVE

za veže, cerkve izdeluje in poklada

Cementarna Gostinčar

Pešata, pošta Dol pri Ljubljani

Trščanska parobrodna družba „Cosulich Line“

Svetovnoznane, najmoderneje motorne veleladje

„Saturnia“ in „Vulcania“

Najhitrejšje in najudobnejše zveze za
Severno in Južno AmerikoZabavna potovanja po Jadranskem
in Sredozemskem morju

Brezplačna pojasnila daje:

Podzastopnik za Dravsko banovino:

Jakob Gorjanc, Ljubljana
Miklošičeva c. 34, pri glavnem kolodvoru

Emajlirane tablice

točno po zakonu o imenih krajev in ulic in o
oznamovanju hiš s številkami, dobavlja najhi-
treje in po izredno nizkih cenah Slograd, Ljubljana.

Objava

Pri Upravi državnih monopolov se bo
vršila dne 28. maja 1930 prva ofertalna lici-
tacija za nabavo 7000 komadov raznih rezal-
nih nožev za tovarne lobaka.Pogoji in natančnejša pojasnila za to lici-
tacijo se dobe vsak delavni dan od 8 do 12
v pisarni Industrijskega oddelka Uprave dr-
žavnih monopolov.Iz pisarne Industrijskega oddelka Uprave
drž. monopolov IM Br. 5582, 16. aprila 1930.
A. A. 4794

Kolesarji pozor!

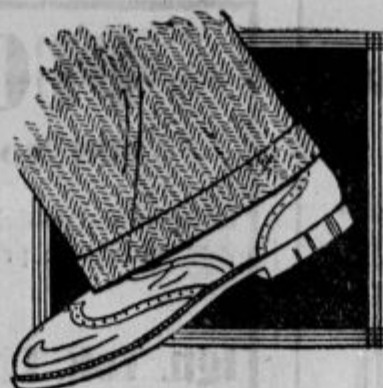
Velika zaloga novih priznanih francoskih koles,
katera so tudi letos na prvem mestu

„AIGLON“

Odlikujejo se po priznani izdelavi, trpežnosti in
lahkem teku. — Radi nizkih cen BREZKONKU-
RENČNA. Plačilne olajšave. Ceniki na razpolago

Glavno zastopstvo:

Viktor Bohinec — Dunajska cesta št. 21 — Ljubljana

Malenkosti, ki odločujejo:

Hlače, ki padajo ob nogi po pravem kroju, da niso ne pre-
široke, ne preozke, da niso predolge pa tudi ne prekratke,
glejte to so malenkosti, ki odločujejo.Dobili boste obleko, izdelano tudi v malenkostih z največjo
pozornostjo, iz kamgarna s čisto volneno podlogo za ceno

Din 650—

Zahtevajte našo brezplačno merilno polo, izpolnite jo in v par
dneh imate korektno obleko veleestne mode po meri.Ako bi Vam obleka ne ugajala, jo zamenjamo ali vrnemo de-
nar. — Vsak naročnik prejme naš veliki katalog (128 strani).

Kastner i Öhler, Zagreb

Največja trgovaška in odpremna tvrdka v
državi.

GLASBENI INSTRUMENTI ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

GRAMOFONI HARMONIKE

DIREKTNO
12
TOVARNE

v Klingenthalu, Nemčija,
ali leopold, skladišča
na sp. trgovini, Maribor.

VIOLINE	od Din 95	TAMBURE	od Din 98	ROČNE HARMONIKE	od Din 85
MANDOLINE	136	TROMBE	505	KROMATIČNE	1590
GIYARE	207	KLARINETI	120	GRAMOFONI	345

MEINEL & HEROLD, Maribor 102-B

Lične, trpežne in solidno izdelane

STOLE VSEH VRST

Vam nudi najceneje

Anton Kobi, Borovnica

Zahtevajte cenike in kataloge! tovarna upognjenega pohištva

JAVOR * LOGATEC

LESNA INDUSTRIJA

Gabriel Oblak - Slovenija

Brzojavni naslov: Javor Logatec — Telefon Interurban 8

Izdeluje vsakršno pohištvo iz trdega in mehkega
lesa, kakor spalnice, jedilnice, kuhinje i. t. d. Z
jamstvom proti razsušitvi. — — Cene zmerne!

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Načelstvo podpisane zadruge javlja svojemu članstvu, da
je njen član, gospod

Ivan Čimžar

posestnik in lastnik elektrarne

včeraj, dne 25. aprila, po dolgi in mučni bolezni umrl. — Po-
greb se bo vršil v nedejo 27. aprila v Cerklah pri Kranju.
Ljubljana, dne 26. aprila 1930.Strokovna zadruga koncesioniranih elektro-
tehnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Zadružna Gospodarska banka d.d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzojavni naslov: Gospobanka

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

vloge nad 480 milijonov dinarjev

Podružnice:

Bled - Cella - Djakovo - Kočevje - Kranj - Maribor
Novi Sad - Sombor - Split - SibenikIzvršuje vse vrste bančnih poslov
pod najugodnejšimi pogoji. —
Glavno in največje zastopstvo v
Sloveniji za prodajo srečk Držav-
ne razredne loterije.Prodaja obveznic 7% drž. invest.
posojila ter 2 1/2% vojne odškod-
nine in vse vrste vrednostnih
papierjev tudi na obroke pod
ugodnimi pogoji.